

Milieutoetsen bij bestemmingsplan procedures in Stede Broec

Hoe om te gaan met water, ecologie, natuur, bodem, cultuurhistorie, archeologie, luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid bij bestemmingsplanprocedures

Definitief

Gemeente Stede Broec

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 25 augustus 2009

Verantwoording

Titel : Milieutoetsen bij bestemmingsplan procedures in Stede Broec

Subtitel : Hoe om te gaan met water, ecologie, natuur, bodem, cultuur-historie, archeologie, luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid bij bestemmingsplanprocedures

Projectnummer : 268905

Referentienummer : L90219

Revisie : 1.1

Datum : 25 augustus 2009

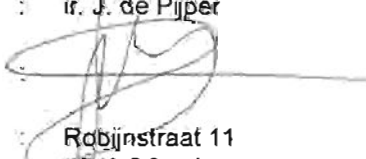
Auteur(s) : A. Gelderloos-Tuinstra, D. Alkemade, F. Oldewarris, drs. A. Bergstra, drs. J. Haanstra, ing. L. Ham, drs. M. Kolen, ing. N. Konijn, ing. J. Maasland

E-mail adres : jesse.maasland@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ing. R.W. Dekker

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ir. J. de Pijper

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 72 547 57 57
F +31 72 547 57 50
noordwest@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en doel	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel.....	5
1.3	Leeswijzer/leidraad	5
1.4	Vaststellingsprocedure voor deze notitie	5
2	Welke ruimtelijke ontwikkelingen spelen in Stede Broec.....	7
2.1	Karakter gemeente Stede Broec.....	7
2.2	Vigerende en toekomstige bestemmingsplannen.....	8
2.3	Algemeen Ruimtelijk Beleid	9
2.3.1	Toekomstige ontwikkelingen.....	9
2.3.2	Rijksbeleid.....	9
2.3.3	Provinciaal beleid	10
2.3.4	Overige regionale plannen.....	14
2.3.5	Gemeentelijk beleid	15
3	Wettelijk kader en beleidscontext voor milieuthema's	17
3.1	Inleiding.....	17
3.2	Water.....	17
3.2.1	Gebiedspecifieke waarden.....	17
3.3	Ecologie en natuur	23
3.3.1	Gebiedspecifieke waarden.....	23
3.4	Bodem.....	25
3.4.1	Gebiedspecifieke waarden.....	25
3.5	Cultuurhistorische waarden en archeologie.....	25
3.5.1	Gebiedspecifieke archeologische waarden	25
3.5.2	Gebiedspecifieke waarden.....	26
3.5.2.1	Westfriese Omringdijk.....	26
3.5.2.2	Lijnvormige cultuurhistorische structuren “het Kadijk”, de Gouwe, de Tocht en de Wijzend	26
3.5.3	Monumenten	27
3.6	Lucht	27
3.6.1	Gebiedspecifieke waarden.....	27
3.7	Geur	28
3.8	Geluid.....	28
3.8.1	Gebiedspecifieke waarden.....	28
3.9	Externe veiligheid.....	30
3.9.1	Gebiedspecifieke waarden.....	30
3.10	Kabels en leidingen.....	32
3.10.1	Gebiedspecifieke waarden.....	32
4	Handleiding voor de toepassing van de milieutoetsen	33
4.1	Inleiding.....	33
4.2	Nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro)	33
4.3	Gebruik notitie – procedureel.....	34
4.4	Gebruik notitie – toetsing bij bestemmingsplanprocedures	35
4.5	Toepassing bij bestemmingsplanprocedures	37

Bijlage 1: Flora en fauna gegevens

Bijlage 2: Kaartbeelden (GIS)

Bijlage 3: Vigerend beleid

1 Aanleiding en doel

1.1 Aanleiding

In 2003 heeft Grontmij voor de gemeente Stede Broec een rapportage vervaardigd met de titel: 'Milieutoetsen bij bestemmingsplanprocedures in Stede Broec' (documentnummer 300570). In 2005 is dit product geactualiseerd (documentnummer L500967); het huidige voorliggende document betreft de actuele stand van zaken per maart 2009.

Met deze werkwijze en de opgeleverde producten beschikt Stede Broec over een bijdetijds overzicht inclusief kaartmateriaal met alle relevante milieuthema's als water, ecologie, natuur, bodem, cultuurhistorie, archeologie, luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid, die in het kader van planologisch-juridische procedures aan de orde zijn. Hierbij kan worden gedacht aan nieuwe bestemmingsplannen, projectbesluiten in het kader van de nieuwe Wro en Structuurvisies. In hoofdstuk 4 zal dit nader worden toegelicht.

1.2 Doel

De rapportage vormt samen met de digitale database bruikbaar gereedschap dat kan worden toegepast als onderlegger (zowel intern als extern) bij bestemmingsplanwijzigingen en bouw-aanvragen in de gemeente Stede Broec.

1.3 Leeswijzer/leidraad

In hoofdstuk 2 wordt een beeld geschetst van de gemeente Stede Broec. Hoofdstuk 3 gaat in op het wettelijke kader en de beleidscontext voor alle thema's in een bestemmingsplan. Per thema wordt ingegaan op de gebiedsspecifieke waarden (kaartbeelden), de consequenties voor het bestemmingsplan en het vigerende beleid (opgenomen in de bijlage). Hoofdstuk 4 is de handleiding voor het gebruik van onderhavige beleidsnotitie. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwe bestemmingsplannen en de actualisatie van verouderde bestemmingsplannen. Tevens wordt ingegaan op de vaststellingsprocedure.

Hiernaast zijn de bijlagen van belang met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen en planologisch-juridische procedures. In bijlage 1 wordt een overzicht getoond van de flora en faunagegevens in de gemeente. In bijlage 2 wordt door middel van kaartbeelden een overzicht gegeven van de ruimtelijke situatie in de gemeente wat betreft water, ecologie en natuur, bodem, archeologie, geluid, externe veiligheid, kabels en leidingen en de vigerende bestemmingsplannen. Ten slotte zal in bijlage 3 worden ingegaan op de verschillende wettelijke regelingen van de milieu- en omgevingsfactoren.

1.4 Vaststellingsprocedure voor deze notitie

De gemeente Stede Broec heeft met de provincie Noord-Holland overlegd over de status van onderhavige notitie. Deze notitie is geen bestemmingsplan. In samenspraak met de provincie is de volgende procedure voorgesteld:

1	Notitie laten vaststellen door het college van burgemeester en wethouders.
2	Voorleggen aan de commissie Ruimtelijke Ordening.
3	Inspraakavond organiseren.
4	Een beperkt overleg ex artikel 3.1.1 Bro opstarten.
5	Ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad.

Deze procedure leidt er toe dat de notitie een (voor de subcommissie) aanvaardbaar toetsingskader wordt, dat bij de beoordeling van bestemmingsplannen kan worden gebruikt.

De gemeente is voornemens om, in een samenwerkingsverband tussen de gemeente en Grontmij, dit document jaarlijks te actualiseren. Hierover worden nadere afspraken gemaakt. De gemeente Stede Broec wil jaarlijks de betreffende actualisatie aan de provincie, en indien gewenst, het Hoogheemraadschap, leveren.

Wanneer sprake zou zijn van (nu nog niet te voorziene) fundamentele veranderingen in wet- en regelgeving, is wellicht een complete herziening van dit document nodig met bijbehorende afspraken met overheden als provincie en hoogheemraadschap.

2 Welke ruimtelijke ontwikkelingen spelen in Stede Broec

2.1 Karakter gemeente Stede Broec

De gemeente Stede Broec is een plattelandsgemeente met een verstedelijkte woonkern rond de oorspronkelijke lintbebouwing met aan de noordkant de Drechterlandse weg (N302) en aan de zuidkant de Provinciale weg (N506).

De lintbebouwing wordt in het streekplan gekarakteriseerd als locaties van cultuurhistorische, geografische en archeologische waarde. Evenwijdig aan de lintbebouwing loopt de spoorlijn Hoorn-Enkhuizen (zie topografische kaart in figuur 2.1). Stede Broec wordt omsloten door de gemeenten Drechterland, Andijk en Enkhuizen. Ter hoogte van de Broekerhaven grenst een kleine strook land aan het Markermeer. De gemeente heeft een oppervlak van 1.640 ha. In Stede Broec wonen op dit moment iets minder dan 21.400 inwoners. De gemeente bestaat van oorsprong uit de kernen Lutjebroek, Grootebroek en Bovenkarspel.

Momenteel wordt woningbouwlocatie Oosterweed gerealiseerd. Deze nieuwbouwlocatie biedt ruimte aan ruim 400 woningen. Naast Oosterweed is het voornemen om in de toekomst de nieuwe woongebieden Buitenveld en Florapark te realiseren. Buitenveld betreft circa 250 woningen. Voor Florapark is nog geen nader aantal woningen vastgesteld.

De ruilverkavelingen in het kleigebied binnen de Westfriese Omringdijk hebben het gebied grotendeels ontdaan van historisch-landschappelijke karakteristieken. Oude vaarpolders zijn getransformeerd in gebieden met een cultuurtechnisch karakter. Deze gebieden zijn nu strak verkavelde agrarische productiegebieden ontsloten door een tangentiaal wegensysteem en ontwaard door een aantal van de oorspronkelijke watergangen. Hiertoe behoort ook het Streekbos, dat is ingericht ten behoeve van intensieve dagrecreatie.

Het gebied De Weelen heeft in tegenstelling tot de rest van het gebied nog een echt cultuurhistorisch en natuurlijk karakter. Hier zijn de oorspronkelijke kavelstructuur en watergangen bewaard gebleven. Vooral de overgang van het streekdorp naar het landschap ter hoogte van de

Figuur 2.1: Topografische kaart gemeente Stede Broec

De bedrijvigheid in de gemeente is van oudsher voor een deel gekoppeld aan de agrarische sector (m.n. verwerking van tuinbouwproducten en export van bloembollen). Inmiddels zijn er ook volop bedrijven in andere sectoren gevestigd. Het agrarische gebied binnen de gemeente Stede Broec is voor een belangrijk deel in gebruik voor de tuinbouw (ruim 85% van de cultuurgrond). De betekenis van de akkerbouw is beperkt, maar is in 2001 wat toegenomen. Er heeft een lichte verschuiving plaatsgevonden van bedrijven met gecombineerde activiteiten naar de akkerbouw en in beperkte mate ook naar veeteelt.

Ten noorden van Lutjebroek bevindt zich het natuurgebied De Weelen. Dit gebied heeft een natuur-, landschaps- en agrarische functie (zie 'beleidsvisie op Hoofdlijnen', horend bij het bestemmingsplan 'Landelijk gebied'). Natuurgebied De Weelen is een waterrijk gebied (Lutjebroeker Weel), waarin het oorspronkelijke hoogwaterpeil ook na de ruilverkaveling is gehandhaafd. Het hoogwaterstelsel is typerend en bepaalt in sterke mate de identiteit van het gebied. Het gebied van De Weelen maakt deel uit van bodembeschermings- en stiltegebied 'Grootslag-West'. Dit gebied heeft een natuur- en landschapsfunctie en maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur.

Het ten noorden van Bovenkarspel gelegen Streekbos heeft een recreatieve functie. Het resterende gedeelte van het buitengebied van de gemeente Stede Broec heeft voornamelijk een agrarische functie. Een tweetal gebieden binnen de gemeente is van hoge archeologische waarde. Het grootste gebied ligt ten westen van het Streekbos (tussen de Geerling, de N505 en de Drechterlandse weg). Het andere gebied bevindt zich ten westen van Bovenkarspel tussen de Raadhuislaan en de Voetakkers. Aan het Markermeer bevindt zich de Broekerhaven met een jachthaven en een camping.

2.2 Vigerende en toekomstige bestemmingsplannen

In bijlage 2 is een overzichtskaat opgenomen van de vigerende, de in procedure zijnde, en de toekomstige bestemmingsplannen voor de gemeente Stede Broec.

De ruimtelijke ontwikkelingen die op Stede Broec afkomen zijn over het algemeen kleinschalige uitbreidingsplannen en vernieuwingen. Stede Broec richt zich op het beheer van de buitengebieden, de bebouwde kom en de bedrijventerreinen. Er worden geen grote ruimtelijke ingrepen verwacht. De wijziging van bestemmingsplannen is gericht op herziening van verouderde plannen.

2.3 Algemeen Ruimtelijk Beleid

In de oude wetgeving die tot 1 juli 2008 vigeerde, werden bestemmingsplannen voor de gemeente Stede Broec beoordeeld door de Provincie Noord-Holland. De provincie keurde bestemmingsplannen alleen goed nadat deze waren getoetst aan het wettelijk kader, dat onder andere wordt verwoord in de Nota Ruimte en het streekplan. Met ingang van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) op 1 juli 2008 is de goedkeuring van de provincie voor een bestemmingsplan vervallen. Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 4.2. Wel heeft Gedeputeerde Staten, evenals de inspecteur van het ministerie VROM, volgens de procedure van de nieuwe Wro het recht om zienswijzen over het plan in te dienen. Bekeken wordt of het nationale ruimtelijke beleid is verwerkt in de ruimtelijke plannen van de lagere overheden. In deze paragraaf worden het relevante rijksbeleid en provinciaal beleid kort beschreven.

2.3.1 Toekomstige ontwikkelingen

Opwaardering Westfrisiaweg

De Westfrisiaweg is het Noord-Hollandse deel van de N23, tussen Alkmaar en Enkhuizen. Momenteel wordt gewerkt aan de verbreding en aanleg van de Westfrisiaweg. Voor de verbinding door Stede Broec zal een keuze worden gemaakt uit twee alternatieven. Het eerste alternatief houdt in dat de N302 wordt aangetakt op de provinciale weg (N506) ten zuiden van Hoogkarspel, het tweede alternatief houdt in dat er wordt gekozen voor een opwaardering van de Drechterlandseweg tussen Hoogkarspel en Enkhuizen. In figuur 2.2 zijn beide varianten weergegeven.

Figuur 2.2: Varianten Westfrisiaweg door gemeente Stede Broec (www.N23westfrisiaweg.nl)

Ondergrond

Door nieuwe ontwikkelingen op het gebied van energiebesparing en duurzame energie én intensief ruimtegebruik is in toenemende mate ook aandacht nodig voor de ordening van de ondergrond. Dergelijke ontwikkelingen betekenen bijvoorbeeld concreet opslag van warmte en koude in watervoerende pakketten in de bodem en ondergronds ruimtegebruik door voorzieningen als parkeren maar ook andere functies. Als dit relevant wordt voor Stede Broec is te overwegen om een ondergronds bestemmingsplan te vervaardigen, zodat geen wrijving of onmogelijke combinaties tussen diverse functies ontstaan.

2.3.2 Rijksbeleid

Nota Ruimte

Op achtereenvolgens 17 mei 2005 en 17 januari 2006 hebben de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal ingestemd met de Nota Ruimte¹. Het rijksbeleid op het gebied van de ruimtelijke ordening is zoveel mogelijk ondergebracht in deze ene strategische nota op hoofdlijnen. De auteurs van deze nota zijn de ministeries van VROM, EZ en LNV.

¹ 'Nota Ruimte', ministeries van VROM, LNV, VenW, EZ, Den Haag, 17 januari 2006.

Met deze nota richt het Rijk zich op vier algemene doelen:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid.

De Nota Ruimte is niet voorschrijvend, maar sturend van karakter. De sturingsfilosofie van dit beleidsstuk berust op het scheppen van instrumenten zodat anderen eigen afwegingen kunnen maken. Zodoende wordt een terugkeer naar het decentrale planningsstelsel bewerkstelligd met een centrale rol voor de gemeentelijke bestemmingsplannen, maar ook verschuift het accent van 'ordering' naar 'ontwikkeling'.

In tegenstelling tot de vierde Nota Extra is de Nota Ruimte niet voorschrijvend, maar sturend. De sturingsfilosofie van dit beleidsstuk berust op het scheppen van instrumenten zodat anderen eigen afwegingen kunnen maken. Zodoende wordt een terugkeer naar het decentrale planningsstelsel bewerkstelligd met een centrale rol voor de gemeentelijke bestemmingsplannen, maar ook verschuift het accent van 'ordering' naar 'ontwikkeling'.

De betrokkenheid van het Rijk bij lokale ontwikkelingen wordt met deze filosofie beperkt tot de onderwerpen waarvoor het Rijk verantwoording draagt, namelijk de planologische processystematiek en de nationale ruimtelijke hoofdstructuren.

Binnen de gemeente Stede Broec zijn twee onderdelen van de nationale ruimtelijke hoofdstructuur zoals aangewezen in de Nota Ruimte aanwezig. De eerste is een reservering voor de bestaande spoorverbinding Hoorn-Enkhuizen als onderdeel van de hoofdstructuur "economie, infrastructuur en verstedelijking". De andere is het IJsselmeer en Markermeer dat onderdeel uitmaakt van de hoofdstructuur "Groot water". Projecten in de nabijheid van deze structuren zullen, per situatie, moeten worden getoetst aan het begrip ruimtelijke kwaliteit.

Het begrip ruimtelijke kwaliteit is van fundamenteel belang in de Nota Ruimte. Ruimtelijke kwaliteit wordt niet in de nota gedefinieerd, aangezien de concrete uitwerking van de ruimtelijke kwaliteit per situatie of project door provincies en gemeenten worden bepaald. Deze waardebepaling dient aan de hand van de begrippen gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde te geschieden.

Realisatieparagraaf Nationaal ruimtelijk beleid

In juni 2008 heeft het kabinet de Realisatieparagraaf Nationaal ruimtelijk beleid vastgesteld. Deze paragraaf geeft inzicht in welke nationale belangen het kabinet heeft gedefinieerd en op welke wijze het Rijk deze wil verwezenlijken.

De Nota Ruimte en de andere vigerende planologische kernbeslissingen (PKB's) hebben op 1 juli, op basis van het overgangsrecht, de status van structuurvisie gekregen. De Realisatieparagraaf krijgt eveneens de status van structuurvisie en wordt als het ware toegevoegd aan de Nota Ruimte en overige PKB's. Nieuwe structuurvisies moeten volgens de Wro een beschrijving bevatten waaruit blijkt hoe het Rijk de in de structuurvisie verwoorde nationale ruimtelijke belangen wil verwezenlijken. Omdat de vigerende PKB's nog niet over een dergelijke realisatieparagraaf beschikken heeft het kabinet deze realisatieparagraaf vastgesteld. Het overzicht van alle nationale ruimtelijke belangen uit de verschillende PKB's en de voorgenomen verwezenlijking daarvan worden gebundeld in één Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid

2.3.3 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid dient door te werken in het ruimtelijk beleid van de gemeente. De beleidsstukken van de provincie die van invloed zijn op het ruimtelijk beleid van de gemeente zijn:

- Streekplan (Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord);
- Milieubeleidsplan;
- Verkeer- en vervoersplan;
- Waterhuishoudingsplan;
- Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie;
- Cultuurhistorische Waardenkaart.

Hiervan is het Streekplan het belangrijkste beleidsdocument.

Streekplan Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord (vastgesteld 25 oktober 2004)

Met dit plan spreekt de Provincie Noord-Holland zich uit voor het verder ontwikkelen van Noord-Holland Noord met behoud van de eigen kwaliteit en identiteit.

Het Ontwikkelingsbeeld is geen traditionele streekplan. Als gevolg van de keuze voor ontwikkelingsplanologie in plaats van toelatingsplanologie ligt de nadruk op ontwikkelingsrichtlijnen en niet meer zozeer op het voorschrijven van specifieke ontwikkelingen. De systematiek is vergelijkbaar met die uit de Nota Ruimte.

De juridische status van het Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord is de zelfde als het traditionele streekplan.

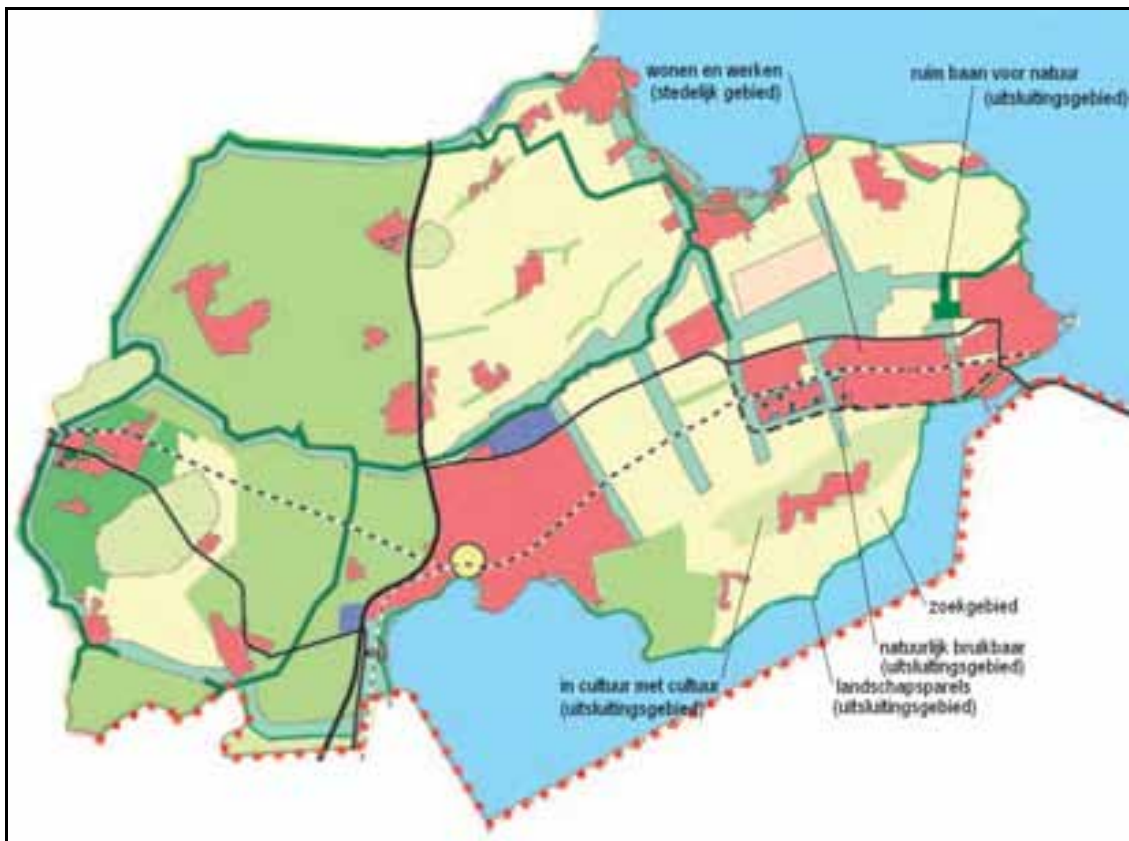
Het Ontwikkelingsbeeld bevat een aantal opvallende beleidsinstrumenten. Het plan onderscheidt twee buiten stedelijke gebiedstypen namelijk Uitsluitings- en Zoekgebieden. In figuur 2.3 wordt de ruimtelijke verspreiding van deze instrumenten aangegeven.

Uitsluitingsgebieden zijn gebieden waar geen (nieuwe) omvangrijke stedelijke functies mogen komen. Deze gebieden zijn gereserveerd voor het versterken van de culturele, natuurlijke en agrarische eigenschappen van Noord-Holland Noord.

In *zoekgebieden* mogen nieuwe stedelijke functies worden ontwikkeld, mits onderbouwd door een beeldkwaliteitsplan en een regionale woonafstemming in de vorm van een regionale woonvisie. Vervolgens moeten woningbouwlocaties en bedrijfsvestigingen in de zoekgebieden een regionale woon- of bedrijventerreinvisie ten grondslag hebben. Inmiddels heeft het overgrote deel van de 9 Westfriese gemeenten waaronder ook Stede Broec de Regionale Woonvisie formeel vastgesteld. Gecoördineerd door de gemeente Hoorn zullen alle 9 formele gemeentelijke vaststellingsbesluiten ter goedkeuring worden ingezonden bij het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Een gemeente moet over een Regionale woonvisie beschikken, wil het van de Provincie Noord-Holland toestemming krijgen om te kunnen bouwen in zoekgebieden.

Naast een Regionale Woonvisie eist de provincie met betrekking tot de zgn. zoekgebieden ook een beeldkwaliteitplan. Met de eis van een beeldkwaliteitplan wordt door de provincie getracht de ruimtelijke kwaliteit in een ontwikkeling te waarborgen. Een belangrijk onderdeel van een beeldkwaliteitplan is de onderbouwing van de wijze waarop de ruimtelijke kwaliteit in de plannen dient te worden opgenomen. Het beeldkwaliteitplan zal, door de provincie, beoordeeld worden aan de hand van het provinciale cultuurhistorische- en landschapsbeleid.

De Regionale bedrijfsterrreinvisie is in concept gereed maar behoeft nog formele vaststelling door de 9 gemeenten. Voor Stede Broec heeft deze visie geen consequenties. Stede Broec richt zich primair op woningbouwontwikkeling en niet op de uitbreiding van bedrijfsterreinen.

Figuur 2.3: Visie West-Friesland (Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord)

De laatste categorie beleidsinstrumenten zijn de zogeheten Leidraden en Reserveringen. In het ontwikkelingsbeeld zijn geen reserveringen gemaakt binnen de gemeente Stede Broec. De Leidraad Provinciaal Ruimtelijk Beleid is een instrument waarmee de provincie nadere uitwerking kan geven aan haar ruimtelijk beleid. Dit geldt bijvoorbeeld voor ruimte-voor-ruimte regelingen en beleid op het gebied van vrijkomende agrarische bedrijven. Gezien de dynamische aard van dit instrument dient het tijdig geraadpleegd te worden tijdens het plannen van een project.

Naast deze instrumenten omschrijft het Ontwikkelingsbeeld algemene, niet gebiedsgebonden, voorschriften. De volgende passages zijn relevant voor de gemeente Stede Broec:

- *wonen;*
 - * 40% van de woningen die voor de autonome bevolkingsgroei wordt gebouwd, moeten binnen het bestaande stedelijk gebied gerealiseerd worden;
 - * de woonbehoeften van starters en ouderen dienen extra aandacht te krijgen;
- *werken;*
 - * ruimte voor werken moet binnen het bestaande stedelijk gebied worden gevonden;
 - * indien het bedrijven betreft die zich buiten de bestaande bedrijventerreinen willen vestigen kan van de zoekgebieden gebruik gemaakt worden;
- *natuur landschap en openluchtrecreatie;*
 - * om de aanwezige kwaliteit van het landschap te bewaren worden in de Ecologische Hoofdstructuur of verbindingzones geen stedelijke functies meer toegestaan;
 - * natuur en recreatie moeten sterk meewegen in de keuze van de beste oplossing voor de waterproblematiek;
- *landbouw;*
 - * bij grote ruimtelijke ingrepen op landbouwgronden moet de initiatiefnemer met een Landbouw Effecten Rapportage (LER) de gevolgen voor de landbouw in kaart brengen;

- *verkeer en vervoer*;
 - * het bestaande aanbod aan verkeers- en vervoersnetwerken moeten bepalend zijn in de keuze van nieuwe uitleg locaties voor wonen en werken;
- *cultuurhistorie*;
 - * tijdens de voorbereiding van nieuwe plannen moeten cultuurhistorische waarden in een vroeg stadium worden geïnventariseerd;
 - * de resultaten van deze inventarisaties dienen tijdens de ontwerpfase te worden gebruikt en bij vastlegging te worden meegewogen;
- *waterproblematiek*;
 - * problemen dienen te worden opgelost waar ze ontstaan;
 - * de Watertoets wordt verplicht voor alle plannen en beleidskeuzen met water-huishoudkundige gevolgen;
- *Markermeer*;
 - * economische activiteiten (toerisme en visserij) kunnen verder worden uitgebreid voor zover de watervoorziening, natuur en landschap en cultuurhistorie niet in gedrang komen;
 - * Stede Broec is aangewezen als zwaartepunt voor kustrecreatie.

Tot slot worden specifieke gebiedsgebonden maatregelen aangekondigd in het Ontwikkelingsbeeld. Drie maatregelen beïnvloeden de gemeente Stede Broec, zijnde:

- de ontwikkeling van het HES-gebied (Hoorn, Enkhuizen en Stede Broec) zal worden voortgezet aan de hand van het bandstad principe. Stations vormen zwaartepunten van dit voornemen. Hiernaast mogen zowel de huidige bebouwde kom als zoekgebieden ingezet worden voor de uitbreiding van de woningbouwvoorraad;
- het IJsselmeer in combinatie met cultureel erfgoed (Westfriese Omringdijk) worden als dragers voor recreatie en toerisme gezien. Mede vanuit dit perspectief krijgt de bescherming van de cultuurhistorie extra aandacht;
- de ecologische hoofdstructuur in West-Friesland is geschoeid op het Landschapsplan West-Friesland (1997). Dit beleid wordt nagevolgd om te voorkomen dat het Bandstad principe wordt aangetast. De hieruit resulterende stad-land-scheiding biedt een uitstekende basis voor recreatief medegebruik door fietsers, wandelaars en kleine vaartuigen;
- de ontwikkeling van de Westfriisaweg. De Westfriisaweg is de N23 tussen Enkhuizen en Alkmaar. De ontwikkeling bestaat voornamelijk uit de verbreding van bestaande wegen naar 2x2 rijstroken.

Overgangsdokument geldend streekplanbeleid naar nieuwe Wro

Het overgangsrecht zoals verwoord in de Invoeringswet Wro regelt dat een streekplan vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe Wro op 1 juli 2008 van rechtswege wordt aangemerkt als structuurvisie. Het streekplan wordt daarmee een zogenaamd zelfbindend instrument. Met het overgangsdokument geeft de provincie aan hoe het huidige provinciaal planologisch beleid op een slagvaardige wijze wordt gerealiseerd na het vervallen van het goedkeuringsvereiste van bestemmingsplannen tot het moment dat de provincie beschikt over de structuurvisie (naar verwachting najaar 2009).

Het document bevat geen nieuw beleid. Dit betekent dat de beleidsdoelen zoals verwoord in het Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord worden niet gewijzigd en er geen sprake is van een streekplanherziening.

Om te komen tot een beleidsneutraal overgangsdokument zijn de beide in Noord-Holland geldende streekplannen, de "Leidraad provinciaal Ruimtelijk Beleid" en de "Notitie Speerpunten artikel 19 lid 1 WRO-beleid" gescreend op het provinciale belang. Daarbij is ook rekening gehouden met de kaderstellende notitie "Provinciale sturingsfilosofie en provinciaal belang voor de ruimtelijke ordening". Bovendien is tevens in beschouwing genomen op welke terreinen door middel van bestuurlijke besluitvorming nadere uitvoering aan het streekplan is gegeven. Bij deze screening is de volgende indeling gehanteerd:

- Provinciale ruimtelijke belangen waarvoor de provincie verantwoordelijkheid neemt voor de uitvoering. Het gaat hier om de kern van het provinciale ruimtelijke beleid. Ter vervanging van de goedkeuringsbevoegdheid zal de provincie naast het vooroverleg voor de doorwer-

king van dit beleid, waar gewenst, maximaal gebruik maken van de pro-actieve ruimtelijke juridische instrumenten uit de nieuwe wet zonder daarbij andere (niet-juridische of bestuurlijke) instrumenten uit te sluiten. De keuze van de instrumenten is maatwerk: Categorie 1.

- Goede ruimtelijke ordening: beleidsuitspraken uit het geldende streekplanbeleid waarvoor de provincie alleen geen verantwoordelijkheid neemt voor de uitvoering, maar die de provincie wel belangrijk vindt uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening. Doorwerking van dit beleid wordt in voldoende mate geborgd door (bestuurlijk) vooroverleg, afspraken met gemeenten, bestuurlijke of financiële instrumenten (adviserende, faciliterende of stimulerende mogelijkheden). Inzet van reactieve instrumenten (zienswijze, beroep, eventueel reactieve aanwijzing), als noodrem wordt in uitzonderlijke gevallen uitdrukkelijk niet uitgesloten: Categorie 2.
- Uitspraken in de streekplannen die op dit moment niet door middel van de goedkeuring worden geborgd omdat het ofwel een onderwerp van nationaal belang is, ofwel waarvoor Rijksregelgeving bestaat zonder provinciale beleidsvrijheid, of dat van zuiver lokaal belang wordt geacht: Categorie 3.

In de periode totdat de pro-actieve juridische instrumenten als genoemd bij de provinciale ruimtelijke belangen (categorie 1) daadwerkelijk voorhanden zijn, zal in voorkomend geval ook voor die categorie gebruik worden gemaakt van de reactieve instrumenten als bedoeld onder categorie 2.

Provinciale ruimtelijke verordening 2009

Provinciale Staten hebben op 15 december 2008 de Provinciale ruimtelijke verordening 2009 vastgesteld. Deze verordening is op 1 januari 2009 in werking getreden.

De aanleiding voor deze verordening is gelegen in het feit dat de goedkeuring door Gedeputeerde Staten van bestemmingsplannen met de komst van de nieuwe Wro is komen te vervallen. De provinciale verordening schrijft voor waaraan de inhoud van (gemeentelijke) bestemmingsplannen, projectbesluiten en beheersverordeningen moeten voldoen. De regels komen voort uit de bestaande streekplannen Noord-Holland Zuid en Noord.

De verordening richt zich op de inhoud van bestemmingsplannen en daarmee op gemeenteraden die het bestemmingsplan vaststellen. Het gaat hierbij niet alleen om de inhoud van een bestemmingsplan in strikt juridische zin dat wil zeggen plankaart en/of voorschriften maar – zoals bij het beeldkwaliteitsplan en de regionale woon- en bedrijventerreinenvisie – ook om eisen aan de toelichting bij een bestemmingsplan.

Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) en Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan moet een gemeente de CHW-kaart, die te vinden

is op de website van de provincie, raadplegen om:

- te weten welke elementen of structuren in het geding zijn;
- inzichtelijk te maken welke elementen of structuren het betreft;
- de visie van de provincie uit het Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie² te vermelden en aan te geven waarom de gemeente zich wel of niet conformeert aan de visie van de provincie.

2.3.4 Overige regionale plannen

Landschapsplan West-Friesland (1997)

Het doel van het landschapsplan is om de ontwikkelingen die worden voorzien zodanig in te passen dat de identiteit en de ruimtelijke kwaliteit van het Westfriesse landschap behouden blijven. Dit resulteert enerzijds in voorstellen voor aanvullende inrichting en vernieuwing van de bestaande landschapsstructuur. Anderzijds worden eisen gesteld aan de wijze waarop ruimtelijke ontwikkelingen kunnen worden ingepast in die vernieuwde landschapsstructuur. Het landschapsplan vormt de basis voor bestuurlijke discussie over de gewenste landschappelijke kwalitei-

² Provincie Noord-Holland, Haarlem, 2006

teiten en is het uitgangspunt en toetsingskader voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van projecten op het gebied van natuur en landschap en andere sectoren. Het gedachtegoed van dit plan is daarom ook letterlijk overgenomen in meerdere plannen en beleidsdocumenten voor West-Friesland. Ook in het Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord is dit plan geïncorporeerd, waardoor Het landschapsplan een richtpunt voor de gemeentelijke bestemmingsplannen vormt.

Twee projecten binnen het landschapsplan voor Stede Broec zijn de realisatie van 'groene linten' langs de Raadhuislaan en tussen de Broekerhaven en het Streekbos. Het is de bedoeling om langs de Raadhuislaan de bestaande sportvelden / voorzieningen 'in te vangen' in een bosstrook met verder een extensief karakter (stedelijke uitloop Stede Broec). De strook moet een drager worden voor een recreatieve route in noord-zuid richting.

Het groen tussen de Broekerhaven en het Streekbos moet een extensieve bosstrook worden met park- en uitlooppunt. Het lint fungeert als buffer tussen wonen en (te ontwikkelen) werklocatie en vormt eveneens de route naar het te verbeteren recreatiegebied Broekerhaven.

2.3.5 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie bestaand stedelijk gebied

De nieuwe structuurvisie bestaand stedelijk gebied is in 2007 vastgesteld. In deze visie wordt de het planologische kader geschetst voor de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de bebouwde kom van de gemeente Stede Broec. Deze structuurvisie is een toevoeging op de structuurkaart voor het subregionale gebied Enkhuizen/Stede Broec waarin de hoofdlijnen van het ruimtelijke beleid zijn neergelegd.

Algemene gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in het bestaande stedelijke gebied zijn:

- dynamiek;
 - * rond het station Grootebroek-Bovenkarspel is de behoefte aan ruimtelijke en functionele verandering het grootst;
 - * de vestiging van publieks- en verkeersaantrekkende functies naast de Streekweg worden beperkt tot rond de knooppunten in deze weg.
 - * een onderscheid tussen de centrale en perifeer gelegen knooppunten in het hoofdwegennetwerk dient met behulp van functievernieuwing op deze locaties gerealiseerd te worden;
 - * in bestaande woonbuurten is een lage dynamiek gewenst;
- voorzieningen;
 - * het beleid van bundeling van voorzieningen in het centrale gebied wordt voortgezet;
 - * voor de buurtvoorzieningen in Lutjebroek wordt een uitzondering gemaakt gezien de afstand tot het centrum;
 - * overige buurtfuncties worden als aanvullend op de functies in het centrum gezien;
- openbaar vervoer;
 - * de bereikbaarheid van het station voor langzaam verkeer moet worden verbeterd;
 - * de ontwikkeling van meer haltes op openbaarvervoerlijnen is wenselijk;
- auto;
 - * het onderscheid tussen wegen met een stroomfunctie en wegen met een dominante verblijfsfunctie dient duidelijker gemaakt te worden;
 - * de functie en inrichting van de Drechterlandseweg is afhankelijk van nationale plannen;
- milieu;
 - * een reductie van milieubelastende activiteiten (zowel verkeer als bedrijvigheid) binnen de linten is wenselijk;
 - * zowel de zonering van spoorweg- en wegverkeerslawaaï als de veiligheidszones langs de aardgastransportleiding zijn richtlijnen voor intensivering in de omliggende gebieden. Bij grote aardgastransportleidingen in het kader van externe veiligheid moet een QRA (Quick scan risicoanalyse) door de Gasunie worden uitgevoerd;
 - * geluidsbeperkende maatregelen aan de bron hebben de voorkeur, behalve als het stedenbouwkundig niet verantwoord is;

- groen;
 - * het beleid om een centrale groenstructuur te ontwikkelen wordt voortgezet;
 - * nieuwe groenvoorzieningen zijn gewenst bij de intensivering van de stedelijke gebieden;
- water;
 - * het handhaven en versterken van het vaarroute netwerk is wenselijk binnen de hoogwater peilgebieden;
 - * het onderscheid tussen de centrale en perifere delen van het vaarrouthenetwerk dient ruimtelijk versterkt te worden;
- ruimtelijke accenten/ruimtelijke kwaliteit;
 - * bestaande overgangen tussen de lintbebouwing en het open landschap worden behouden;
 - * ruimtelijke kwaliteit van de hoofdroutes en de groenelementen rond de Tocht wordt versterkt;
 - * in de omgeving van het station Grootebroek-Bovenkarspel is beeldvernieuwing gewenst;
 - * in de lintbebouwing is het versterken van het bestaande karakter gewenst;
 - * knooppunten in het openbare gebied, in het bijzonder naast de Burg. J.N. Snuifbergenlaan vergen kwalitatieve verbetering;
 - * het accent ligt op stabiliteit in de woongebieden, waardoor bestaande buurten incidenteel vernieuwd zullen worden en nieuwe buurten bestaande accenten over moeten nemen.

De gemeente plaatst met deze visie haar beleidsaccent op grotere en structurele projecten. Tot grote projecten worden gerekend de ontwikkeling van het centrum, van de Tocht en omgeving, van Oosterweerd, Buitenveld en Florapark.

Voorbeelden van gerealiseerde pijplijnprojecten zijn de gebouwde appartementen op de locatie van voorheen Het Wapen van Grootebroek en de gerealiseerde woningbouw van plan Waterpark (voorheen houthandel Jongeneel).

Wegens hun aard worden incidentele projecten niet nader uitgewerkt in de visie. Wel worden het verder in behandeling nemen van initiatieven onderhevig gesteld aan:

- een gemeentelijke toets aan de beleidsuitgangspunten van de structuurvisie;
- de resultaten van de, door de initiatiefnemer uitgevoerde, relevante milieuonderzoeken;
- de resultaten van de, door de initiatiefnemer uitgevoerde, planschaderisicoanalyse en afwentelingovereenkomst;
- (bij een bouwvoornemen) de voorziening van een beeldkwaliteitplan en een inrichtingsplan met relevante civieltechnische gegevens;
- een bijdrage in vervangend groen.

3 Wettelijk kader en beleidscontext voor milieuthema's

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de verschillende thema's die van belang zijn bij het herzien van verouderde en het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen voor de gemeente Stede Broec. Voor de meeste thema's geldt de verplichting dat deze aandacht krijgen ten behoeve van bestemmingsplanprocedures. De provincie keurt alleen een bestemmingsplan goed nadat is getoetst aan het huidige wettelijk kader. De relevante thema's zijn water, ecologie en natuur, bodem, cultuur historische waarden en archeologie, monumenten, lucht, geluid, externe veiligheid en kabels en leidingen.

Hierna wordt per thema beschreven wat het vigerende beleid is en wat de wettelijke toets inhoudt. Als bijlage is de per thema de beschikbare informatie in kaartbeelden aangegeven. Per thema wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de gebiedsspecifieke waarden (toelichting op en verwijzing naar de plankaarten in bijlage 2 en de digitale database) en de consequenties voor bestemmingsplannen.

3.2 Water

3.2.1 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Waterpeilen

De gemeente Stede Broec maakt deel uit van polder het Grootslag, die grofweg het deel van West-Friesland tussen Enkhuizen en Westwoud beslaat (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1: Watersysteem polder het Grootslag

Opvallend aan het watersysteem is, dat hoog en laag water naast elkaar voorkomen. Eind jaren zeventig heeft in het gebied de ruilverkaveling 'het Grootslag' plaatsgevonden. Met de ruilverkaveling is de oorspronkelijke 'natuurlijke' waterstructuur gewijzigd in een strak patroon van ka-

velscheidingssloten (getransformeerd van vaarpolder naar rijpolder). Om een voor de landbouw gunstige drooglegging te krijgen, zijn de polderpeilen verlaagd. In de ruilverkaveling is niet het hele gebied meegenomen. In een vrij groot gebied is het oorspronkelijke hoogwaterstelsel intact gebleven. In polder 'het Grootslag' is daarom grofweg sprake van twee watersystemen, het oorspronkelijke hoogwaterstelsel naast de verlaagde polderpeilen in de verkavelde gebieden. In het hoogwaterstelsel zijn na de ruilverkaveling de oorspronkelijke waterpeilen gehandhaafd. De hoge peilen (en daardoor geringe drooglegging) en het oorspronkelijke patroon van watergangen zijn zeer typerend en bepalen in sterke mate de identiteit van het gebied. Zo zijn bijvoorbeeld de bruggen in de Streekweg, de doorzichten over het water en de typerende erven aan het water karakteristiek voor het omliggende gebied. Binnen de gemeente Stede Broec maken de oorspronkelijke lintbebouwing en De Weelen deel uit van het hoogwaterstelsel. Het hoogwater heeft grote waarde voor de omgeving, zowel op het gebied van natuur als recreatie en levert een verrijking op van het bestaande en nieuwe woonmilieu. In het hoogwaterstelsel bevindt zich relatief veel open water. Van de in totaal 138 ha (8,4%) water binnen de gemeente Stede Broec, bevindt zich 98 ha (6,0%) in het hoogwaterstelsel (NAP -2,40 m). In tabel 3.1 is de hoeveelheid oppervlaktewater per peilgebied binnen de gemeente weergegeven. In bijlage 3 is hoeveelheid oppervlaktewater binnen de gehele polder het Grootslag weergegeven.

Tabel 3.1: Tabel peilgebieden met bijbehorend peil

Peilvak	Oppervlak	% oppervlak gemeente
NAP -2,40 m	98 ha	6,0 %
NAP -2,50 m	0,3 ha	0,02 %
NAP -3,10 m	21,7 ha	1,32 %
NAP -3,30 m	5,5 ha	0,33 %
NAP -3,50 m	0,6 ha	0,04 %
NAP -3,70 m	11,32	0,69 %
Totaal	137,7 ha	8,4 % (bruto oppervlak = 1640 ha)

In het hoogwaterstelsel is de drooglegging vanwege de hoge peilen gering. Hierdoor is de beschikbare berging in de verticaal (berging boven het streefpeil) eveneens gering. De redelijke hoeveelheid oppervlaktewater is daarom geen overbodige luxe, om de peilstijgingen tijdens hevige neerslag binnen de perken te houden. De peilenkaart is in de bijlagen opgenomen. In het laagwatergebied is aanzienlijk minder water aanwezig (zie tabel 3.1). In de lagere peilvakken bevindt zich in totaal 40 ha (2,4%) open water.

Wateropgave

Uit de studie Raamplan Bescherming tegen Wateroverlast Noorderkwartier blijkt dat de polder het Grootslag niet voldoet aan de normen voor zowel inundatie als wateroverlast. Deze normen zijn vastgelegd in het Nationaal Bestuursakkoord Water. Polder het Grootslag heeft een wateropgave. In totaal is circa 12 ha extra open water nodig om aan de normen te voldoen. Deze wateropgave ligt gedeeltelijk in de gemeente Drechterland en gedeeltelijk in Stede Broec. Voor de gemeente Stede Broec gaat het om de peilgebieden met peil NAP -2,5 m, NAP -3,1 m en NAP -3,3 m aan de zuidoostkant van Stede Broec. HHNK is verantwoordelijk voor deze wateropgave. In 1998 was op tal van plaatsen binnen de gemeente sprake van wateroverlast. Uit een kostenbaten analyse blijkt dat de polder een niet kosteneffectieve polder is. In niet kosteneffectieve polders maakt HHNK een pas op de plaats met het uitvoeren van de maatregelen en wil eerst inventariseren of er andere creatieve oplossingen mogelijk zijn (bijvoorbeeld functieverandering, afkopen van risico's, et cetera).

Binnen de gemeente Stede Broec worden in het raamplan twee kansrijke plannen genoemd in relatie tot waterberging. Dit zijn de nieuwe wijk *Buitenveld* en het plan *Groenkarspel*. In de wijk Buitenveld zijn kansen aanwezig voor uitbreiding van de vaarmogelijkheden door het graven van een brede vaarwatergang aan de zuidzijde. Het plan Groenkarspel/Scheggen en Waterspin is een visionair plan dat onderdeel uitmaakt van het Landschapsplan West-Friesland.

Watercompensatie

Het Hoogheemraadschap heeft beleid vastgesteld voor de beoordeling van de waterhuishoudkundige consequenties van ruimtelijke plannen en ingrepen. Hiervoor wordt de Watertoets gebruikt (zie paragraaf 3.3.2). De watertoets wordt onder meer toegepast op wijzigingen in bestemmingsplannen, streekplannen, nieuwe plannen voor de infrastructuur, woningbouw en bedrijventerreinen en herstructureringsplannen in zowel stedelijk als landelijk gebied. De toets moet leiden tot een goede afstemming tussen waterbeheer en ruimtelijke ordening, zonder dat procedures vertraagd worden.

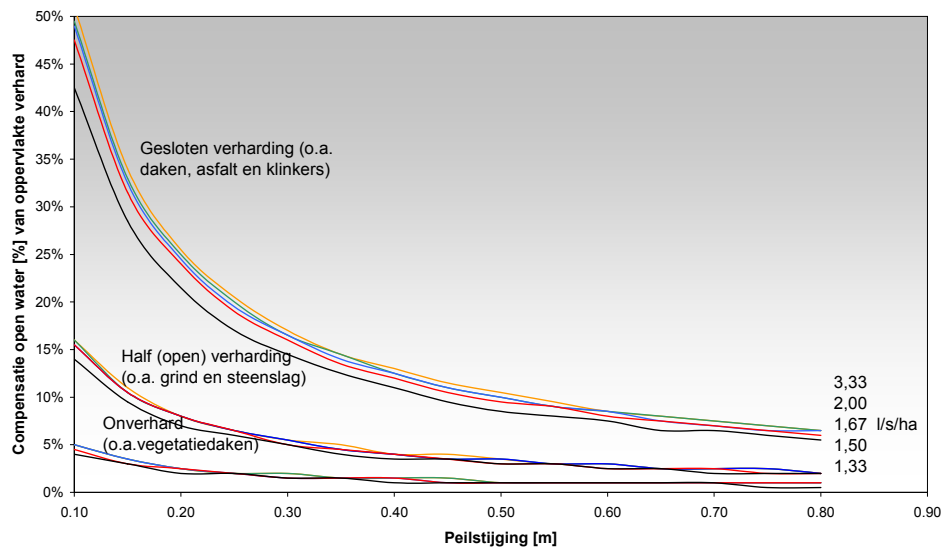
Percentage open water

Bij het **dempen van oppervlaktewater** voor de realisatie van een ruimtelijk plan, dient het aantal vierkante meters oppervlaktewater te allen tijde te worden gecompenseerd door elders minimaal een zelfde oppervlakte nieuw water te graven. Ook de **toename van verhard oppervlak** (in bijvoorbeeld nieuwbouwplannen) moet worden gecompenseerd. Door een toename van de verharding vindt versnelde afvoer plaats, waardoor het hemelwater sneller in het watersysteem terechtkomt. Om de versnelde afvoer in het watersysteem op te kunnen vangen dient extra open water te worden gegraven.

Voor de hoeveelheid te compenseren open water bestaat geen standaardwaarde. Dit hangt onder meer af van de aard van de ingreep, het peilgebied waarin de veranderingen plaatsvinden en de dimensies van de watergangen. Zo wordt bijvoorbeeld met het hoogwatergebied, waarin relatief veel open water aanwezig is, anders omgegaan dan met het laagwatergebied met relatief weinig open water. Daarom is het verplicht om in alle afzonderlijke gevallen in overleg met het hoogheemraadschap vast te stellen hoeveel extra open water gegraven moet worden.

HHNK hanteert als eis dat het huidige systeemgedrag van het watersysteem niet mag verslechteren door de toename van het versneld afstromend verhard oppervlak. Door de toename aan verharding neemt de berging in de bodem af, waardoor de afvoer naar open water sneller plaatsvindt. Om dit tegen te gaan dient compensatie plaats te vinden in de vorm van open water. Het huidige systeemgedrag (peilstijgingen uitgezet tegen de kans op voorkomen) is bekend in het kader van de studie Bescherming tegen Wateroverlast Noorderkwartier. Afhankelijk van de functie wordt een maatgevende peilstijging vastgesteld. Op basis van deze peilstijging berekent HHNK het percentage water dat moet worden gecompenseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met het type verharding en type riolering dat wordt toegepast (zie figuur 3.2). In figuur 3.2 is een grafiek weergegeven voor de situatie waarin een verbeterd gescheiden rioolstelsel wordt toegepast. De grafiek moet als volgt worden gelezen. Uit het systeemgedrag heeft HHNK de peilstijging bepaald die eens in de 25 jaar op mag treden (horizontale as in figuur 3.2). Afhankelijk van de maximaal toegestane afvoer uit het plangebied (meestal 1,5 l/s/ha) en het type verharding (variërend van gesloten, half open tot onverhard) volgt een percentage van het verharde oppervlak dat in de vorm van open water moet worden gecompenseerd.

Compensatie open water in [%] van de oppervlakte verhard
Grafiek 2; riolering van het verbeterd gescheiden type (VGS)

Figuur 3.2: Compensatie water

Locatie watercompensatie

Nadat is vastgesteld hoeveel compenserende waterberging moet worden gerealiseerd, zal daarvoor een locatie moeten worden gevonden. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de compensatie en zal in overleg met het Hoogheemraadschap een locatie moeten aanwijzen.

Hiervoor is een aantal mogelijkheden:

- 1 open water realiseren binnen het plangebied;
- 2 open water realiseren buiten het plangebied;
- 3 betaling van een afkoopsom aan de gemeente. De gemeente heeft een 'waterbank' opgezet, waarin extra open water is gerealiseerd.

Volledige watercompensatie *binnen het plangebied* heeft de voorkeur. Belangrijk uitgangspunt van het hoogheemraadschap is 'niet afwentelen'. Dit betekent dat het benodigde open water in principe binnen de nieuwe stedelijke ontwikkelingen zelf moet worden gerealiseerd.

Als blijkt dat volledige compensatie binnen het plangebied onmogelijk is (bijvoorbeeld op inbreidingslocaties), hanteert het hoogheemraadschap het principe 'voorkom snipperblauw' en zal de benodigde compensatie gezocht moeten worden buiten het plangebied.

Hierbij wordt wel gesteld dat binnen het plangebied ten behoeve van de directe berging en ten behoeve van een goede waterafvoer en -kwaliteit ten minste een minimum hoeveelheid water dient te worden gerealiseerd. Dit 'technische water' dient voor de afwatering van de kavels, de afvoer van hemelwater en het bereiken van de wettelijk vereiste minimale waterkwaliteit. Dit minimum areaal water kan per locatie verschillen en dient in de verplichte watertoets te worden bepaald en vastgelegd. De resterende waterschuld kan desgewenst worden gerealiseerd in de waterbank. Een ander aandachtspunt is, wie er voor de kosten van de aanleg en voor het toekomstige beheer en onderhoud van de nieuwe watergangen buiten het stedelijk gebied opdraait.

Waterbank

Als de initiatiefnemer zelf geen kans ziet om een locatie voor waterberging te vinden buiten het plangebied, zijn er mogelijkheden om het watertekort op te lossen. Dan kan de gemeente een waterbank opzetten en met de ontwikkelaar een overeenkomst sluiten om tegen betaling waterberging van de gemeente af te kopen. De gemeente en het Hoogheemraadschap bepalen in dat geval of compensatie buiten het plangebied wordt toegestaan.

In overleg met het hoogheemraadschap is al richting gegeven aan het waterbeleid in de gemeente ten aanzien van waterberging. De gemeente Stede Broec is op zoek naar extra water-

berging in het lage peilgebied. Er is een zoekgebied voor waterberging aangegeven (zie ook het Landschapsplan West-Friesland en de themakaart in de bijlage). Dit gebied ligt ten noorden van Grootebroek en wordt begrensd door de Drechterlandse weg in het zuiden, de N502 in het oosten, 'het Kadijk' in het noorden en natuurgebied De Weelen in het westen. Hierbinnen heeft de gemeente langs het Kadijk een strook van 6 ha land aangekocht (tussen de Kadijkweg en de Veilingweg). In totaal zal ruim 3 ha waterberging ingericht worden, waarvan het grootste deel inmiddels is gerealiseerd. In 2008 is één en ander gerealiseerd. De waterberging wordt in open verbinding aangelegd met het polderpeil. Dat wil zeggen NAP -3,70 m in het westelijke deel en -3,10 m in het oostelijke deel. De waterberging is primair gericht op het voorzien in de watercompensatie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen (stedelijke in- en uitbreidingen, waaronder de nieuwbouwplannen Oosterweerd, Buitenveld en Florapark). Het is de bedoeling dat projectontwikkelaars de watercompensatie tegen een vergoeding bij de gemeente kunnen afkopen. De wateropgave van HHNK in polder het Grootslag wordt niet in de waterbank opgelost.

Om te verzekeren dat overeenstemming bereikt wordt over voldoende waterberging in planologische procedures is een watertoets verplicht. Indien uit de watertoets blijkt dat de te realiseren oppervlakte water buitenplannen gecompenseerd moeten worden, dient dat in de toelichting van het bestemmingsplan te worden aangegeven.

Overdracht stedelijk water

De gemeente streeft ernaar om zoveel mogelijk water te laten beheren. Het Hoogheemraadschap streeft er naar om zoveel mogelijk water in eigendom te hebben. Het streven is om zoveel mogelijk stedelijk water van de gemeenten over te nemen. In nieuwe bestemmingsplannen is het van belang om de eisen voor de dimensies van het stedelijk water op te nemen. Dit met het oog op de onderhoudbaarheid (varend onderhoud moet mogelijk zijn) en de overdracht van het water in de toekomst.

Bij de dimensionering van nieuwe watergangen moet rekening gehouden worden met de uitgangspunten zoals het hoogheemraadschap die hanteert. In het 'Handboek Ontheffingen Waterbeheer' (2007) zijn eisen opgenomen, met betrekking tot de minimale afmetingen van watergangen (breedte ter hoogte van de waterlijn, waterdiepte en talud) en kunstwerken (breedte, hoogte, lengte en hoogteligging).

Recreatie

Voor het hoogwaterstelsel telt veel mogelijkheden voor recreatie. Binnen de gemeente bestaan talloze kleinschalige recreatiecircuitjes. Na de aanleg van een aquaduct bij Lutjebroek is er tussen Enkhuizen en Lutjebroek zelfs sprake van een grootschalig vaarcircuit. Van deze vaarroute is een kaart beschikbaar en bovendien is de route met behulp van bordjes gemarkeerd. Er wordt zoveel mogelijk aangetakt op bestaande vaarroutes. Het water systeem wordt bevaarbaar gemaakt door toepassing van bruggen en vaarduikers.

Getracht wordt om de nieuwbouwwijken (Buitenveld en Oosterweerd) aan te sluiten op de bestaande vaarcircuitjes. In de grootschalige vaarcircuitjes hanteert het HHNK eisen met betrekking tot de afmetingen van kunstwerken (duikers en bruggen):

- doorvaartbreedte: 3,0 m;
- doorvaarhoogte: 1,8 m.

De kleinere vaarroutes zijn niet officieel door HHNK als vaarroutes gedefinieerd, maar wel door de gemeente. Hier is de gemeente verantwoordelijk voor de afmetingen van watergangen en kunstwerken.

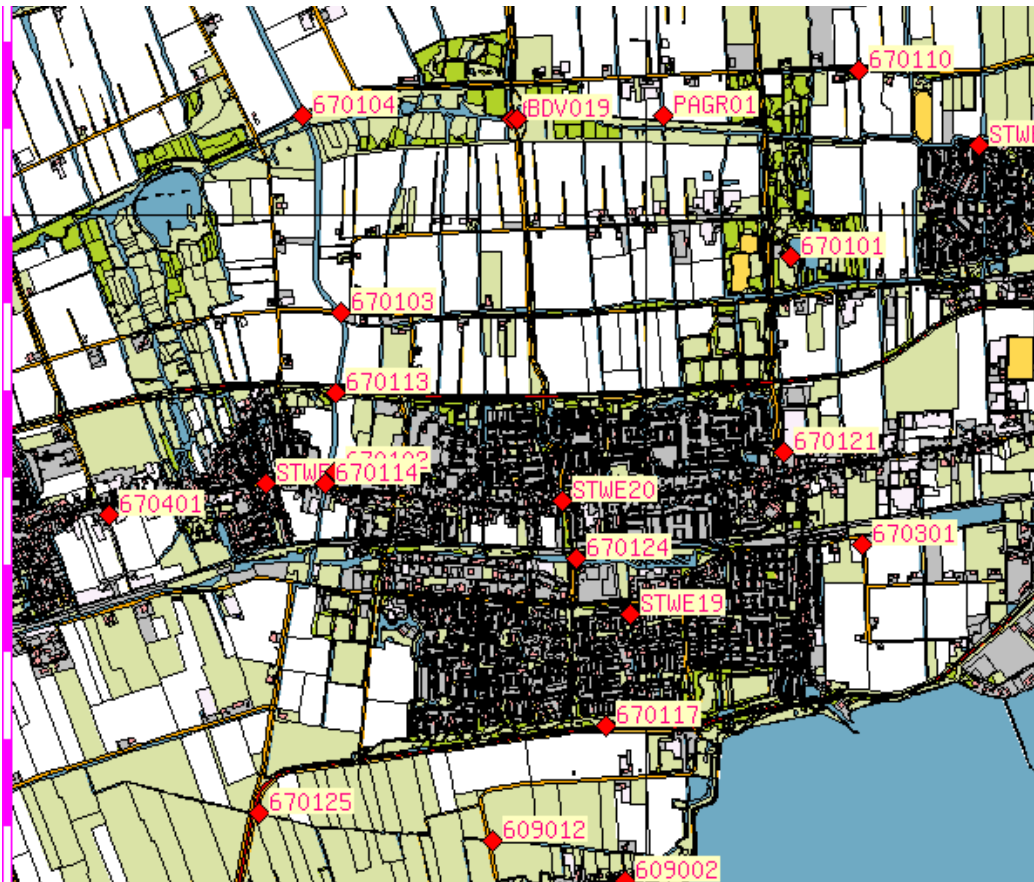
De gemeente hanteert hier de volgende minimale afmetingen:

- doorvaartbreedte: 3,0 m;
- doorvaarhoogte: 1,5 m.

Waterkwaliteit en ecologie

Voor het hoogwater gebied heeft een hoge natuurwaarde. Langs de noordgrens van de gemeente ligt natuurgebied De Weelen. Dit gebied is een aaneenschakeling van bos en graslanden, die met elkaar verbonden zijn door watergangen, waaronder het Kadijk. Deze zone maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur.

Het water in natuurgebied De Weelen heeft als hoofdfunctie natuur. Langs 'het Kadijk' heeft het water de hoofdfunctie natuur en nevenfunctie agrarisch. In het Streekbos heeft het water een zwemwater functie. Dit geldt ook voor het buitengaats water in de Broekerhaven (Markermeer). In het overige deel van de gemeente Stede Broec heeft het water een stedelijke dan wel agrarische functie. HHNK meet de waterkwaliteit in een netwerk van meetpunten. In figuur 3.3 zijn de waterkwaliteitsmeetpunten binnen Stede Broec weergegeven.

Figuur 3.3: Waterkwaliteitsmeetpunten binnen Stede Broec

Een doelstelling van de Kaderrichtlijn Water is om de ecologische kwaliteit te verbeteren. Voor de ecologische kwaliteit is niet alleen de chemische kwaliteit van belang, maar ook de inrichting, het gebruik en het beheer en onderhoud van de watergangen.

De gemeente Stede Broec heeft op tal van plaatsen beschoeiingen verwijderd en vervangen door natuurvriendelijk ingerichte oevers. De 'zachte oevers' bieden ruimte voor oever- en waterplanten en kunnen tevens dienen als paaiplaatsen voor vissen. Een neveneffect van natuurvriendelijke oevers is de zuiverende werking en een positieve invloed op de zuurstofhuishouding. Stede Broec zal beschoeiingen die aan vervanging toe zijn, in de toekomst vervangen door natuurvriendelijke oevers.

Riolering

Het Hoogheemraadschap heeft in samenwerking met de gemeente een optimalisatiestudie en waterkwaliteitsspoorstudie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn vertaald in een nieuw gemeentelijk rioleringsplan. Om aan de basisinspanning en waterkwaliteitsspoor te voldoen zijn maatregelen aan de riolering nodig (emissiereductie). De gemeente streeft ernaar om de emissiereductie te bereiken door schone verharde oppervlakken zoveel mogelijk af te koppelen. Hiervoor heeft de gemeente een afkoppelplan opgesteld. Er moet tot 2012 circa 10 ha verhard oppervlak worden afgekoppeld om aan de normen te voldoen. Momenteel is al 5 ha afgekoppeld. Hiermee wordt voorkomen dat relatief schoon hemelwater via het rioolstelsel naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie wordt afgevoerd. In plaats daarvan loost het hemelwater rechtstreeks op het oppervlaktewater. Op een enkele locatie wordt het hemelwater middels kratten geïnfiltreerd in de bodem. In nieuwbouwwijken wordt gestreefd naar een volledig gescheiden rioolstelsel. Bij de aanleg van nieuwe wegen wordt, conform de uitgangspunten van het afkoppelbeleid van het

Hoogheemraadschap, zoveel mogelijk gebruik gemaakt van infiltratievoorzieningen om het wegwater naar de watergangen af te voeren. Gemeente en HHNK hanteren de WRW afkoppelbeslisboom (zie bijlage 4). In het buitengebied komen panden voor die niet zijn aangesloten op de riolering. Hiervoor heeft de provincie ontheffing verleend of zijn er IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater) geplaatst.

Bagger

Samen met HHNK is in 2002 een baggerplan voor de bebouwde kom van Stede Broec opgesteld voor de periode 2003 tot en met 2012. De gemeenteraad heeft dit plan vastgesteld op 4 december 2002 en ten behoeve van de hieruit voortvloeiende kosten een egalisatievoorziening ingesteld. Bij raadsbesluit van 3 maart 2005 is de periode verlengd tot en met 2013. Er is een baggerdepot ingericht naast het sportcomplex aan de Gouw.

3.3 Ecologie en natuur

3.3.1 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Natuurgebieden (zie plankaart in digitale database)

In de gemeente Stede Broec komen enkele gebieden voor waar inrichting en beheer zijn gericht op instandhouding van natuurwaarden. Dit betreft de gebieden De Weelen, het Streekbos en het Markermeer. De natuurgebieden zijn op de plankaart 'Natuur en ecologie' weergegeven. In de digitale database zijn ook de recente waarnemingen van beschermde planten- en diersoorten opgenomen.

De Weelen

Langs de noordzijde van de gemeentegrens is het natuur- en recreatiegebied De Weelen gelegen. Het gebied is een restant uit de periode voor de ruilverkaveling. Het groene lint bestaat uit een aaneenschakeling van bosjes en graslanden, met elkaar verbonden door waterlopen, waaronder de waterloop Kadijk. Langs "het Kadijk" zijn restanten te vinden van de oude vegetatie zoals die op grotere schaal voorkwam voordat de ruilverkaveling plaatsvond.

Er worden hier onder andere orchideeën, heemst en addertong gevonden. Verder is het gebied van belang voor verschillende minder algemene broedvogels als roerdomp, bruine kiekendief, zomertaling, watersnip en kleine plevier.

Binnen de gemeente Stede Broec maakt het gebied langs "het Kadijk" onderdeel uit van de EHS. Het gebied vormt de verbinding met natuurgebieden in de buurgemeenten Drechterland en Wervershoof.

Het Streekbos

Een jong bosgebied met graslanden dat is aangelegd rond een restant van het oude slotenstelsel. Bossen en rietkragen zijn van belang voor broedvogels. De vegetatieopbouw is hier in ontwikkeling. Het bos staat bekend om de grote paddenstoelenrijkdom.

Markermeer/IJmeer

Het Markermeer/IJmeer valt onder de Natuurbeschermingswet en kenmerkt zich door de grote aantallen overwinterende vogels. Deze vogels zijn te onderscheiden in de zogenaamde benthoseters, viseters en planteneters. Benthoseters zijn onder andere tafeleend, kuifeend, topper-eend, brilduiker en meerkoet. Al deze soorten zijn onder andere te vinden langs de Zuiderdijk en Markerwaarddijk waar ze voedsel zoeken of rusten. Viseters zijn onder andere aalscholver, grote zaagbek, nonnetje, fuut, visdiefje, zwarte stern en diverse meeuwensoorten. Planteneters waarvoor het Markermeer van belang is zijn onder andere knobbelzwaan en smient.

Overige gebieden

Ook buiten de specifieke natuurgebieden zijn locaties waar beschermde planten- en diersoorten waargenomen zijn. Zo zijn waterlopen, openbaar groen, het landelijke gebied en ook het stedelijke gebied geschikt leefgebied voor diverse soorten planten- en diersoorten:

- waterlopen;
waterlopen vormen een geschikte leefomgeving voor diverse amfibieën en vissoorten. Afhankelijk van de kwaliteit en helderheid van het water is plantengroei mogelijk. Ver-

schillende vogelsoorten maken een drijfnest op het water, of nestelen in rietkragen. Binnen de gemeentegrenzen bevinden zich een groot aantal waterlopen, waarvan een deel met rietkraag;

- openbaar groen;
het openbaar groen in de vorm van parken, gazons en overige beplanting vormt het leefgebied van broedvogels en kleine zoogdieren zoals muizen en de egel. Afhankelijk van het beheer is het groen meer of minder interessant voor vlinders en andere insecten. Soms komt een gevarieerde ondergroei tot ontwikkeling of ontstaan stroken met bloemrijk grasland;
- landelijk gebied;
akkers en weilanden met een intensief agrarisch gebruik herbergen over het algemeen weinig tot geen bijzondere natuurwaarden. Waar het landschap een open karakter heeft vormen akkers en weilanden de broedbiotoop voor weidevogels. Landschappelijke beplanting en erfbeplanting bieden broedgelegenheid aan zangvogels. Voor het overige vormen bermen en oevers soms een uitwijkplaats voor soorten die zich op landbouwpercelen niet meer kunnen handhaven;
- stedelijk gebied;
in de bebouwde omgeving beperken natuurwaarden zich veelal tot algemeen voorkomende soorten. Verschillende vleermuissoorten gebruiken stedelijk gebied als jachtbiotoop. Bebouwing zelf kan een schuilplaats vormen voor vleermuizen. Verder zijn diverse muizensoorten te verwachten in de bebouwde omgeving, evenals de bruine rat (huismuis en bruine rat zijn niet beschermd). Erven en tuinen vormen het jachtgebied van de egel. Op oude muren komen soms beschermde muurplanten voor.

Bijzondere planten- en diersoorten (zie kilometerhokken in digitale database)

Over de aanwezigheid van bijzondere planten- en diersoorten binnen de gemeentegrenzen zijn gegevens opgevraagd bij het Natuurloket en de provincie Noord-Holland. Het Natuurloket is een gezamenlijk initiatief van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). In de VOFF zijn de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) verenigd. In bijlage 1 zijn de gegevens afkomstig van zowel het natuurloket als van de provincie gepresenteerd. Deze informatie is weergegeven per kilometerhok. Uit de gegevens blijkt dat het aantal waarnemingen van beschermde soorten vrij gering is. Overigens blijkt uit de gegevens eveneens dat voor veel soortgroepen slechts beperkte informatie voorhanden is doordat er geen gericht onderzoek is gedaan. Hieronder volgt een overzicht van aangetroffen planten- en diersoorten:

- planten;
uit de gegevens afkomstig van de provincie blijkt dat er tijdens de floristische inventarisatieronde die door de provincie is uitgevoerd weinig beschermde soorten zijn aangetroffen. Het Natuurloket meldt uit de meeste hokken één of twee beschermde plantensoorten. In de meeste gevallen zal dit de zwanebloem betreffen, een soort die in Noord-Holland algemeen wordt aangetroffen in het polderland;
- vogels;
de vogelwaarnemingen van de provincie hebben voornamelijk betrekking op een inventarisatie die is uitgevoerd langs de Kerksloot. Het gaat hierbij om riet- en moerasvogels. Het Natuurloket geeft vooral voor de kilometerhokken waarin het natuurlint De Weelen is gelegen een aantal beschermde soorten;
- zoogdieren;
verspreid over het grondgebied van Stede Broec zijn bij de provincie meldingen bekend van zoogdieren. Het betreft in het bijzonder meldingen van vleermuizen of hazen. Ook zijn er twee waarnemingen van een vos. Bij het natuurloket is vrijwel geen informatie bekend over het voorkomen van zoogdieren in het gebied;
- amfibieën;
bij het Natuurloket zijn geen waarnemingen van amfibieën geregistreerd. Bij de provincie zijn evenmin waarnemingen bekend;
- overige fauna;
er zijn geen waarnemingen van overige beschermde fauna bekend bij de provincie of het Natuurloket, met uitzondering van de waarneming van een beschermd vlindersoort in het kilometerhok waarin Lutjebroek is gelegen.

3.4 Bodem

3.4.1 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Bij de procedure om een bestemmingsplan te doorlopen is op grond van de Leidraad Ruimtelijk Beleid Noord-Holland en het Streekplan het doorlopen van een 'bodemtoets' verplicht.

Op het gebied van bodembeleid conformeert de gemeente zich aan het uitgangspunt dat 'de juiste functie op de juiste bodem' (en omgekeerd) hoort. De ontwikkelingen worden gemonitord.

Bodemopbouw

De gegevens met betrekking tot de bodemopbouw zijn gebaseerd op:

- Grondwaterkaart van Nederland, Alkmaar 19 oost 19 west 20a, TNO Grondwater en Geo-energie, december 1979;
- Bodemkaart van Nederland, Alkmaar 19 en 20a, STIBOKA.

De Holocene deklaag heeft binnen de gemeente Stede Broec een dikte van circa 12 meter. Deze laag bestaat uit zandige klei-afzettingen, met aan de basis een veenpakket (basisveen).

Voormalige kreekruigten vormden zandigere, hoger gelegen elementen in het landschap. Ter plaatse van deze ruggen was al vroeg bewoning mogelijk (zie archeologie). In het gebied hebben zich eerdgronden en poldervaaggronden als bodemtypen ontwikkeld.

Onder het Basisveen ligt het eerste watervoerende pakket, met een dikte van eveneens circa 12 meter. Het betreft veelal grove zanden. Het eerste watervoerende pakket wordt gescheiden van het tweede door een zeer dunne scheidende laag van klei (circa 3 meter). Ook het tweede watervoerende pakket bestaat uit grove zanden.

Bodemkwaliteit

De gemeente heeft in 2005 een Bodem Informatie Systeem (kortweg BIS) in gebruik genomen. De gegevens uit de BIS zijn in 2006 gebruikt voor de vervaardiging van een bodemkwaliteitskaart (BKK) en een bodembeheerplan (BBP). Deze zijn inmiddels vastgesteld. Met een BKK en BBP kan binnen de gemeente hergebruik van grond conform de Ministeriële Vrijstellingsregeling Grondverzet plaatsvinden.

De volgende aandachtspunten spelen binnen de gemeente Stede Broec op het gebied van de bodemkwaliteit:

- regionaal voorkomende, natuurlijke verhoogde arseenwaarden in grond en grondwater;
- het kan zijn dat her en der in beschoeiingen asbest voorkomt (asbesthoudende afdaken werden dikwijls als beschoeiing gebruikt);
- er zijn haventjes gedempt met allerlei rommel zoals puin, sloophout en ook asbesthoudende materialen;
- in het kader van het Landsdekkend Beeld 2005 zijn alle locaties met bodembedreigende activiteiten binnen de gemeente in kaart gebracht. Locaties waarbij deze activiteiten hebben geleid tot mogelijk ernstige bodemverontreinigingen, vormen aandachtspunten op het gebied van bodemkwaliteit.

Bodembeschermingsgebied

Het gebied rond natuurgebied De Weelen en "het Kadijk" (deel uitmakend van de PEHS) is een bodembeschermingsgebied (provinciaal milieubeleidsplan 2002-2006).

Bodemsanering

Binnen de gemeente Stede Broec zijn bodemsaneringen uitgevoerd. Ook zijn locaties bekend waarbij nader bodemonderzoek en/of sanering noodzakelijk is. Deze gegevens worden beheerd door de Provincie Noord-Holland en zijn te vinden via www.bodemloket.nl.

3.5 Cultuurhistorische waarden en archeologie

3.5.1 Gebiedspecifieke archeologische waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Binnen het landelijk gebied van Stede Broec zijn twee gebieden op de cultuurhistorische waardenkaart aangegeven van zeer hoge archeologische waarde. In onderstaande tabel zijn de gegevens uit deze kaart samengevat.

Tabel 3.2: Overzicht locaties van zeer hoge archeologische waarde binnen de gemeente Stede Broec

Ligging locatie	Cultuurhistorische typering	Periode van ontstaan	Huidig voorkomen	Motivering
Ter weerszijden van de Gouw, nabij sportterreinen	Sporen van bewoning	Midden-Bronstijd – Late Bronstijd	Deels akkers, deels grasland en kassen	Verwacht mag worden dat op dit terrein allerlei goed geconserveerde bewoningsresten, zoals grondsporen, maar ook artefacten als aardewerk en botten aanwezig zijn
Voetakkers	Acht (geëgaliseerde) grafheuvels en sporen van bewoning	Midden-Bronstijd tot en met Vroege IJzertijd	Grasland	In dit terrein zijn behalve sporen van bewoning uit de Late Bronstijd en Vroege IJzertijd eveneens sporen van begraving vastgesteld uit de Midden en Late Bronstijd. In totaal betreft het acht geëgaliseerde heuvels waarvan een drietal in 1949 door A.E. van Giffen is onderzocht. Het perceel is doorsneden door een aantal sloten. Gezien de grote wetenschappelijke bijdrage die de resten leveren aan de bewoningsgeschiedenis van het gebied dienen deze behouden te blijven.

Daarnaast zijn op de Archeologische Monumentenkaart terreinen 14877, 14878, beide van hoge archeologische waarde opgenomen. Naast de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) die de vastgelegde archeologische waarden weergeeft, is er de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW). Deze kaart geeft aan hoe groot de kans is om bij de uitvoering van plannen op archeologische resten te stuiten. Deze trefkans is gebaseerd op het verband tussen de bodemgesteldheid en activiteiten van mensen in het verleden (zoals bijvoorbeeld akkerbouw).

Voor Stede Broec geeft de kaart aan dat de kans op het aantreffen van archeologische resten matig en zelfs hoog is. Bij het toetsen van bouwplannen en indien die plannen vallen in bovengenoemde gebieden, hanteert Stede Broec de verplichting door een deskundige een archeologisch onderzoek te laten uitvoeren. De conclusies uit dit onderzoek geven aan of er wel of geen vervolgonderzoeken uitgevoerd dienen te worden.

3.5.2 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

3.5.2.1 *Westfriese Omringdijk*

De betekenis die we aan de cultuurhistorische elementen en structuren toekennen verschilt uiteraard. Daarom wordt onderscheid gemaakt tussen cultuurhistorische aspecten die van nationale of zelfs internationale betekenis zijn, en aspecten die meer van lokaal of regionaal belang zijn. De Westfriese Omringdijk is een provinciaal monument, dat echter ook nationale en internationale betekenis heeft.

De Westfriese Omringdijk is in de eerste helft van de 13e eeuw tot stand gekomen. Oudere dijken werden met elkaar verbonden tot er een gesloten dijkkring om West-Friesland was gevormd. En dat was nodig ook, want door het oprukken van de zee was het gebied aan alle kanten omgeven door water. Later is het eilandkarakter van West-Friesland veranderd doordat er buiten de dijk stukken land werden bedijkt of drooggemalen, zoals de Zijpepolder en de Schermer. Daardoor zijn delen van de Westfriese Omringdijk veranderd in slaperdijken. Maar de dijk ligt nog steeds trots in het landschap, een symbool van de strijd tegen het water.

3.5.2.2 *Lijnvormige cultuurhistorische structuren “het Kadijk”, de Gouwe, de Tocht en de Wijzend*

Veel van de landschappelijke karakteristieke elementen zijn met de ruilverkaveling verdwenen. Toch zijn er nog in cultuurhistorisch opzicht waardevolle elementen aanwezig, die een beeld geven van de historische ontwikkeling.

Dit geldt in de eerste plaats voor de parallel aan de Streekweg lopende watergangen: "het Kadijk", de Gouwe en de Tocht evenals de wat verder weg in het landelijk gebied lopende Wijzend, die van oudsher het water afvoerde naar de toenmalige Zuiderzee. De watergangen zijn ook vermeld op de in de Provinciale Cultuurhistorische Waardenkaart. De waterlopen zijn op de kaart aangegeven als zijnde van 'waarde'. Voorts is ook het Lutjebroeker Weel aangeduid als zijnde van waarde. Het betreft van oorsprong een kleine droogmakerij als resultaat van de drooglegging van een wiel, dat waarschijnlijk is ontstaan als gevolg van een doorbraak van "het Kadijk". De droogmakerij is nog herkenbaar vanwege de ringdijk. In het kader van natuurontwikkeling is de droogmakerij onder water gezet.

3.5.3 Monumenten

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Binnen de grenzen van de gemeente Stede Broec komen de volgende rijksmonumenten voor:

- Rooms-Katholieke kerk van de H. Nicolaas met pastorie (Lutjebroek);
- Voormalige bakkerij (Zesstedenweg 233, Grootebroek);
- De Schuilhoeve (Zesstedenweg 159, Grootebroek);
- Voormalige N.H. pastorie (Zesstedenweg 187, Grootebroek);
- N.H. Kerk (Zesstedenweg 189, Grootebroek);
- Stolpboerderij (Zesstedenweg 214, Grootebroek);
- Molen Ceres (Broekerhavenweg 80, Bovenkarspel);
- "Kaasmuseum" (Hoofdstraat 296, Bovenkarspel);
- De Overhaal (Grote Kaai 34, Bovenkarspel);
- Het voormalig stoomgemaal inclusief schoorsteen (Zuiderdijk 5, Bovenkarspel).

Voor de volgende gebouwen is een aanvraag gedaan voor de status van rijksmonument:

- Rooms-Katholieke kerk Grootebroek.

De Westfriese Omringdijk en de Rooms-katholieke kerk te Grootebroek zijn provinciale monumenten. Provinciale monumenten zijn beschermd op basis van de provinciale monumentenverordening. Fysieke of visuele wijzigingen of aantasting is niet toegestaan, tenzij door Gedeputeerde Staten een vergunning op grond van genoemde verordening is verleend.

Gestreefd wordt naar vaststelling door de gemeenteraad van een nieuwe gemeentelijke erfgoedverordening (conform een nieuwe door de VNG opgestelde modelverordening), evenals vaststelling van een subsidieverordening voor restauratie en onderhoud van gemeentelijke monumenten. Gestart zal worden met het aanwijzen en beschrijven van een nader te bepalen aantal gemeentelijke monumenten.

Voor de uitvoering van taken op het gebied van monumenten en archeologie wordt onderzocht of samenwerking in de regio mogelijk is.

Mede in verband met wijziging van de Monumentenwet per 1 januari 2009 dient een afzonderlijke monumentencommissie te worden ingesteld.

3.6 Lucht

3.6.1 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Nationaal

Op 15 november 2007 is wet- en regelgeving in werking getreden die tezamen bekend staat onder de naam 'Wet luchtkwaliteit'. Het Besluit luchtkwaliteit 2005 is, incl. alle daaronder vallende ministeriële regelingen, ingetrokken. De 'Wet luchtkwaliteit' bestaat uit de volgende wet, AMvB en ministeriële regelingen:

- Wet tot wijziging Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (Besluit NIBM);
- Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (Regeling NIBM);
- Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007;
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

Met de Wet tot wijziging Wet milieubeheer wordt in de Wet milieubeheer in hoofdstuk 5 een nieuwe titel 5.2 'luchtkwaliteitseisen' opgenomen.

Op grond van de 'Wet luchtkwaliteit' moet bij nieuwbouwprojecten, zoals woningbouw of emitterende inrichtingen, en de aanleg of reconstructies van wegen (en de daarvoor op te stellen bestemmingsplannen) aandacht worden gegeven aan de lokale luchtkwaliteit. Dat geldt ook bij de vergunningverlening in het kader van de wet Milieubeheer.

Het is voor de procedure in het kader van de ruimtelijke ordening essentieel dat er aangegeven wordt of ter plaatse knelpunten worden verwacht ten aanzien van de luchtkwaliteit. De lokale luchtkwaliteit kan immers negatief worden beïnvloed door nabijgelegen industrie of wegen. Belangrijk is dat er voor de toetsing aan de normen van de 'Wet luchtkwaliteit' informatie wordt verkregen voor het gehele invloedsgebied (tracé) waar het initiatief plaatsvindt. Toetsing mag zich dus niet beperken tot alleen de mogelijke knelpunten zoals woongebieden, zoals volgt uit de jurisprudentie.

Provinciaal

De luchtkwaliteit in West-Friesland voldoet aan de normen. Alleen vlak langs grote snelwegen is dit niet altijd het geval. Met het stimuleren van schonere motoren en het verschuiven van wegvervoer naar vervoer per spoor of binnenvaart probeert de provincie Noord-Holland samen met andere overheden hier iets aan te doen.

Gemeentelijk

Het door de milieudienst van West-Friesland uitgevoerde onderzoek naar de luchtkwaliteit in de gemeente Stede Broec in 2007 is in het voorjaar 2008 uitgebracht. Conform de Wet milieubeheer (Hoofdstuk 5.2 luchtkwaliteitseisen) is onderzocht of er sprake is van overschrijdingen van wettelijke luchtkwaliteitsnormen bij stikstofdioxide, koolmonoxide, fijn stof en benzeen.

Geconcludeerd wordt dat, binnen de grenzen van genoemde rapportage, nergens binnen de gemeente Stede Broec luchtkwaliteitsnormen worden overschreden.

Aanbeveling in het rapport is om de inhoud ervan te betrekken bij nieuwe ontwikkelingen en alert te zijn op de 'eigen' bijdrage van het verkeer.

Het eerstvolgende jaar waarover gerapporteerd gaat worden is 2009; de rapportage zelf vindt in 2010 plaats. De onderzoeken dienen aan de hand van de Wet milieubeheer (Hoofdstuk 5.2 luchtkwaliteitseisen), welke per 15 november 2007 in werking is getreden, te worden uitgevoerd.

3.7 Geur

Geurhinder is een wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente. In Stede Broec zijn geen geurbronnen aanwezig.

3.8 Geluid

3.8.1 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Op de plankaart is aangegeven in welke gebieden bij een bestemmingsplanwijziging onderzoek gedaan dient te worden naar mogelijk geluidsoverlast. Bij wetgeving op het gebied van geluid wordt onderscheid gemaakt tussen industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Industrielawaai

De Wet milieubeheer maakt onderscheid tussen "relatief simpele" bedrijven (aangewezen in de wet) die geen vergunning nodig hebben en die onder de milieubeschermdende maatregelen van het activiteitenbesluit vallen en bedrijven die wel vergund moeten worden.

De, conform de Wet milieubeheer, vergunningplichtige bedrijven, welke worden genoemd in artikel 2.4 van het inrichtingen- en vergunningenbesluit Wet milieubeheer, zijn in het kader van hoofdstuk V van de Wet Geluidhinder zoneringsplichtig. Dit betekent dat in bestemmingsplannen welke zoneringsplichtige bedrijven toestaan een geluidszone vastgelegd moet worden. Buiten die zone mag de geluidsbelasting niet hoger zijn dan 50 dB(A). Een vastgestelde zone kan worden gewijzigd, echter dit is niet toegestaan voor het gebied waar een hogere geluidbelasting dan 50 dB(A) als gevolg van het gezoneerde industrieterrein optreedt. In principe zijn alle bestemmingsplannen, welke bedrijvigheid toestaan, zoneringsplichtig, behalve wanneer het be-

stemmingsplan de vestiging van zoneringsplichtige bedrijven expliciet uitsluit. Stede Broec heeft geen gezoneerde bedrijventerreinen.

Windturbines

Bij bepaling van de geluidbelasting vanwege een industrieterrein blijft het geluid van windturbines, die duurzame energie opwekken, buiten beschouwing. Uiteraard gelden er in het kader van vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer wel eisen voor de geluidproductie van windturbines. Dat geldt ook voor windturbines die vallen onder het activiteitenbesluit Wet milieubeheer.

Wegverkeerslawaaï:

Ingevolge de Wet geluidhinder heeft iedere weg van rechtswege een zone. De breedte van de zone langs wegen is afhankelijk van het aantal rijstroken en of de weg in stedelijk of buitenstedelijk gebied is gelegen (zie tabel 3.3).

Tabel 3.3: Breedte van de zone langs wegen

stedelijk	buitenstedelijk	breedte aan weerszijde van de weg
aantal rijstroken		
1 of 2		200 meter
3 of meer		350 meter
	1 of 2	250 meter
	3 of 4	400 meter
	5 of meer	600 meter

Onder stedelijk gebied wordt bedoeld het gebied binnen de bebouwde kom, met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone langs een auto-weg of autosnelweg als bedoeld in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens.

De geluidzones gelden niet voor:

- a. wegen welke zijn gelegen binnen als een woonerf aangeduid gebied;
- b. wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km per uur geldt.

Ingevolge artikel 77 van de Wet geluidhinder dient binnen de langs een weg gelegen zone een akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd naar de te verwachten geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen.

De wegen binnen de gemeente Stede Broec kunnen worden opgedeeld in verschillende categorieën; ontsluitingswegen binnen de wijk vormen één categorie. Voor deze wegen is een maximale snelheid van 30 km/h toegestaan, deze wegen hebben geen geluidzone.

Daarnaast worden de wijken weer ontsloten door middel van wijkontsluitingswegen waar een maximale snelheid geldt van 50 km/h.

Op de wegen in het buitengebied is een maximale snelheid van 60 km/h toegestaan.

Wat betreft de provinciale wegen, de Drechterlandseweg (N205) aan de noordzijde en De Hout (N506) aan de zuidzijde van de verstedelijking, is een maximale snelheid van 80 km/h toegestaan.

Voor de wijkontsluitingswegen, de wegen in het buitengebied en de provinciale wegen geldt een toetsingszone van 200 meter binnen stedelijk gebied en een zone van 250 meter in het landelijk gebied.

Binnen het gebied van een geluidzone kunnen nieuwe woningen alleen worden gerealiseerd als de geluidbelasting niet meer bedraagt dan 48 dB, of na vaststelling van een hogere grenswaarde.

Voor het stedelijk gebied is een maximaal toelaatbare geluidbelasting van 63 dB mogelijk. Voor het buitenstedelijk gebied is een maximale geluidbelasting van 53 dB mogelijk.

Spoorweglawaaï

Elke spoorweg heeft een zone. De breedte van deze zone is afhankelijk van de intensiteit van de spoorlijn en ligt tussen de 100 en 600 meter.

Binnen deze zone dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd naar de te verwachten geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen.

Binnen de gemeente Stede Broec is de spoorlijn Hoorn – Enkhuizen gelegen. De gemeente heeft twee stations aan dit traject, namelijk: Bovenkarspel-Grootebroek en Bovenkarspel-Flora. De spoorlijn heeft een breedte van 100 meter.

Binnen de zone langs een spoorlijn kunnen nieuwe woningen alleen worden gerealiseerd als de geluidbelasting niet meer bedraagt dan 55 dB, of na vaststelling van een hogere grenswaarde. Hierbij is een maximaal toelaatbare geluidbelasting van 68 dB mogelijk.

Stiltegebieden

In stiltegebieden geldt een streefwaarde van in het gebied heersende 95% overschrijdingsniveau minus 5. Mocht daar niet aan kunnen worden voldaan, dan kan in overleg eventueel worden uitgeweken naar een hogere waarde tot een maximum van de grenswaarde van 45 dB(A). In het Milieubeleidsplan van de provincie is het gebied Grootslag-West als stiltegebied gedefinieerd. Dit is in de 'Beleidsvisie op Hoofdpijnen' voor het bestemmingsplan landelijk gebied overgenomen.

De grenswaarde is hier 45 dB(A). Reden hiervoor is dat de centrale delen van het gebied, vooral de water- en moerasgebieden de status van natuurreservaat hebben verkregen.

Ook het Markermeer is een stiltegebied met een grenswaarde van 45 dB(A). De Markermeerkust is een Europees vogelrichtlijngebied en maakt ook deel uit van de nationale ecologische hoofdstructuur. Deze status is toegekend wegens belangrijke rol van de meer pleisterende vogelsoorten en voor riet- en moerasvogels.

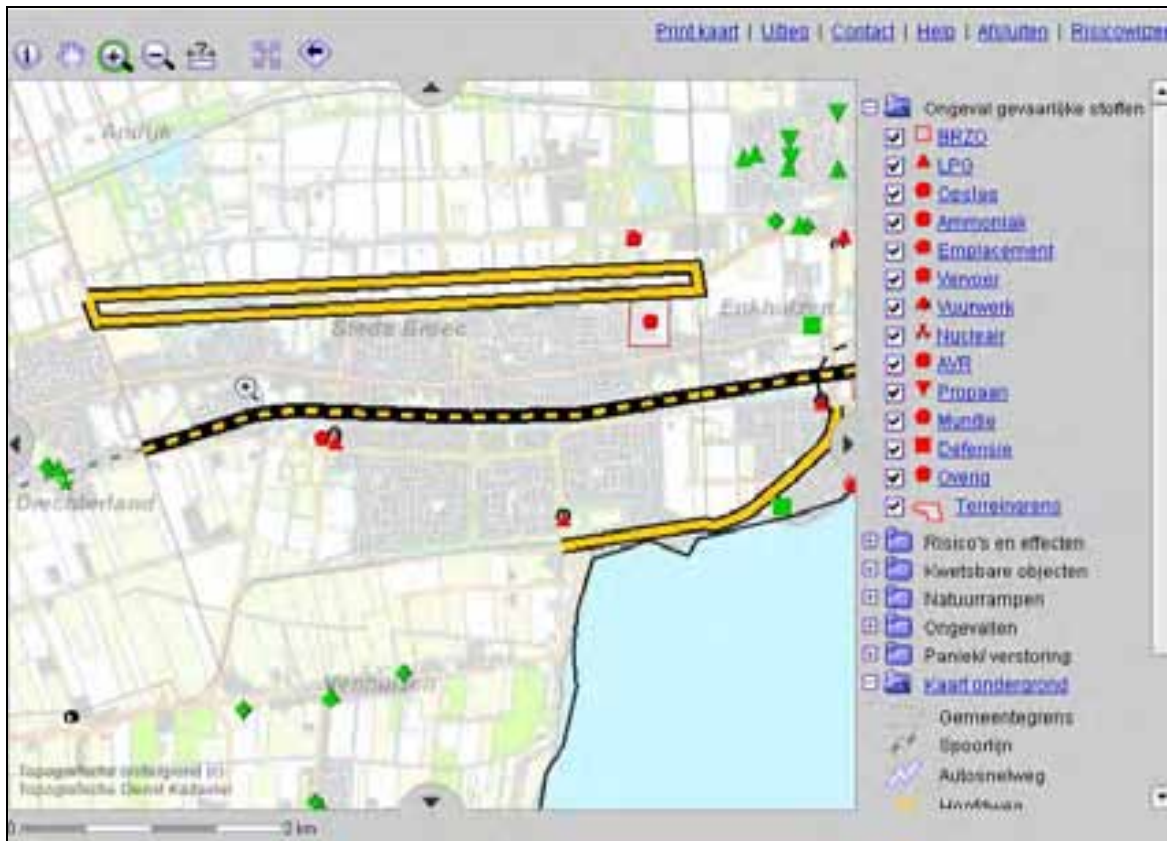
3.9 Externe veiligheid

3.9.1 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Gemeenten moeten na inwerkingtreding van het Risicobesluit verplicht gegevens aanleveren voor zowel het Risicoregister als voor de Risicokaart. De Risicokaart is een topografische kaart van een provincie of gemeente waarop alle risicosituaties zijn aangegeven. Via internet kunnen bijvoorbeeld burgers aan de hand van hun postcode zien welke risicobedrijven (LPG-stations, chemische bedrijven of bijvoorbeeld een vuurwerkopslag) in hun directe omgeving zijn gevestigd.

De risicokaart van de Provincie Noord-Holland is gereed. Op die kaart worden in samenwerking met gemeenten, het Rijk en andere partijen ook de gegevens van risicovolle inrichtingen onder bevoegd gezag van de gemeenten en het Rijk opgenomen. De risicokaart geeft een beeld van risicovolle en risicogevoelige situaties in Noord-Holland. Het betreft risico's van activiteiten zoals omschreven in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI), hieronder vallen onder andere opslag en vervoerroutes van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, overstromingsgevaar, luchtvaartongevallen, tunnelongevallen, locaties met een omvangrijke publieksfunctie, natuurbrand, et cetera. Hieronder is een afdruk van de risicokaart weergegeven welke is ingezoomd op de gemeente Stede Broec.

Binnen de gemeente Stede Broec komen de volgende risicogevoelige situaties voor:

- een drietal vuurwerkopslag locaties (niet aangegeven op de risicokaart):
 - * Hoek Vrije Tijd (Industrieweg 181 in Grootebroek): hier ligt minder dan 10.000 kg vuurwerk opgeslagen;
 - * J. Brandhoff Tweewielers (Peperstraat 6 in Bovenkarspel): hier ligt minder dan 1.000 kg vuurwerk opgeslagen;
 - * Hoek Vrije Tijd (Middenweg): hier ligt minder dan 10.000 kg vuurwerk opgeslagen;

Indien kwetsbare objecten (woningen) in de nabijheid van de vuurwerkopslagplaatsen gerealiseerd gaan worden dan dient rekening gehouden te worden met de veiligheidsafstanden zoals deze opgenomen zijn in het Vuurwerkbesluit. Deze afstanden zijn:

Toegestane netto explosieve massa per bewaarplaats of bewerkingsruimte	Veiligheidsafstand
vanaf 0 kg tot en met 750 kg	400 meter
vanaf 750 kg tot en met 6 000 kg	800 meter

- opslag chloorbleekloog bij het zwembad;
- koelcellen met ammoniak bij CNB;
- opslag van bestrijdingsmiddelen bij Nuyens;
- 2 LPG tankstations;

Mochten kwetsbare objecten (woningen) in de nabijheid van de hierboven genoemde inrichtingen gerealiseerd gaan worden dan dient onderzocht te worden of deze inrichting vallen onder het Bevi. Dit is afhankelijk van de hoeveelheid opgeslagen gevaarlijke stoffen en bestrijdingsmiddelen. Indien dit het geval is dan zijn dit categoriale inrichtingen en dient rekening gehouden te worden met de eisen voor deze categoriale inrichtingen zoals die vastgesteld zijn in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi).

Voor LPG tankstations is de doorzet per jaar en de aard van het vulpunt (boven- of ondergronds) maatgevend voor de afstand van de 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour.

Daarnaast dient rekening gehouden te worden met het groepsrisico in het invloedsgebied (150 meter van het vulpunt). Een groepsrisicoberekening dient dan uitgevoerd te worden.

- Aardgastransportleiding.

In geval kwetsbare objecten (woningen) in de nabijheid van een hoge druk aardgasleiding gerealiseerd gaan worden dan dient onderzocht te worden of de (geprojecteerde) bebouwing valt binnen de toetsingsafstand zoals deze vastgelegd is in het Memorandum van de Gasunie. Dit is afhankelijk van de diameter en de druk van de leiding. Indien dit het geval is dan dient door de Gasunie een groepsrisicoberekening uitgevoerd te worden.

- provinciale wegen;
- spoorlijn Hoorn-Enkhuizen.

Indien kwetsbare objecten (woningen) in de nabijheid van een weg of spoor gerealiseerd gaan worden dan dient onderzocht te worden of er sprake is van vervoer van gevaarlijke stoffen. Is dit het geval en ligt de bebouwing binnen 200 meter van de vervoersas dan dient de 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour en het groepsrisico berekend te worden.

3.10 Kabels en leidingen

3.10.1 Gebiedspecifieke waarden

Zie plankaart in digitale database en bijlage 2.

Een bijzonder element binnen de gemeente Stede Broec is de aanwezigheid van een regionale aardgas transport leiding, die parallel aan de spoorlijn ligt. De gemeente telt twee hoogspanningsleidingen, waarvan 1 geheel bovengronds en de andere boven- en ondergronds.

4 Handleiding voor de toepassing van de milieutoetsen

4.1 Inleiding

Het nut van deze notitie ligt in de volgende gebruiksmogelijkheden:

- verschaffen van informatie over de verschillende milieuwetgevingen en uit te voeren milieutoetsen bij bouwplannen en/of bestemmingsplanwijzigingen. Deze informatie is beschikbaar in tekst en op kaarten en kan, zoals op veel plaatsen al gebeurt, ook digitaal beschikbaar komen op de website van de gemeente;
- het (versnelt) toepassen van de milieutoetsen in bouwplanbeoordelingen en/of bestemmingsplanvernieuwingen door gemeentelijke afdelingen (inpassen in administratieve organisatie) of particulieren of ontwikkelaars;
- het (versnelt) voeren van noodzakelijke overleg met instanties (hoogheemraadschap, provincie, brandweer) over de toepassing van de milieutoetsen bij formeel te begeleiden procedures van bouwplannen;
- het eenvoudig actualiseren van kaarten en de beleidsnotitie bij wijzigingen in wetgeving of toevoegen van nieuwe informatie;
- het neerleggen van de kosten van verplichte milieutoetsen bij de veroorzaker of eerste belanghebbende.

Het gevoerde overleg over (het gebruik van) deze beleidsnotitie milieutoetsen met waterschap en provincie leidt tot afspraken met deze instanties over het gebruik van deze notitie bij het beoordelen van plannen.

De gemeenteraad heeft inmiddels nieuwe bestemmingsplannen voor het landelijk gebied en de kom vastgesteld. Daarnaast worden met regelmaat ook bestemmingsplannen gemaakt voor incidentele woningbouwplannen. Hier wordt aangegeven hoe de informatie over de milieutoetsen gebruikt kan worden.

4.2 Nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening in werking getreden. Deze wet bevat belangrijke wijzigingen ten opzichte van de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). Hieronder worden een aantal belangrijke wijzigingen toegelicht.

Wijzigingen met betrekking tot het bestemmingsplan:

- In het kader van de nieuwe wet is voor een bestemmingsplan geen goedkeuring van gedeputeerde staten meer vereist. Hierdoor wordt de procedure aanzienlijk verkort. De proceduuretijd zal in het vervolg 24 tot 26 weken bedragen, in plaats van 43 tot 62 weken. Hierbij wordt de procedure gevolgd volgens afdeling 3:4 Awb, met als afwijking dat zienswijzen door een ieder kunnen worden ingediend. In tabel 4.1 is de proceduuretijd van een bestemmingsplan weergegeven voor de oude WRO en de nieuwe Wro;

Tabel 4.1: Vergelijking proceduretijd bestemmingsplannen

Bestemmingsplan WRO		Bestemmingsplan Wro	
Ter inzage legging en zienswijzen	6 weken	Ter inzage legging en zienswijzen	6 weken
Vaststelling plan bij zienswijzen	8 of 16 weken	Vaststelling plan bij zienswijzen	12 weken
Toezening provincie			
Ter inzage legging en bedenkingen	8 weken		
Goedkeuring bij bedenkingen	13 of 24 weken		
Bekendmaking	2 weken	Bekendmaking	2 of 6 weken
Inwerkingtreding	6 weken	Inwerkingtreding	6 weken
Totaal	43-62 weken	Totaal	26-30 weken

- Als gevolg van de nieuwe Wro geldt de verplichting om voor het gehele gemeentelijk grondgebied een bestemmingsplan in werking te hebben. Bij de oude WRO was dit alleen verplicht voor het buitengebied;
- Bovendien geldt de verplichting om vanaf 1 juli 2009 bestemmingsplannen digitaal en conform de RO Standaarden 2008 beschikbaar te stellen. Hierbij is het digitale plan rechtsgeldig;
- Bestemmingsplannen moeten sinds de inwerkingtreding van de nieuwe Wro iedere tien jaar worden herzien, waarbij als sanctie wordt gesteld dat geen leges kunnen worden geheven.

De beheersverordening

De beheersverordening is een nieuwe term in de wet, die te vergelijken is met het huidige conserverende bestemmingsplan. Een beheersverordening is een bestemmingsplan met als doel de bestaande situatie in een gebied vast te leggen. Hierbij is geen vastgelegde procedure voorgeschreven.

Projectbesluit

De buitenplanse vrijstellingsprocedures ex artikel 19, leden 1, 2 en 3 WRO zijn in de nieuwe Wro vervallen. Hiervoor in de plaats is het projectbesluit ingevoerd. Door middel van het nemen van een projectbesluit kan in afwijking van het bestemmingsplan een project mogelijk worden gemaakt. Hierbij is als verplichting gesteld dat binnen een jaar na het nemen van een projectbesluit een ontwerp-bestemmingsplan ter inzage moet worden gelegd. Als sanctie hierbij geldt dat de invordering van leges wordt opgeschort en na een half jaar na het verstrijken van de inpassingstermijn vervalt. De grondslag voor een projectbesluit is een project met een goede ruimtelijke onderbouwing.

Structuurvisie

Een nieuwe verplichting in de wet is de structuurvisie. Dit is een beleidsdocument dat Planologische Kernbeslissingen (PKB's), streekplannen en structuurplannen vervangt. Zowel het Rijk, de provincies als gemeenten dienen een structuurvisie op te stellen voor het gehele grondgebied. De structuurvisie dient als basis voor bestemmingsplannen, projectbesluiten en grondexploitaties. In beginsel is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3:4 Awb) van toepassing op structuurvisies en is geen bezwaar en beroep mogelijk. Bij ieder van bovengenoemde instrumenten kan de onderhavige notitie van nut zijn.

4.3 Gebruik notitie – procedureel

In tabel 4.2 worden de stappen weergegeven van het opstellen van bestemmingsplannen zoals vanaf 1 juli 2008 in het kader van de nieuwe Wro worden gevolgd.

Tabel 4.2: Procedure bij het opstellen van bestemmingsplannen

1	formuleren uitgangspunten (relatie met Streekplan, type BP, exploitatie);
2	vertaling onder 1. geformuleerde uitgangspunten in nieuw BP;
3	voorleggen ontwerpplan aan college B&W en commissie Ruimtelijke ordening;
4	inspraakverordening (directe omgeving);
5	starten overleg ex. artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro). O.a. de provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, het Ministerie van LNV en de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) worden aangeschreven;
6	reacties uit artikel 3.1.1 Bro overleg worden door stedenbouwkundige verwerkt in plantoelichting;
8	publicatie ontwerpbestemmingsplan (art. 3.8 Wro);
9	zienswijze mogelijk;
10	vaststelling BP door gemeenteraad;
11	administratief beroep bij afdeling bestuursrechtspraak Raad van State.

Vooraf tijdens de stappen 1, 2 en 6 in bovenstaand schema is onderhavige beleidsnotitie een handig gereedschap. Bij het formuleren van de uitgangspunten, de vertaling van deze uitgangspunten in een nieuw bestemmingsplan en bij het verwerken van reacties uit het overleg ex artikel 3.1.1 Bro is het toepassen van de informatie uit de notitie zeer handig en zinvol. Tijdens stap 5 kan naar de beleidsnotitie worden verwezen.

4.4 Gebruik notitie – toetsing bij bestemmingsplanprocedures

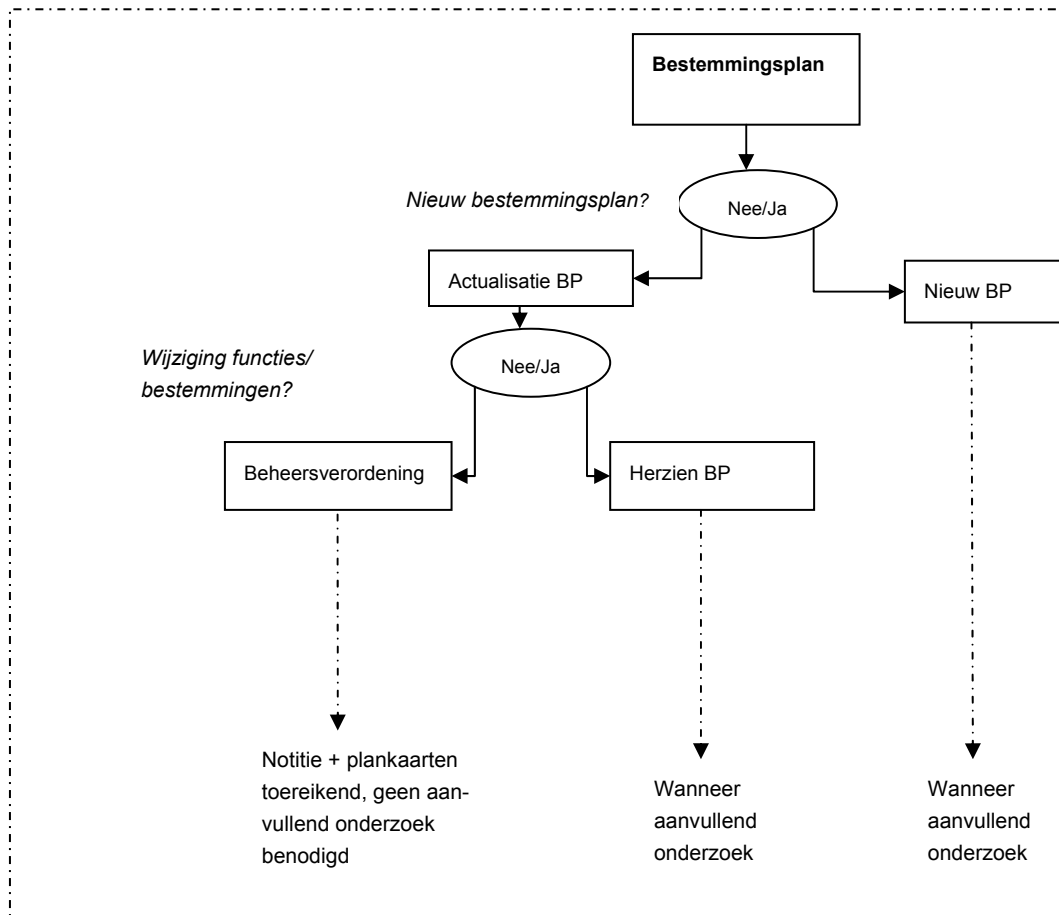
Ontwikkelingen

De actuele ontwikkelingen op het gebied van de ruimtelijke ordening in de gemeente Stede Broec staan vermeld in hoofdstuk 2. Bij het opstellen van bestemmingsplannen moet aandacht worden besteed aan de verschillende milieuthema's die in het vorige hoofdstuk zijn beschreven.

Deze paragraaf beschrijft per thema hoe deze notitie kan worden gebruikt bij het maken van bestemmingsplannen. Belangrijk hierbij is het onderscheid tussen het actualiseren van bestaande bestemmingsplannen en het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen. In figuur 4.1 wordt in een stroomdiagram weergegeven wanneer aanvullend onderzoek benodigd is.

De inhoud van de notitie is besproken met de provincie Noord-Holland en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Dit levert de gemeente tijdwinst op in de bestemmingsplanprocedure. Het is immers niet nodig om bij elk nieuw bestemmingsplan opnieuw informatie in te winnen op het gebied van de verschillende thema's. Er kan telkens worden teruggevallen op de (jaarlijks te actualiseren) notitie.

Ook richting derden speelt de notitie een belangrijke rol. De notitie schept duidelijkheid in de richting van initiatiefnemers voor ruimtelijke plannen (bijvoorbeeld projectontwikkelaars). Die kunnen uit de notitie opmaken wat zich op het gebied van de verschillende thema's binnen de gemeente Stede Broec afspeelt. Bovendien wordt duidelijk met welke regelgeving men te maken heeft en wat wel en wat niet onder bepaalde voorwaarden in het gebied mogelijk is. De bij de notitie behorende plankaarten (voor bijna elk van de thema's een kaart) zijn opgenomen in een digitale database van een Geografisch Informatie Systeem. Dit heeft veel voordelen voor de gemeente. Alle informatie is op overzichtelijke wijze in één systeem opgeslagen. De kaarten kunnen te allen tijde worden aangepast, zodat deze altijd de meest recente informatie bevatten. Op eenvoudige wijze kunnen uitdraaien worden gemaakt van de themakaarten, zodat bijvoorbeeld aan derden kan worden duidelijk gemaakt wat er op een bepaalde locatie speelt.

Figuur 4.1: Stroomdiagram opstellen bestemmingsplan bij nieuwe Wro

Bij actualisatie van bestaande bestemmingsplannen hangt het er vanaf of er bestemmingen wijzigen en/of dat het beleid c.q. de richtlijnen veranderen. Als dit niet het geval is (beheersverordening), dan is de informatie uit de notitie en de plankaarten toereikend.

In principe zal de gemeente bij het bepalen van de procedure voor bestemmingsplanwijzigingen aangeven op welke wijze de milieutoetsen dienen te worden uitgevoerd. Dit houdt in dat aan de hand van deze notitie en de kaartbeelden een analyse kan worden gemaakt welke milieutoetsen aan de orde zijn en wie deze op welk moment moet uitvoeren. De resultaten van onderzoek leiden tot aanbevelingen in het bestemmingsplan over hoe deze resultaten doorwerken in de plannen.

Door deze notitie ook te publiceren en ter inzage te leggen, is in principe ook bij alle partijen, die een wijziging van een bestemmingsplan wensen, bekend hoe de milieutoets van invloed is op de procedure voor het plan en hoe de gemeentelijke en provinciale toetsing zal plaats vinden.

Voorbeeld:

Voor ecologie en natuur is in het kader van de Flora en Fauna Wet per kilometerhok bekeken welke soorten voorkomen (bron: natuurloket, provincie). Veel soorten blijken niet te zijn onderzocht. Voor een conserverend bestemmingsplan/beheersverordening is de informatie zoals opgenomen in de beleidsnotitie echter toereikend.

Bij wijziging van bestemmingen dient binnen het plangebied specifiek onderzoek te worden gedaan. De noodzaak van het aanvullende onderzoek geldt onder andere voor de thema's water, natuur, archeologie (ook de gebieden aangegeven als 'van waarde' zijn aandachtsgebieden) en bodem. In paragraaf 4.5 wordt per thema aangegeven waar rekening mee dient te worden gehouden bij conserverende bestemmingsplannen/beheersverordeningen en bij op nieuwe ontwikkelingen gebaseerde bestemmingsplannen.

4.5 Toepassing bij bestemmingsplanprocedures

Water

Al in het beginstadium van planontwikkeling (voor wonen, werken, recreatie) dient door de initiatiefnemer een watertoets te worden uitgevoerd.

De plannen moeten worden besproken met het hoogheemraadschap. Voordat het bestemmingsplan in procedure wordt gebracht dient overeenstemming te zijn bereikt met het hoogheemraadschap. In de watertoets wordt aandacht besteed aan zowel waterkwantiteit (wateroverlast en watertekort) als waterkwaliteit.

Natuur en ecologie

Voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen is het van belang om goed te beoordelen of er mogelijke nadelige effecten zijn op beschermde gebieden, of beschermde soorten in het plangebied of daarbuiten. Tijdens de uitwerking van de plannen dient daartoe het volgende in kaart te worden gebracht:

- ligt het plangebied in, of in de nabijheid van een gebied met een beschermde status?;
- welke beschermde dieren- en plantensoorten komen in en nabij het plangebied voor?;
- leidt het realiseren van het plan tot negatieve effecten op geconstateerde natuurwaarden?;
- zijn er mitigerende maatregelen mogelijk?;
- is, om de plannen te kunnen uitvoeren, ontheffing in het kader van de flora- en faunawet of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet vereist?

Het antwoord op deze vragen kan worden gegeven door de uitvoering van een natuurtoets.

Bodem

Bij een bestemmingsplanwijziging dient de bodemkwaliteit onderzocht te worden. Hetzelfde geldt over het algemeen bij een bouwaanvraag.

Bij een nieuw bestemmingsplan dient conform de Leidraad Ruimtelijke Ontwikkeling een bodemtoets te worden uitgevoerd. Een dergelijke toets bestaat uit de volgende aspecten:

- **Bodemopbouw:** de bodemopbouw (zowel bovengrond als ondergrond) dient te worden beschreven. De functies in het bestemmingsplan dienen namelijk te worden afgesteld op de bodemopbouw binnen het gebied;
- **Bodemkwaliteit:** er dient in ieder geval een historisch bodemonderzoek uitgevoerd te worden conform de NVN 5725. Indien blijkt dat binnen het gebied verdenkingen aanwezig zijn met betrekking tot mogelijke bodemverontreiniging, dient tevens een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd te worden (conform de NEN 5740). Indien uit het verkennend onderzoek blijkt dat er mogelijk sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging, dient nader bodemonderzoek gedaan te worden naar de omvang, ernst en spoedeisendheid van een eventuele sanering. De provincie Noord-Holland dient zowel op de ernst en spoedeisendheid als op het saneringsplan te beschikken;
- **Bodembeschermingsgebieden:** de gemeente dient de ligging van de grondwater- en bodembeschermingsgebieden zichtbaar te maken op de plankaart. Daarnaast dienen de geldende gebruiksbeperkingen in deze gebieden opgenomen te worden in het ruimtelijke plan;
- **Bodemsanering:** indien binnen het plangebied gesaneerde locaties aanwezig zijn, dient te worden beoordeeld of bij de gewenste bestemming de getroffen saneringsmaatregelen nog voldoen. Indien binnen het plangebied nog locaties aanwezig zijn die gesaneerd moeten worden, dient hiervoor een saneringsplan te worden opgesteld. Hierbij kan de methode van saneren worden afgestemd op de gewenste bestemming (functiegericht saneren).

Cultuurhistorie en archeologie

Op 1 september 2007 is de Wet op de archeologische monumentenzorg van kracht geworden. Hierin staat weergegeven dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening dient te worden gehouden met de in de grond aanwezige, danwel te verwachten monumenten. Dit houdt in dat in ieder geval een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd dient te worden. Bij een bestemmingsplan kan een aanlegvergunning verplicht worden gesteld. Hierbij kan de aanvrager verplicht worden om een archeologisch onderzoek uit te voeren. Ook kunnen verplichtin-

gen worden opgelegd over het behoud van monumenten, het opgraven van het monument of het uitvoeren van de werkzaamheden onder archeologische begeleiding.

Naast de nieuwe bestemmingsplannen dienen ook de bestaande bestemmingsplannen te worden beoordeeld of in voldoende mate rekening is gehouden met de aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van archeologisch waardevolle gebieden. Provinciale Staten hebben namelijk het recht om dergelijke gebieden als archeologische attentiegebieden aan te wijzen. Voor de attentiegebieden dient in dat geval een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden.

Lucht

Sinds 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit van kracht, waarbij ruimtelijk-economische initiatieven kunnen worden uitgevoerd wanneer aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, hier wordt in bijlage 2, vigerend beleid ten aanzien van luchtkwaliteit, nader op in gegaan. Verder is bepaald dat wanneer niet in betekenende mate bij wordt gedragen aan de luchtkwaliteit geen onderzoek is benodigd. Vastgesteld is dat wanneer een ontwikkeling minder bijdraagt dan 1% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van zwevende deeltjes of stikstofdioxide, deze ontwikkeling niet in betekenende mate bijdraagt.

Wanneer deze 1% grens wel wordt overschreden moet uit luchtkwaliteitsonderzoek blijken dat aan de overige voorwaarden wordt voldaan. Deze staan beschreven in bijlage 2, vigerend beleid ten aanzien van luchtkwaliteit.

Geluid

De Wet Geluidhinder maakt onderscheid tussen geluidgevoelige bestemmingen en potentiële bronnen van overlast. Woningen, ziekenhuizen en stiltegebieden zijn voorbeelden van geluidgevoelige bestemmingen. Indien zo'n bestemming wordt bestemd binnen een geluidzone van een potentiële bron van overlast dient nader onderzoek te worden verricht.

Potentiële bronnen van geluidsoverlast zijn wegen, spoorwegen en bedrijfsactiviteiten. Reconstructies van wegen en spoorwegen die een verhoging van 2 dB veroorzaken en in de nabijheid van geluidgevoelige bestemmingen gelokaliseerd zijn dienen nader onderzocht te worden.

Ook de bestemming van zoneringsplichtige bedrijfsactiviteiten dient nader onderzocht te worden. Het resultaat van deze toets dient als geluidscontour in een nieuw bestemmingsplan vastgelegd te worden.

Externe veiligheid

Bestemmingsplannen in de ontwikkelingsfase en tracés voor weg-, rail- en scheepvaartverkeer worden in de planfase getoetst aan het BEVI. Dit is nader toegelicht in paragraaf 3.9 en in bijlage 2, vigerend beleid ten aanzien van externe veiligheid.

Kabels en leidingen

Bij bestemmingsplanwijzigingen dienen zakelijke rechtsafspraken betreffende de aanwezigheid van kabels en leidingen altijd in acht te worden genomen.

Random transportleidingen voor brandbare vloeistoffen moet gecheckt worden of wordt voldaan aan de normen zoals weergegeven in de leidraad provinciaal ruimtelijk beleid. In hoofdstuk 3 is verder ingegaan op dit aspect.

In de tabellen 4.3 en 4.4 wordt schematisch weergegeven welke aspecten van belang zijn bij het ontwikkelen van een gebied.

Tabel 4.3: Relevante regelgeving met betrekking tot conserverende bestemmingsplannen/ beheersverordeningen

Thema	Beheersverordening
Algemeen	In principe is informatie uit de notitie toereikend. Wel dient te worden uitgezocht of een en ander conform het nieuwste beleid en regelgeving is gebeurd. Om dat te borgen wordt dit document jaarlijks geactualiseerd.
Water	-
Natuur en ecologie	-
Bodem	-
Cultuurhistorie en archeologie	Monumentenverordening en beleid
Lucht	-
Geluid	-
Externe veiligheid	-
Kabels en leidingen	-

Tabel 4.4: Relevante regelgeving met betrekking tot bestemmingsplannen waarbij nieuwe ontwikkelingen worden bestemd

Thema	Nieuwe bestemmingsplannen
Algemeen	Aanvullend onderzoek is nodig indien er sprake is van een werkelijke aanleiding (bijvoorbeeld lichtoverlast nabij kassen) of een specifieke locatie (bijvoorbeeld bouwplannen nabij mogelijk hinderlijke situaties).
Water	Bij elk ruimtelijk voornemen dient een watertoets uit te worden gevoerd. Berekening compenserende waterberging. Locatie zoeken voor compenserende waterberging (binnen/buiten plangebied). Dimensies watersysteem conform eisen Hoogheemraadschap.
Natuur en ecologie	Natuurtoets uitvoeren, geldigheid van 5 jaar. Toetsing aan Natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet en Nota Ruimte. Veldinventarisatie binnen plangebied noodzakelijk (let op bij planning i.v.m. vereisten voor waarneming in bepaald seizoen.)
Bodem	Bodemtoets uitvoeren, bestaande uit: - Bodemopbouw: de functies binnen het plangebied dienen afgestemd te worden op de bodemopbouw binnen het gebied. - Bodemkwaliteit: Altijd uitvoeren historisch bodemonderzoek (NVN 5725). Bij verdenking verontreiniging verkennend bodemonderzoek (NEN 5740 en/of NEN 5707 voor asbest) uitvoeren. Indien noodzakelijk ook nader onderzoek uitvoeren en saneringsplan opstellen. Beschikking op ernst verontreiniging en saneringsplan door Provincie.

	• Bodembeschermingsgebieden: Check of plangebied in bodembeschermingsgebied is gelegen. Zo ja, gebruiksbeperkingen opnemen in bestemmingsplan. • Bodemsanering: Gesaneerde locaties inventariseren: zijn getroffen maatregelen ook nog voldoende bij bestemmingswijziging? Nog te saneren locaties, zie bodemkwaliteit. Bij bouwaanvraag is het uitvoeren van historisch en/of verkennend bodemonderzoek over het algemeen noodzakelijk. Uitzonderingen hierop vormen onder andere tijdelijke bouwwerken, bouwwerken die de grond niet raken en bouwwerken waarbij minder dan twee uur per dag mensen aanwezig zijn.
Cultuurhistorie en archeologie	Vooronderzoek (archeologisch bureauonderzoek) laten doen door een bevoegd bureau volgens de KNA 3.1. Indien de resultaten hiertoe aanleiding geven, uitbreiden met veldonderzoek. Ook 'witte' gebieden zijn aandachtspunten. In het bestemmingsplan moet ter bescherming van de bekende archeologische waarden een aanlegvergunning gekoppeld worden aan de gebieden met archeologische waarden. Gebieden waarbij de aanwezigheid van de archeologische waarden nog niet vaststaat maar die wel een hoge archeologische verwachting hebben, kunnen via het bestemmingsplan worden beschermd. Deze gebieden kunnen aangewezen worden als "Archeologisch Waardevol Gebied". Ter bescherming van de verwachte archeologische waarden kan een aanlegvergunning vereiste opgenomen worden voor werken die schadelijk zijn voor het archeologische erfgoed.
Lucht	Onderzoek of ontwikkeling in betekende mate bijdraagt (1%-grens) Eventueel onderzoek naar de achtergrondwaarden. Eventueel onderzoek naar de verkeersaantrekkende of -genererende gevolgen van het project op de luchtkwaliteit. Eventueel onderzoek naar de emissie van specifieke activiteiten (bedrijvigheid) en of de grenswaarden worden overschreden.
Geluid	Geluidsgevoelige objecten worden geprojecteerd binnen de toetsingszones van wegen of spoorwegen. Geluidsgevoelige bestemmingen worden binnen de geluidszone van een bedrijventerrein geprojecteerd. De reconstructie van wegen en spoorwegen die leiden tot een verhoging van de geluidsbelasting met +2dB. Vestiging van vergunningplichtige bedrijven (berekening nieuwe zones indien bestemming van bedrijven of bedrijventerreinen met milieucategorie 4 of hoger)
Externe veiligheid	Transport gevaarlijke stoffen. Opslag gevaarlijke stoffen. BEVI bedrijven. Kwetsbare objecten in de nabijheid van enige van de bovengenoemde drie.
Kabels en leidingen	Privaatrechtelijke – ruimtelijke implicaties Zones in het kader van externe veiligheid en toegankelijkheid

Deze notitie is gericht op de planologische procedures zoals voorgeschreven in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, die 1 juli 2008 in werking is getreden en is van toepassing op de bestemmingsplannen binnen de gemeente Stede Broec. Ook zijn implicaties van de overige wetgeving die deze planologische procedures beïnvloeden in deze notitie verwerkt.

Wat **niet** met de inhoud van deze notitie wordt gevangen:

- de planologische beleidsprocessen van hogere overheden;
- overige beleidsprocessen van hogere overheden;

- gemeentelijk bouwvergunningmanagement;
- toetsen aan bouwbesluit;
- provinciale milieu- en overige vergunningen;
- ander gemeentelijk beleid.

Bijlage 1

Flora en fauna gegevens

Gegevens verkregen via het Natuurloket

- * Legenda.
 - = niet beschikbaar via het Natuurloket; mogelijk wel onderzocht.
 nvt = niet van toepassing.
- NB = Natuurbeschermingswet #.
 H/V = Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn.
 RL = Rode Lijsten.

Volledigheid onderzoek: hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

Overzicht beschermde soorten per km-hok (zie kaart met kilometer grid in bijlage 2)

Voor kilometerhok X:141/Y:525 is hieronder een voorbeeld afgedrukt. Voor de overige hokken wordt verwezen naar de kaart in bijlage 2 en de digitale database.

Kilometerhok X:141/Y:525					
Soortgroep	NB*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Actualiteit*
Broedvogels		9	11	Redelijk	1/1/'93-1/10/'01
Wintervogels	-	-	-	-	-
Libellen				Niet onderzocht	1/1/'90-1/10/'01
Vlinders				Niet onderzocht	1/1/'90-1/10/'01
Sprinkhanen				Niet onderzocht	1/1/'90-1/10/'01
Zoogdieren				Niet onderzocht	1/1/'90-1/10/'01
Reptielen				Niet onderzocht	1/1/'85-1/10/'01
Amfibieën				Niet onderzocht	1/1/'85-1/10/'01
Vaatplanten	1			Matig	1/1/'75-1/10/'01
Mossen	nvt			Niet onderzocht	1/1/'80-1/12/'02
Korstmossen	nvt			Niet onderzocht	1/1/'80-1/10/'01
Paddenstoelen	-	-	-	-	-
Vissen	-	-	-	-	-

Gegevens verkregen via de Provincie Noord-Holland

De volgende vogels zijn in 2002 in de omgeving van de Kerksloot waargenomen:

- Blauwborst;
- Rietzanger;
- Grote Karekiet;
- Dodaars;
- Roerdomp;
- Snor;
- Baardman;
- Grutto;
- Tureluur.

De volgende zoogdieren zijn binnen de gemeente waargenomen:

Soort	X	Y	Datum
Vos	141950	524950	19970225
Mol	141750	523850	19960924
Vos	142050	525050	19970225
Laatvlieger	142650	523450	19920703
Laatvlieger	142650	521150	19930728
Laatvlieger	142850	525350	19930723
Haas	143350	524050	19960317
Haas	143250	521950	19960401
Haas	144350	524550	19920819
Laatvlieger	144350	524450	19950618
Mol	143350	523950	19960924
Egel	143450	522850	19930818
Haas	143450	522650	19960626
Laatvlieger	143450	523050	19920703
Laatvlieger	143450	522950	19920703
Laatvlieger	143550	524850	19930723
Bruine rat	143650	523650	19930217
'dwergvleermuis'	143650	523350	00000000
Ruige dwergvleermuis	143650	522650	19920703
Dwergvleermuis	143750	522550	19970926
'dwergvleermuis'	143850	523450	00000000
Mol	144550	523950	19960924
Laatvlieger	144050	522550	19920703
Laatvlieger	144250	522650	19910604
Dwergvleermuis	144550	523050	19970617
Egel	144550	522850	19921109
Meervleermuis	144650	524950	19930725
Meervleermuis	144650	525050	19930725
Laatvlieger	144750	523050	19920704
Laatvlieger	145550	522950	19950419
Grijze grootoorvleermuis	145850	522650	19950103
Grote rosse vleermuis	145850	523350	19931003
Dwergvleermuis	145750	523150	19880429
Ruige dwergvleermuis	145850	522750	19931006
Meervleermuis	145950	524550	19930725
Ruige dwergvleermuis	145950	522550	19930410
Meervleermuis	146050	524550	19930725

Bijlage 2

Kaartbeelden (GIS)

Gemeente Stede Broec

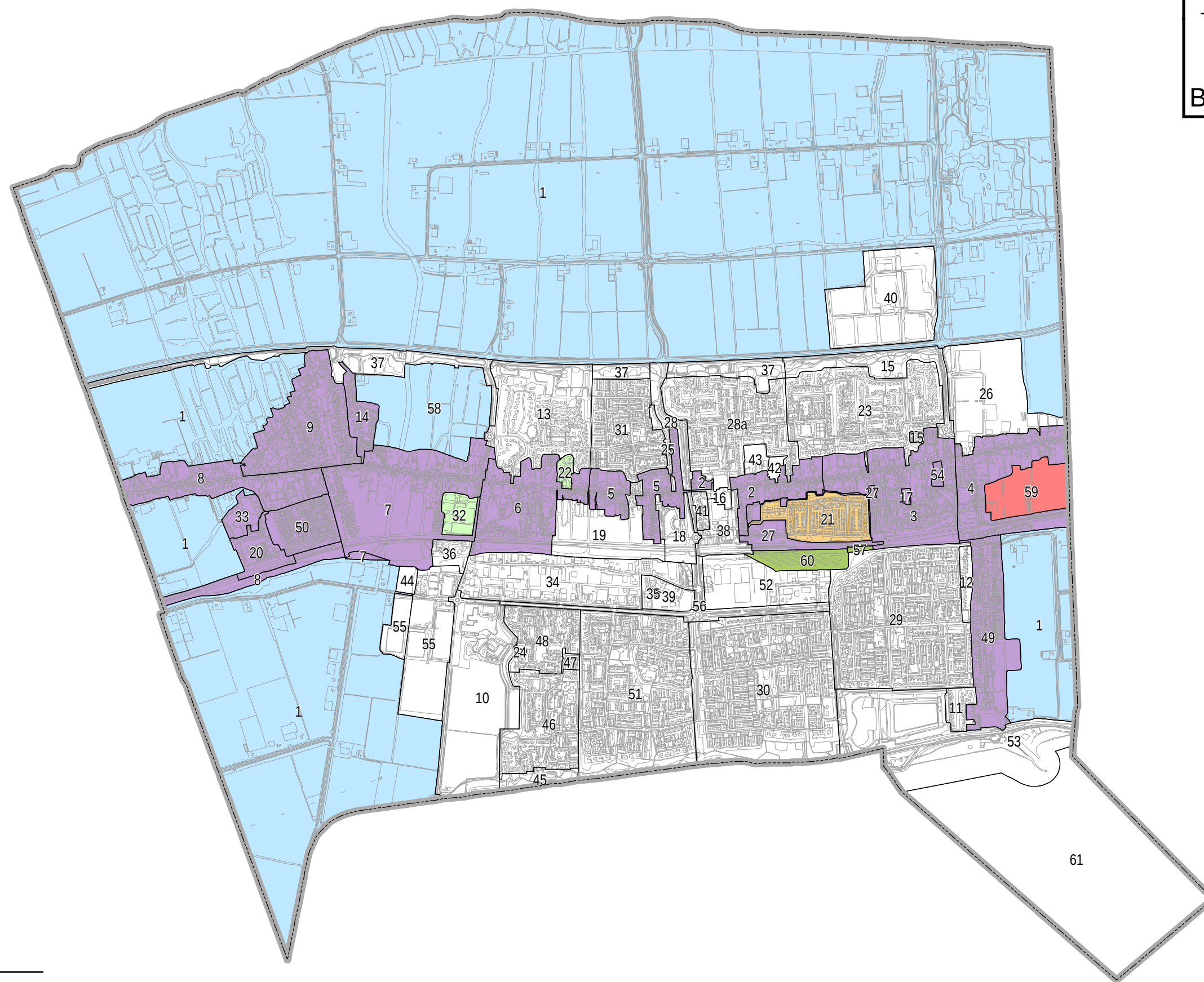
Beleidsnotitie
als onderlegger voor toetsing
Bestemmingsplannen

Thema:
Bestemmingsplannen

- Gemeentegrens
- In procedure
- 1975
- 1986-1990
- 1991-1995
- Vigerend vanaf 2007
- Vigerend vanaf 2008

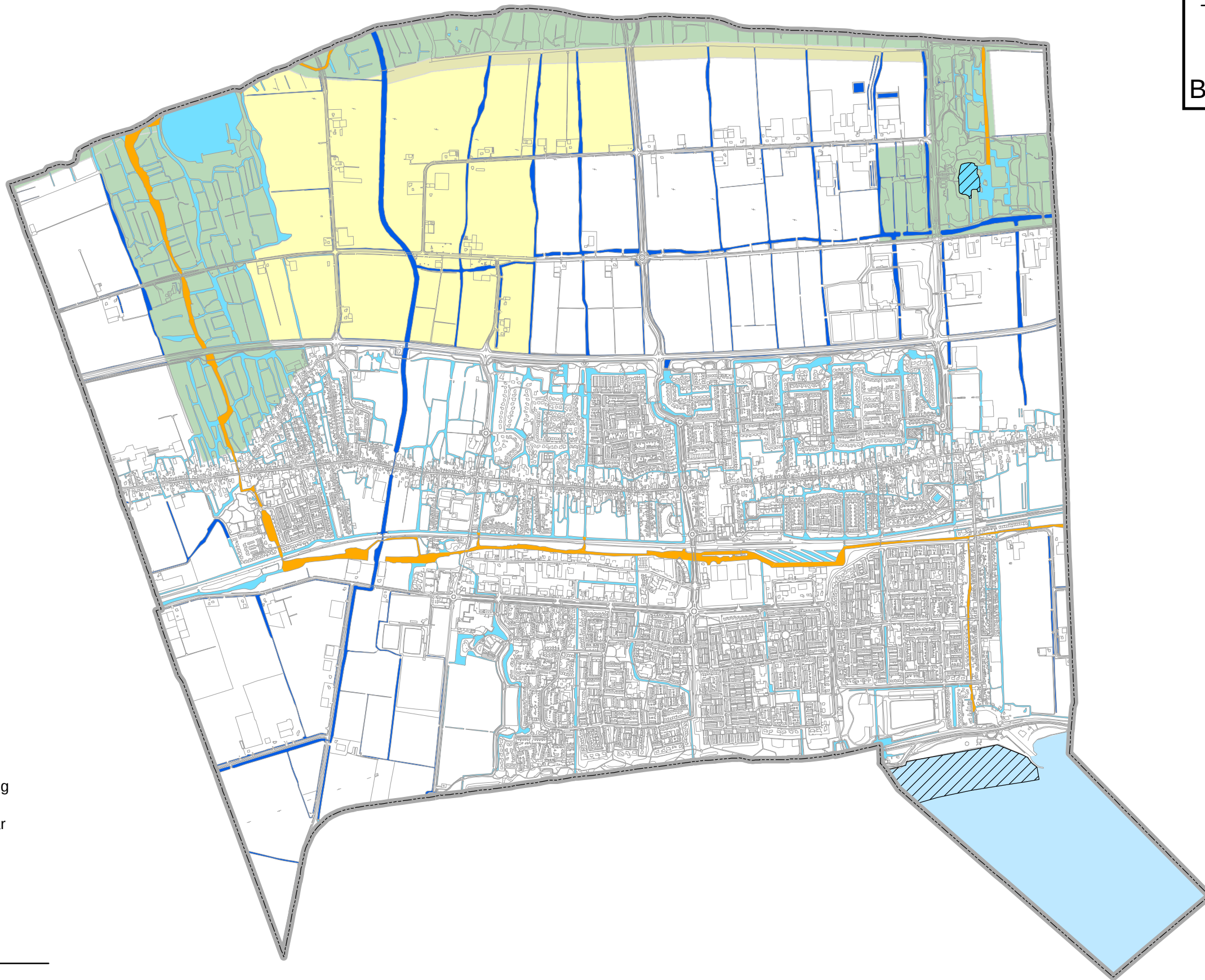
Schaal
1:20.050

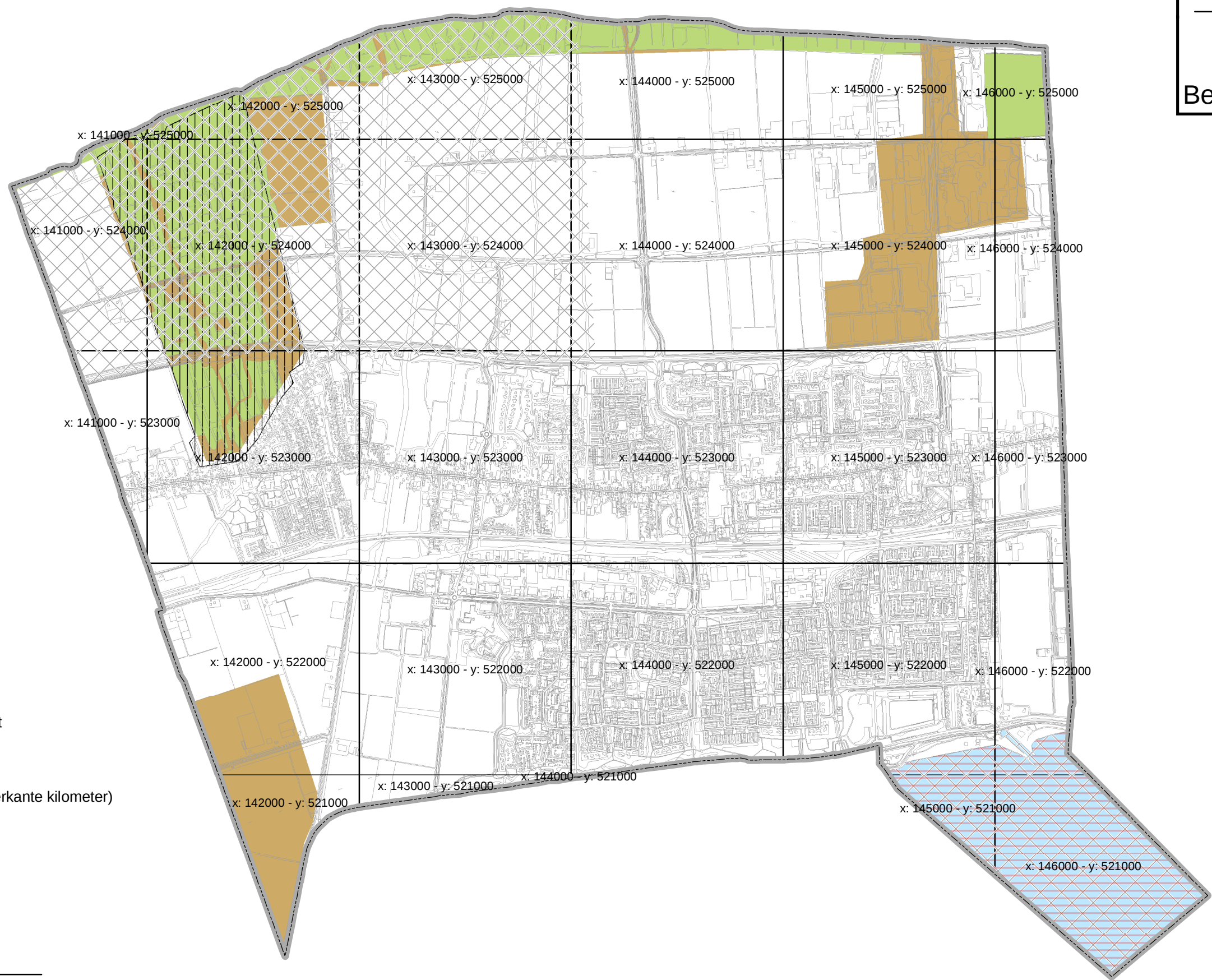

Thema: Water

- Gemeentegrens
- Zwemwaterfunctie
- Bergingsgebied
- Natuurfunctie
- Zoekgebied waterberging
- Hoogwater doorvaarbaar
- Hoogwater
- Laagwater
- Markermeer

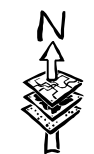
Schaal
1:20.022

Thema:
Natuur en Ecologie

- Gemeentegrens
- Natuurbeschermingswet
- Stillegebied
- Flora en Fauna Wet (vierkante kilometer)
- De Weelen
- EHS land
- EHS water
- Weidevogelgebied

Schaal
1:20.000

Thema: Bodem

 Gemeentegrens

-) Aromaten, overschrijding interventiewaarde
-) Arseen, overschrijding interventiewaarde
- * Arseen, overschrijding tussenwaarde
- # Cadmium, overschrijding tussenwaarde
-) Chroom, overschrijding interventiewaarde
-) EOX, overschrijding interventiewaarde
-) Koper, overschrijding interventiewaarde
- * Koper, overschrijding tussenwaarde
- # Kwik, overschrijding tussenwaarde
-) Lood, overschrijding interventiewaarde
- * Lood, overschrijding tussenwaarde
-) Minerale Olie, overschrijding interventiewaarde
- # Minerale Olie, overschrijding tussenwaarde
-) Nikkel, overschrijding interventiewaarde
-) PAK, overschrijding interventiewaarde
- # PAK, overschrijding tussenwaarde
-) Zink, overschrijding interventiewaarde
- * Zink, overschrijding tussenwaarde

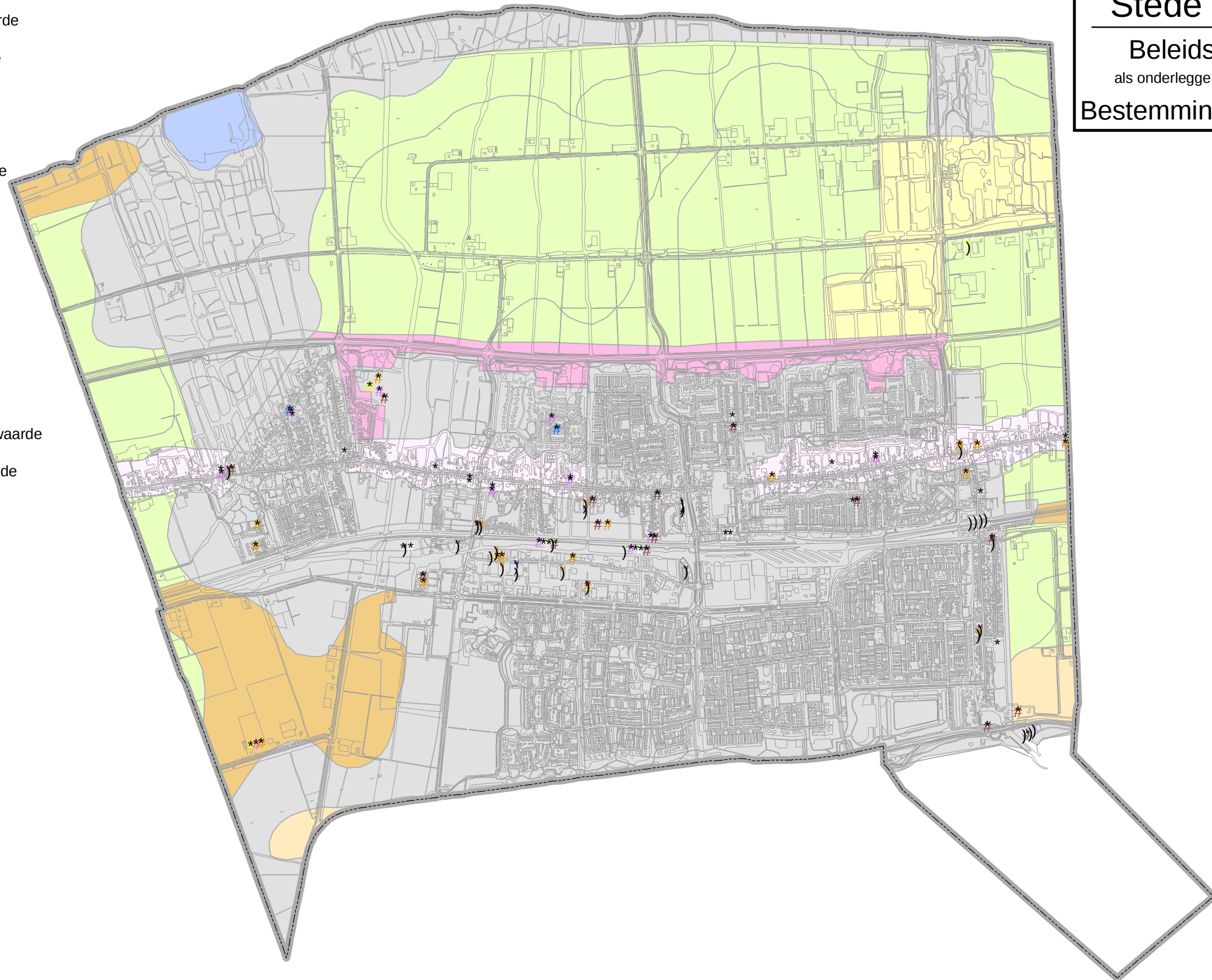
- Niet gekarteerd
- Geëgaliseerd
- Geëgaliseerde en zeekleigronden
- Kalkrijke poldervaaggronden
- Leek-woudeerdgronden
- Open water of moeras
- Opgehoogd
- Tuineerdgronden

Gemeente Stede Broec

Beleidsnotitie

als onderlegger voor toetsing

Bestemmingsplannen

Schaal
1:20.000

Thema:
Cultuurhistorie
Archeologie

- Gemeentegrens
- Hoge waarde
- Zeer hoge waarde
- Archeologisch monument
- Overig rijksmonument

Archeologie/Cultuurhistorie

- Van waarde
- Hoge waarde

Schaal
1:20.000

Gemeente Stede Broec

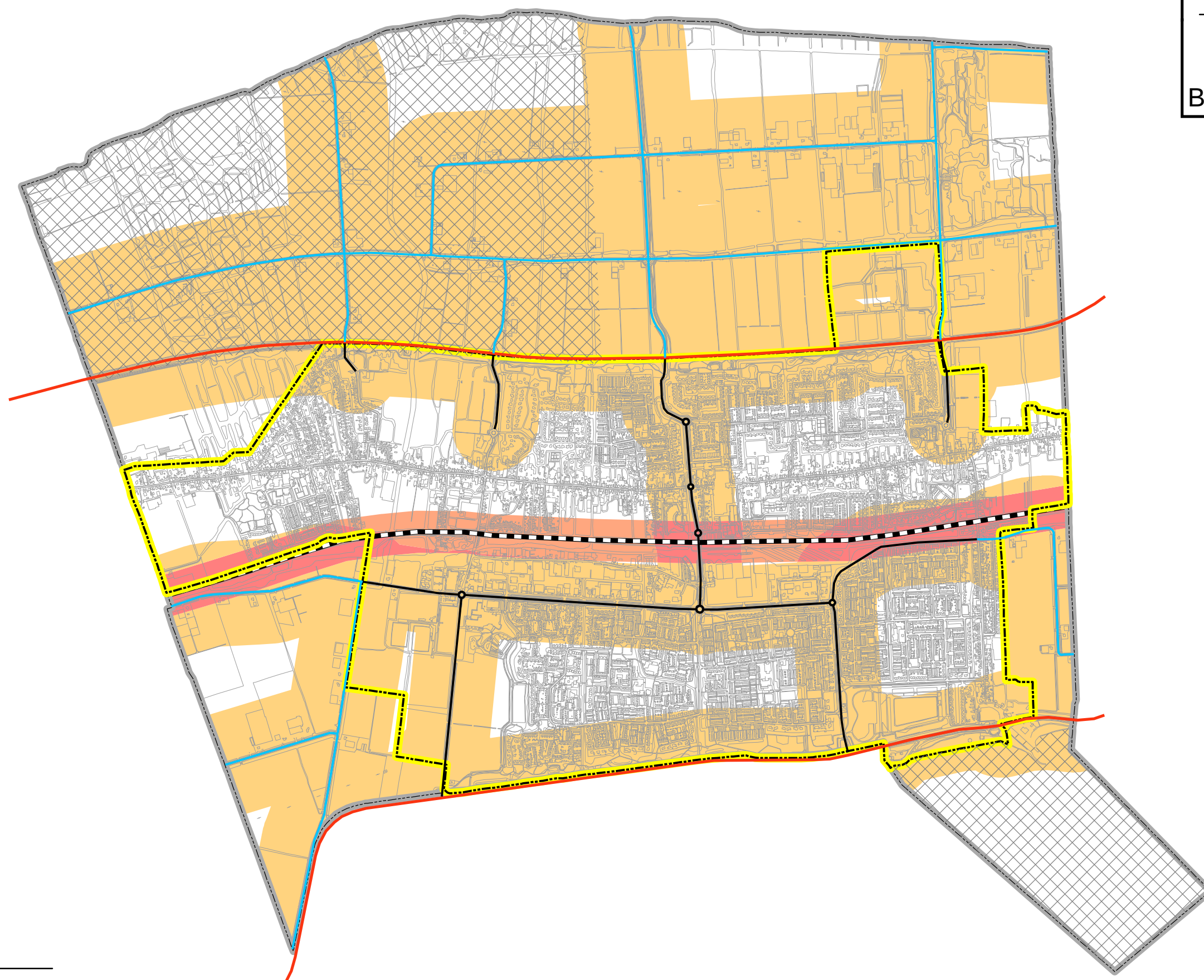
Beleidsnotitie
als onderlegger voor toetsing
Bestemmingsplannen

Thema: Geluid

- Gemeentegrens
- Stiltegebied
- Bebouwde komgrens
- Ontsluitingsweg
- Weg buitengebied
- Provinciale weg
- Spoorlijn
- Geluidszone**
 - Spoor
 - Weg & Spoor
 - Weg

Schaal
1:20,000

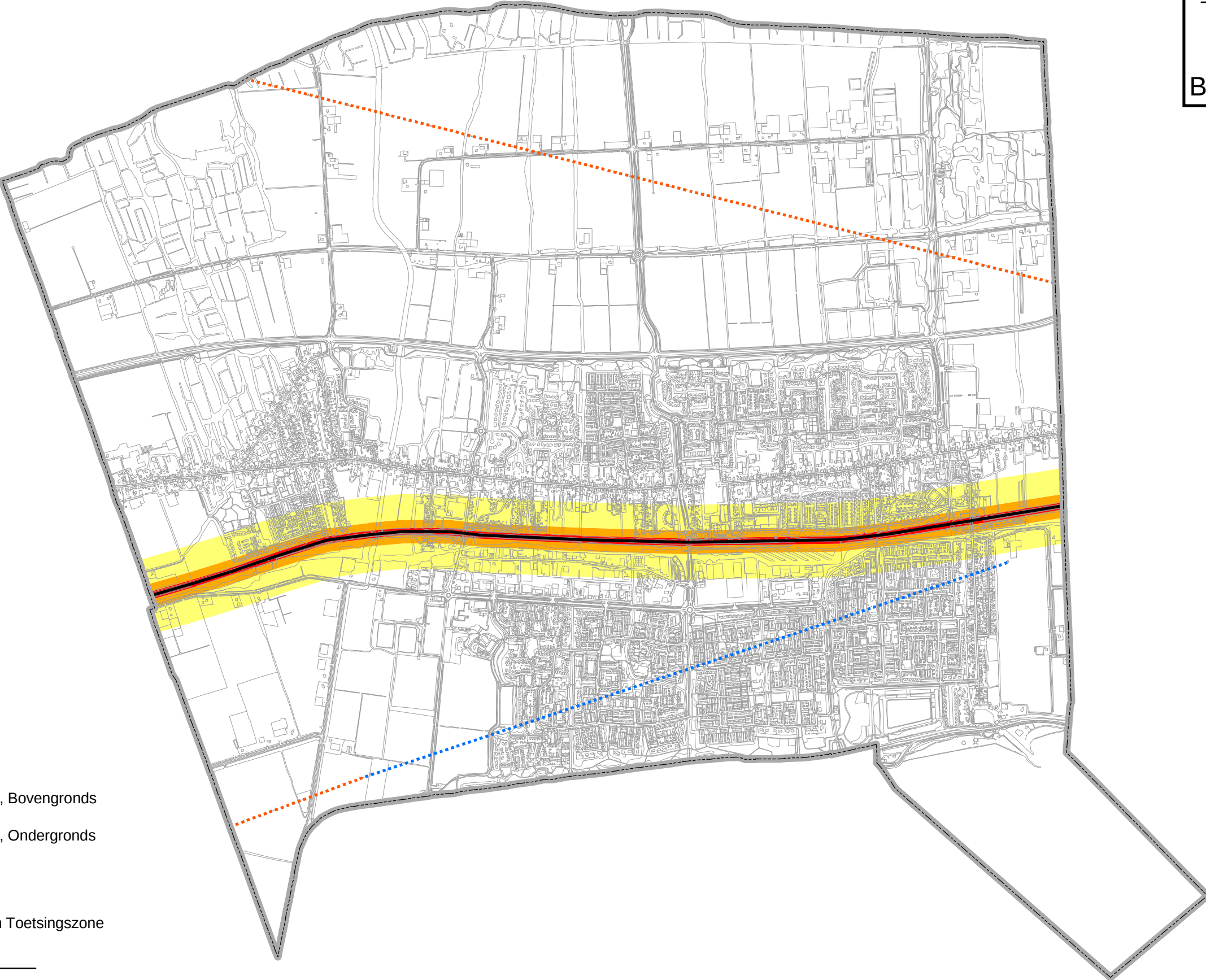

Thema:
Externe Veiligheid

- Gemeentegrens
- Ammoniakkoelecellen
- Groothandel Bestrijdingsmiddelen
- LPG-station
- Opslag Chloorbleekloog zwembad
- Vuurwerkopslag
- Gasleiding
- Provinciale weg

Schaal
1:20.000

Thema:
Kabels en Leidingen

Gemeentegrens

Gasleiding,

Hoogspanningsleidingen, Bovengronds

Hoogspanningsleidingen, Ondergronds

Veiligheidszones

Leidingstrook

Bebouwingsvrije zone en Toetsingszone

Toetsingszone

Schaal
1:20.000

Bijlage 3

Vigerend beleid

Vigerend beleid ten aanzien van WATER

Rijksbeleid

Nationale Waterplan

Het Nationale Waterplan is de opvolger van de 4e Nota Waterhuishouding en een rijksplan voor het waterbeleid in Nederland. Het waterplan zal in 2009 worden vastgesteld. Het Nationaal Waterplan beschrijft de maatregelen die genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten. Voor Stede Broek en omgeving zijn de thema's waterveiligheid, ruimtelijke ontwikkeling en duurzame zoetwatervoorziening relevant.

Het een Nationale Waterplan bevat eerste uitwerking van het advies van de Deltacommissie en geeft de prioriteit aan het vergroten van de waterveiligheid. Dit gebeurt op drie manieren: preventie, ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing.

Een aantal speerpunten ten aanzien van de waterveiligheid zijn:

- De dijken worden verder versterkt en in 2011 worden nieuwe veiligheidsnormen voor de dijken geïntroduceerd;
- Provincies en waterschappen maken kaarten waarop is aangegeven waar risico's zijn voor een overstroming. Hier kan rekening mee gehouden worden bij het bouwen van woningen, bedrijven en kwetsbare infrastructuur;
- Minimaal elke vier jaar wordt een calamiteitenoefening georganiseerd om beter voorbereid te zijn op een overstroming.

In het Nationaal Waterplan wordt zoveel mogelijk gekozen voor het bieden van kansen voor ruimtelijke ontwikkeling. Eén van de relevante speerpunten is de loskoppeling van het Markermeer van het IJsselmeer. Hierdoor ontstaan kansen voor natuur en voor wonen en recreatie in het buitendijks gebied.

Nederland heeft een uitstekende zoetwatervoorziening, maar dit is op termijn niet meer vanzelfsprekend. Aan de ene kant dringt zout water in Nederland op vanuit een hoger wordende zee. Aan de andere kant is er tijdens periodes van droogte te weinig zoet water. Om hierop voorbereid te zijn moet de zoetwatervoorraad van het IJsselmeergebied vergroot worden door het peil te verhogen.

Kaderrichtlijn Water

In 2000 is de KRW vastgesteld, met als voornaamste doel het beschermen en verbeteren van aquatische ecosystemen. Om dit te bereiken dienen onder andere stroomgebieden te worden gekarakteriseerd, ecologische doelstellingen te worden gedefinieerd, een economische analyse te worden uitgevoerd en de chemische en ecologische toestand te worden gemonitord.

Doel van de Kaderrichtlijn Water is "de vaststelling van een kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwateren en grondwater". De KRW richt zich daarmee op het verbeteren van zowel de chemische als de ecologische kwaliteit van oppervlaktewateren. Een belangrijk uitgangspunt van de KRW is dat de waterkwaliteit vanaf het moment dat de richtlijn van kracht is geworden (22 december 2000) in ieder geval niet achteruit mag gaan.

Een belangrijk verschil tussen de KRW en het bestaande Nationale waterbeleidskader – de Vierde Nota Waterhuishouding (NW4) – is dat de KRW zich richt op zowel de chemische als de ecologische waterkwaliteit. Ook nieuw is dat de KRW een resultaatverplichting kent terwijl de NW4 uit gaat van een inspanningsverplichting en dat er een register van beschermde gebieden moet worden opgesteld. In dit register moeten onder andere gebieden zijn opgenomen die zijn aangewezen voor de onttrekking van voor menselijke consumptie bestemd water, gebieden die voor de bescherming van economisch significante in het water levende planten- en diersoorten

zijn aangewezen, gebieden die zijn aangewezen in het kader van de zwemwaterrichtlijn, nutri-entengevoelige gebieden en vogel- en habitatrichtlijn en Natura-2000 gebieden.

De bestaande Nederlandse water- en milieu wet en regelgeving is waar nodig aangepast aan de eisen uit de KRW. De verdere implementatie van de KRW in nationaal, regionaal en lokaal beleid krijgt op dit moment gestalte. Dit moet in 2009 uiteindelijk resulteren in een nieuw richtinggevend document voor het waterbeheer: het Stroomgebiedbeheerplan. In het Stroomgebiedbeheersplan zal worden opgenomen welke chemische en ecologische waterkwaliteitsdoelen gehaald moeten gaan worden en wanneer deze doelen gehaald moeten zijn (fasering is mogelijk. IJk jaren zijn 2015, 2021 en 2027). Daarnaast zal worden aangegeven via welke maatregelen de doelen gerealiseerd gaan worden. Helder is dat in ieder geval op het tijdig en volledig uitvoeren van de in het Stroomgebiedbeheerplan toegezegde maatregelen rust een resultaatverplichting rust. Voor de beschermde gebieden geldt overigens dat fasering na 2015 niet tot de mogelijkheden behoort.

Nationaal Bestuursakkoord Water

In het NBW zijn tussen het kabinet, provincies, waterschappen en gemeenten taakstellende afspraken gemaakt over de doelen en maatregelenpakketten die nodig zijn om de waterhuishouding op orde te brengen. Hierbij is rekening gehouden met klimaatsverandering, bodemdaling en verstedelijking, inclusief de financiële dekking. In het jaar 2015 dient het watersysteem op orde te zijn.

Met het NBW leggen de overheden vast op welke wijze, met welke middelen en langs welk tijdspad zij gezamenlijk de wateropgave voor Nederland in de 21e eeuw willen aanpakken. Het akkoord benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het op orde krijgen en houden van het totale watersysteem. Het geeft aan welke instrumenten ingezet worden om de opgave te realiseren, welke taken en verantwoordelijkheden iedere partij daarbij heeft, hoe partijen elkaar in staat willen stellen hun taken uit te voeren en welke partij verantwoordelijk is voor de financiële consequenties van maatregelen.

Uitgangspunten binnen het NBW zijn ondermeer de tritsen 'vasthouden – bergen – afvoeren' en 'schoonhouden – scheiden – zuiveren'. Verder gaat het NBW uit van het principe 'niet afwentelen' en dat gebieden in principe verantwoordelijk zijn voor het oplossen van hun eigen wateropgave. Belangrijke onderwerpen in het NBW zijn bijvoorbeeld het kostenveroorzakingsbeginsel, de watertoets, de verzekeraarbaarheid van waterschade, de normering van wateroverlast en schadereregelingen voor waterberging.

Provinciaal beleid

Provinciaal Waterplan: 'Bewust omgaan met water 2006-2010'

Het waterplan van de Provincie Noord-Holland is een nadere, meer concrete en gebiedsspecifieke uitwerking van de Vierde Nota waterhuishouding. Het Waterplan omvat de uitgangspunten voor het waterbeleid van de provincie Noord-Holland en vormt voor de provincie het toetsingskader voor het waterbeleid van lagere overheden. Voor de waterschappen en gemeenten in Noord-Holland vormt het waterplan daarmee het beleidskader waarbinnen zij hun waterbeleid verder kunnen uitwerken. Waar nodig biedt het Waterplan de mogelijkheid aan waterschappen en gemeenten om af te wijken van de kaders uit het Waterplan. Voorwaarde is wel dat gemotiveerd wordt waarom wordt afgeweken en dat de provincie akkoord gaat met deze motivatie. Het Waterplan is een integraal plan en richt zich op zowel waterkwaliteit als waterkwantiteit en op grond en oppervlaktewater. Ook legt het waterplan nadrukkelijk dwarsverbanden met andere beleidsvelden zoals de ruimtelijke ordening (vastgelegd in het streekplannen) en het milieubeleid (vastgelegd in het milieubeleidsplan).

Momenteel ligt het Ontwerp Waterplan 2010 – 2015 Provincie Noord-Holland "Beschermen, Benutten, Beleven en Beheren" ter inzage. Eén relevante speerpunt binnen deze planperiode is het besteden van extra aandacht aan de economische kant van het water.

Beleid Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK)

Waterbeheersplan Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Het Waterbeheersplan 2007-2009 (WBP3) is het integrale beleidskader van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en geeft richting aan het beleid van het hoogheemraadschap.

Het voorgenomen beleid heeft daarbij betrekking op:

- peilbeheer en water aan- en afvoer;
- onderhoud en inrichting van het watersysteem;
- emissiebeleid;
- baggerbeleid;
- waterbeheer in de stedelijke omgeving.

WBP3 geeft niet alleen inzicht in het strategische beleid voor de bovengenoemde onderwerpen. Ook is er aandacht voor de regionale uitwerking van deze onderwerpen en voor de bijbehorende financiële consequenties.

De strategische doelen van het WBP3 zijn:

- Het hoogheemraadschap beheert het water onder dagelijkse omstandigheden integraal, volgens de provinciale verordening en de vigerende wetgeving;
- In 2009 voldoet de kwaliteit van het water in het gehele beheersgebied minimaal aan de waterkwaliteit van 2000, conform het provinciaal beleid (Provinciaal Waterplan 2006);
- In 2009 zijn voor ca. 80 procent van de gebieden met een wateropgave met de provincie Noord-Holland, de grondbezitters en gemeenten procesafspraken gemaakt. In 2009 zijn 87 stuwen verbreed, 155 slimme stuwen en 15.000 m³/uur extra bemaling gebouwd en is ca. 300 ha berging gerealiseerd.

Momenteel ligt het Waterbeheersplan 2010-2015 'Van veilige dijken tot schoon water' (WBP4) ter inzage. Het plan gaat in op beheer en onderhoud van dijken en watergangen, de afvalwaterzuiveringen, lozingen, uitvoeringsprogramma's en calamiteitenbestrijding. Extra nadruk wordt gelegd op de: versterking van dijken en kades, aanpassing gemalen en automatiseren van stuwen, verbeteren van waterkwaliteit en aan het aanleggen van 1.200 hectare extra ruimte voor water.

Watertoets

De 'Watertoets' is een (proces)instrument om ruimtelijke plannen en besluiten te toetsen op de mate waarin rekening is gehouden met de waterhuishoudkundige aspecten. Het gaat concreet om aspecten als: voldoende ruimte voor water (berging, infiltratie, aan- en afvoer), voldoende aandacht voor effecten op de waterkwaliteit, het garanderen van de veiligheid (overstroming, wateroverlast). Het instrument is bedoeld om de negatieve effecten van ruimtelijke plannen en besluiten op de waterhuishouding zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel om te verwachten negatieve effecten te verzachten (mitigeren) of te compenseren. Daarnaast is de watertoets een middel om kansen voor water in ruimtelijke plannen te benutten doordat tijdige inbreng van ideeën vanuit de waterbeheerder in de vorm van 'adviezen' nu gegarandeerd is. Uitvoering van de Watertoets leidt tot een adequate inbreng van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en vormt daarmee een belangrijke verbindende schakel tussen ruimtelijke ordening en waterbeheer. Een intensieve vorm van samenwerking tussen de verschillende partijen krijgt daarmee gestalte. De watertoets is een procesinstrument ter verbetering van de communicatie tussen partijen. De waterbeheerder is vanaf de initiatieffase actief betrokken bij ruimtelijke planvorming. Het Hoogheemraadschap gebruikt voor de watertoets de "Handleiding watertoets Hollands Noorderkwartier (HHNK)".

Raamplan Bescherming tegen Wateroverlast Noorderkwartier

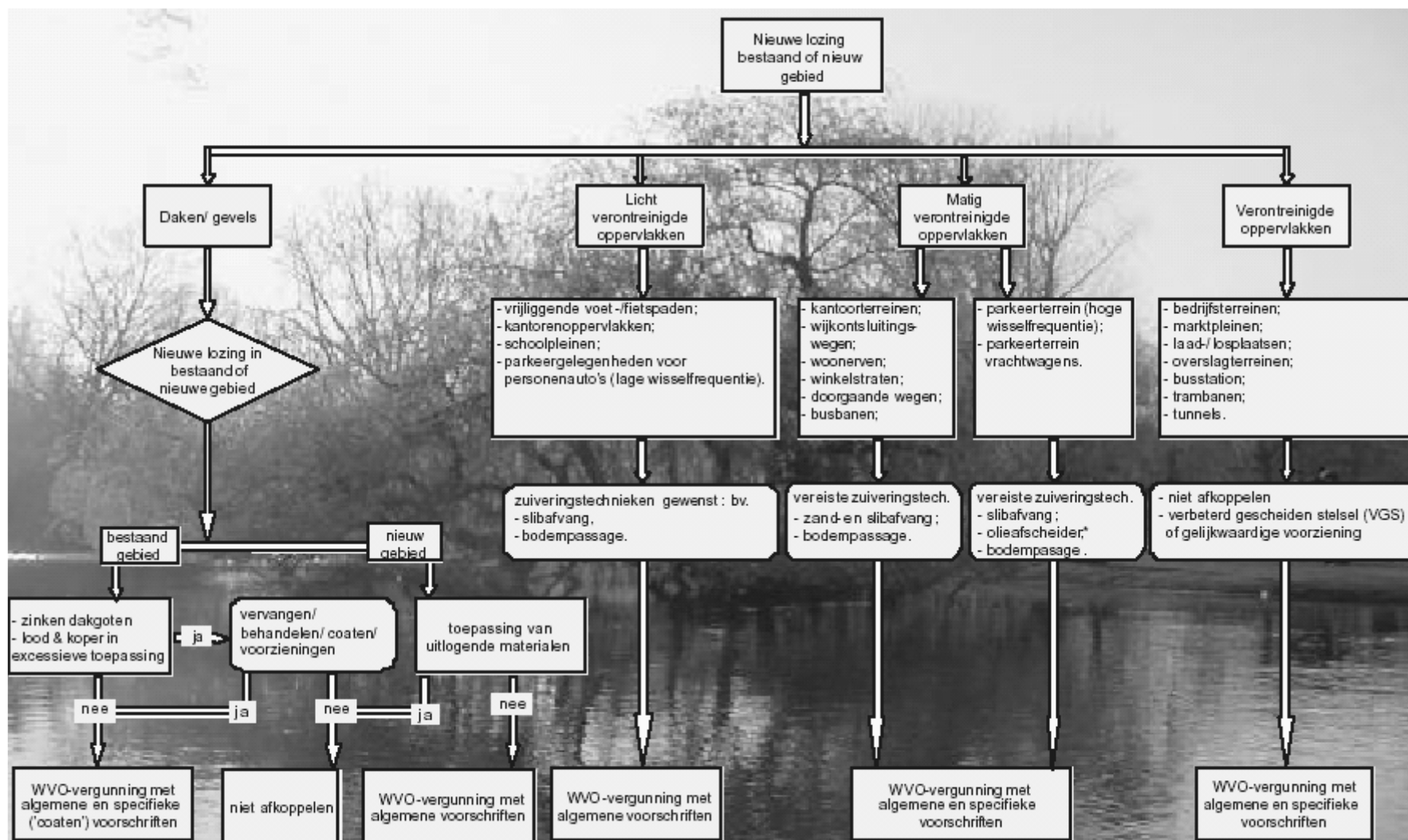
In dit plan is de wateropgave, die in het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water is berekend, uitgewerkt voor het beheersgebied van HHNK voor de periode 2005-2015. Op basis van een kosten- en batenanalyse is een onderverdeling gemaakt tussen kosteneffectieve polders, minder kosteneffectieve polders en niet kosteneffectieve polders. In kosteneffectieve polders zoekt HHNK samenwerking met partners. In niet kosteneffectieve polders maakt HHNK

een pas op de plaats met het uitvoeren van de maatregelen en wil eerst inventariseren of er andere creatieve oplossingen mogelijk zijn (bijvoorbeeld functieverandering, afkopen van risico's, et cetera). Polder het Grootslag voldoet niet aan de normen voor zowel inundatie als wateroverlast. De polder is een niet kosteneffectieve polder waar ruimte voor nodig is voor in totaal circa 12 ha extra open water.

Binnen de gemeente Stede Broec worden in het raamplan twee kansrijke plannen genoemd in relatie tot waterberging. Dit zijn de toekomstige nieuwbouwlocatie en het plan Groenkarospel. In de toekomstige nieuwbouwlocatie zijn kansen aanwezig voor uitbreiding van de vaarmogelijkheden door het graven van een brede vaarwatergang aan de zuidzijde. Het plan Groenkarospel/Scheggen en Waterspin is een visionair plan dat onderdeel uitmaakt van het Landschapsplan West-Friesland.

**Tabel 1: oppervlakteverdeling per peilgebied in polder het Grootslag
(bron: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier)**

PEILVAK	ZOMERPEIL	WINTERPEIL	WATER	% WATER	VERHARD	ONVERHARD	TOTAAL
6700-1	-2.40	-2.40	199.47	12.66%	639.737	737.503	1576.710
6700-10	-3.20	-3.20	0.53	7.81%	0.036	6.218	6.783
6700-11	-1.90	-1.90	0.54	2.41%	0.044	21.815	22.399
6700-4	-3.70	-3.70	84.77	5.18%	70.663	1481.485	1636.918
6700-39	-2.50	-2.50	9.02	3.83%	1.785	224.651	236.456
6700-30	-3.30	-3.30	6.33	4.17%	4.371	141.005	151.706
6700-12	-3.30	-3.30	18.34	6.17%	13.526	265.492	297.358
6700-13	-3.30	-3.30	0.36	2.35%	0.745	14.242	15.347
6700-14	-2.40	-2.40	0.72	6.40%	0.049	10.485	11.254
6700-16	-2.40	-2.40	1.45	9.66%	0.356	13.199	15.005
6700-19	-3.10	-3.10	22.98	5.69%	51.104	329.467	403.551
6700-2	-3.45	-3.45	8.02	5.03%	17.820	133.458	159.298
6700-21	-3.10	-3.10	2.33	4.10%	1.086	53.474	56.890
6700-23	-2.40	-3.40	0.10	3.79%	1.359	1.177	2.636
6700-24	-2.70	-2.70	0.38	34.33%	0.487	0.240	1.107
6700-25	-1.50	-1.50	1.21	14.79%	1.035	5.934	8.179
6700-27	-3.20	-3.20	2.57	3.77%	3.865	61.775	68.210
6700-28	-1.50	-1.50	0.23	13.20%	1.059	0.453	1.742
6700-29	-2.85	-2.85	0.32	6.02%	1.701	3.296	5.317
6700-3	-3.10	-3.10	1.26	3.23%	1.039	36.722	39.021
6700-31	-3.10	-3.10	1.25	3.68%	5.302	27.377	33.929
6700-32	-3.40	-3.40	3.22	3.60%	4.538	81.709	89.467
6700-34	-2.90	-2.90	6.47	3.99%	12.267	143.498	162.235
6700-35	-2.90	-2.90	1.94	3.01%	1.796	60.792	64.528
6700-36	-1.95	-1.95	0.23	11.37%	0.948	0.844	2.022
6700-37	-2.05	-2.05	6.96	10.30%	18.484	42.138	67.582
6700-38	-2.50	-2.50	3.62	5.97%	2.771	54.272	60.663
6700-40	-2.50	-2.50	0.62	3.90%	2.463	12.816	15.899
6700-41	-1.95	-1.95	1.60	11.23%	7.248	5.396	14.244
6700-42	-2.90	-2.90	1.64	2.60%	0.987	60.426	63.053
6700-44	-2.05	-2.05	0.90	10.85%	2.827	4.565	8.292
6700-45	-2.40	-2.40	8.40	8.28%	24.963	68.052	101.415
6700-46	-3.00	-3.00	19.11	3.32%	43.282	512.684	575.076
6700-48	-2.70	-2.70	0.11	0.81%	0.025	13.385	13.520
6700-49	-2.40	-2.40	14.99	4.51%	33.124	284.625	332.639
6700-50	-1.95	-1.95	3.94	4.51%	8.556	74.814	87.310
6700-51	-2.40	-2.40	0.10	1.88%	0.002	5.223	5.325
6700-52	-1.90	-1.90	1.52	5.95%	3.342	20.702	25.564
6700-53	-2.40	-2.40	0.27	2.14%	0.799	11.568	12.637
6700-54	-2.40	-2.40	0.45	3.13%	4.776	9.148	14.374
6700-55	-1.65	-1.65	5.21	5.21%	11.474	83.356	100.040
6700-56	-3.40	-3.40	0.17	1.04%	0.077	16.077	16.324
6700-57	-3.40	-3.40	0.07	2.06%	0.000	3.328	3.398
6700-58	-2.60	-2.60	3.92	5.39%	0.023	68.797	72.740
6700-59	-2.05	-2.05	31.12	3.60%	15.894	816.739	863.753
6700-6	-3.30	-3.30	4.79	3.24%	4.658	138.212	147.660
6700-60	-1.55	-1.55	0.03	8.29%	0.182	0.150	0.362
6700-61	-1.55	-1.55	0.04	14.65%	0.040	0.193	0.273
6700-62	-1.80	-1.80	0.05	5.83%	0.482	0.326	0.858
6700-63	-1.55	-1.55	0.00	0.00%	0.128	0.075	0.203
6700-64	-1.55	-1.55	0.01	5.52%	0.083	0.088	0.181
6700-65	-2.15	-2.15	0.08	2.82%	0.176	2.579	2.835
6700-66	-2.55	-2.55	0.23	1.31%	0.117	17.206	17.553
6700-67	-1.55	-1.55	0.09	10.99%	0.055	0.674	0.819
6700-68	-2.10	-2.10	1.81	6.96%	1.846	22.366	26.022
6700-69	-2.40	-2.40	0.03	2.97%	0.027	0.952	1.009
6700-7	-3.00	-3.00	5.40	4.82%	2.450	104.111	111.961
6700-70	-1.55	-1.55	0.09	5.92%	0.551	0.879	1.520
6700-71	-1.55	-1.55	3.68	7.05%	25.843	22.707	52.230
6700-72	-2.40	-2.40	0.25	1.82%	0.000	13.506	13.756
6700-73	-1.55	-1.55	0.01	7.63%	0.083	0.038	0.131
6700-74	-2.40	-2.40	0.10	0.73%	0.767	12.771	13.638
6700-75	-1.55	-1.55	0.04	4.59%	0.486	0.345	0.871
6700-76	-2.05	-2.05	2.77	5.87%	6.936	37.488	47.194
6700-77	-2.15	-2.15	0.18	1.13%	0.662	15.077	15.919
6700-78	-1.60	-1.60	2.28	16.05%	5.178	6.749	14.207
6700-79	-1.95	-1.95	0.72	2.43%	0.221	28.749	29.690
6700-8	-3.10	-3.10	22.79	4.13%	51.514	477.279	551.583
6700-80	-1.55	-1.55	0.02	2.55%	0.527	0.238	0.785
6700-81	-1.55	-1.55	0.11	3.52%	1.095	1.924	3.129
6700-82	-1.55	-1.55	0.79	9.43%	2.344	5.246	8.380
6700-84	-1.55	-1.55	4.32	3.44%	0.816	120.563	125.699
6700-85	-1.24	-1.24	1.34	6.71%	7.004	11.636	19.980
6700-86	-1.55	-1.55	1.08	7.29%	3.058	10.683	14.821
6700-87	-1.55	-1.55	2.67	6.39%	0.834	38.311	41.815
6700-88	-1.70	-1.90	0.31	5.39%	0.017	5.425	5.752
6700-89	-1.70	-1.90	0.16	32.13%	0.150	0.188	0.498
6700-9	-2.70	-2.70	0.13	3.07%	2.033	2.072	4.235
6700-90	-1.70	-1.90	6.07	45.95%	2.043	5.098	13.211
6700-83	-1.55	-1.55	1.89	8.86%	8.499	10.944	21.333
TOTAAL			543.12		1148.74	7139.17	8831.03

Bron: Werkgroep Riolering West-Nederland (juli 2003)

Vigerend beleid ten aanzien van NATUUR en ECOLOGIE

De belangrijkste wet- en regelgeving voor natuur betreft de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Verder is het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur van belang. Bij een nieuw, plan, project of activiteit dient een natuurtoets te worden uitgevoerd. Dit is een toetsing van de ruimtelijke activiteiten aan de wet- en regelgeving voor natuur. De wet- en regelgeving die hierbij van belang zijn, zijn de Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en de Nota Ruimte (hierin staat het beleid weergegeven met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur).

Toetsing van ruimtelijke activiteiten aan de wetgeving voor natuur is noodzakelijk om de benodigde goedkeuring (onder andere bestemmingsplan) of vergunningen te verkrijgen. Indien de voorgenomen activiteit leidt tot effecten op beschermde natuurwaarden is aanvraag voor ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet verplicht.

Toetsing aan beleid-, wet- en regelgeving is in elk planstadium van belang. De diepgang van de toetsing zal daarbij wel variëren. Tijdige toetsing is van groot belang om bij de planontwikkeling nog rekening te kunnen houden met de aanwezige natuurwaarden. Daarnaast biedt dit de mogelijkheid om nog benodigd aanvullend veldonderzoek uit te kunnen voeren.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de gebieden zijn aangewezen door Brussel. De Natuurbeschermingswet 1998 regelt ook de bescherming van de zogenaamde Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van LNV aanwijst ter uitvoering van internationale verplichting, zoals RAMSAR wetlands.

Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken op de kwalificerende natuurwaarden van het gebied (externe werking). Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

1. Er is zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht;
2. Er een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningaanvraag via een verslechteringsstoets (art 19f);
3. Er is een kans op significante effecten: vergunningaanvraag via passende beoordeling (art. 19d).

Natuurgebieden en gebieden die zijn ondergebracht in de Natuurbeschermingswet, dienen bestemmingen te krijgen die aan de status van dat natuurgebied recht doen. Activiteiten die niet aan natuurgebieden gebonden zijn, moeten geweerd worden (bijvoorbeeld het scheuren van gras). Natuur- en reservaatgebieden in eigendom of permanent beheer bij natuurbeschermingsorganisaties krijgen – hoe dan ook – de bestemming "Natuurgebied" (Leidraad Provinciaal Ruimtelijk Beleid).

Het Markermeer/IJmeer is een gebied dat valt onder de Natuurbeschermingswet (voorheen Vogelrichtlijn) en ligt voor een gedeelte binnen de gemeente Drechterland.

Wetlands Conventie

De conventie omvat een overeenkomst inzake watergebieden van internationale betekenis, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels. Het verdrag is in Nederland in werking getreden in 1980. Deze wereldwijde overeenkomst betreft de instandhouding, het beheer en het gebruik van natte gebieden. Een "wetland" is in dit verband een nat gebied met een grote waarde voor natuur en landschap. Het Markermeer is aangemerkt als zijnde wetland. De wetlands zijn in het streekplan opgenomen en dienen in bestemmingsplannen veiliggesteld te worden. Op

grond van de nieuwe Wet Milieubeheer zijn de provincies verplicht de wetlands als milieubeschermingsgebied aan te duiden. In wetlands zijn de volgende activiteiten niet toegestaan:

- activiteiten in het kader van de exploitatie en exploratie van delfstoffen;
- het storten van afval;
- vestiging of uitbreiding van verblijfsrecreatie;
- ontgrondingen, uitgezonderd kleinschalige fysiek ingrepen in de bodem, mits noodzakelijk voor natuurontwikkeling.

Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt o.a. de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelde beschermt. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).

tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend. Buiten de broedperiode betreft bescherming van vogels vooral de vaste verblijfplaatsen van standvogels als uilen en spechten. Die zijn jaarrond beschermd. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3).

Ecologische hoofdstructuur

In de Nota Ruimte zijn de contouren van de Ecologische Hoofdstructuur weergegeven. De Ecologische Hoofdstructuur bestaat uit een netwerk van natuurgebieden met onderlinge verbindingen. De Ecologische Hoofdstructuur uit de Nota Ruimte is op provinciaal niveau verder verfijnd. Bij aantasting van natuurwaarden is een activiteit alleen toegestaan als de negatieve effecten worden gecompenseerd. Binnen de gemeente Stede Broec maakt het gebied langs de kust van het Markermeer onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur, evenals de Zuidmeerweel en de Weelen. Ook liggen er enkele weidevogelgebieden in de gemeente. In de gemeente liggen geen ecologische verbindingzones.

De samenhang van de Ecologische Hoofdstructuur mag niet door verstedelijking (en andere bebouwing) en infrastructuur worden verbroken. In de Ecologische Hoofdstructuur kunnen alleen nieuwe vormen van ruimte- en bodemgebruik een plaats vinden, als die de functie van de Ecologische Hoofdstructuur ondersteunen en zo mogelijk versterken. Met name dient te worden voorkomen dat deze zones door ingrijpende ontwikkelingen ongeschikt worden voor toekomstige functies, daarbij valt te denken aan de ontwikkeling van bebouwing, infrastructuur of zeer intensieve landbouw.

Ontwikkelingen in EHS land dienen gecompenseerd te worden als ze effecten hebben op de natuurwaarden van de gebieden.

Voor weidevogelgebieden hoeft bij kleinschalige ontwikkelingen in het gebied niet gecompenseerd te worden. Bij grootschalige ontwikkelingen moet wel compensatie plaats vinden. In het streekplan staat aangegeven wat kleinschalige ontwikkelingen zijn en wat grootschalige ontwikkelingen zijn.

Natuur buiten de Ecologische Hoofdstructuur

Ook buiten de Ecologische Hoofdstructuur streeft de provincie naar behoud en ontwikkeling van natuur en landschap. Natuurwaarden komen buiten de Ecologische Hoofdstructuur in het bijzonder voor in de aandachtsgebieden uit het Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden. Qua natuur gaat het vaak om graslanden die van betekenis zijn als broed- en foerageergebied voor (weide)vogels, om botanisch waardevolle graslanden en om water en oevers. Buiten de aandachtsgebieden kunnen natuurwaarden gebonden zijn aan landschappelijk waardevolle elementen zoals eendenkooien, forten, daliegaten en bosjes. Ook in minder voor de hand liggende gebieden kunnen natuurwaarden voorkomen zoals in recreatiegebieden of ruilverkavelingsbosjes.

De gemeente kan natuurwaarden tot uitdrukking brengen door middel van een afzonderlijke bestemming of als onderdeel van een meer omvattende bestemming.

Boswet

Wanneer men het voornemen heeft om houtopstand of één of meerdere bomen te verwijderen, dan kan men te maken krijgen met de Boswet. De Boswet verplicht dit vooraf te melden en verplicht de grond waarop deze houtopstand / bomen hebben gestaan opnieuw te beplanten.

Waar en waarvoor geldt de Boswet?

De Boswet is alléén van toepassing buiten de bebouwde kom Boswet. De gemeenteraad stelt deze begrenzing vast en legt deze ter goedkeuring voor aan het college van Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie. De bebouwde kom Boswet hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de Wegenverkeerswet of de Wegenwet.

Wanneer de te vellen houtopstand binnen de bebouwde kom volgens de Boswet is gelegen dan moet er een aanvraag voor een kapvergunning worden ingediend bij de gemeente. Deze regeling is opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Meer informatie kunt u vinden op www.stedebroec.nl en op www.minlnv.nl

Natuurschoonwet

De Natuurschoonwet (1928) heeft tot doel versnippering van het eigendom van landgoederen te voorkomen. Ook moet deze wet aantasting van het natuurschoon van landgoederen voorkomen. De eigenaar van een dergelijk landgoed krijgt fiscale voordelen, in ruil voor een instandhoudingsplicht. Om in aanmerking te komen voor de fiscale voordelen, moet een landgoedeigenaar een zogenaamd 'verzoek tot rangschikking' indienen.

Instrument Natuurtoets

Ten behoeve van alle ruimtelijke ingrepen dienen twee aspecten getoetst te worden. Ten eerste de ligging ten opzichte van planologisch beschermde natuur en landschapswaarden. (Ecologische Hoofdstructuur, weidevogelgebied en Natuurbeschermingswet). Ten tweede: het van toepassing zijn van de soortbescherming. Sinds 1 april 2002 biedt de Flora- en Faunawet bescherming aan plant- en diersoorten. Middels de natuurtoets worden de huidige natuurwaarden (soorten en gebieden) in kaart gebracht (eventueel met inventarisatie). Daarbij wordt aangegeven op welke wijze negatieve effecten van de ingreep kunnen worden gemitigeerd of gecompenseerd. Indien beschermde soorten/gebieden worden aangetroffen, hoeft dit overigens niet automatisch te betekenen dat het betreffende terrein 'op slot' gaat.

Vigerend beleid ten aanzien van BODEM

Bodembeheer

Met betrekking tot milieuhygiënische bodemkwaliteit is de Wet bodembescherming (gewijzigd in 2006) van toepassing. Hierin is vastgelegd wanneer er sprake is van bodemverontreiniging en op welke wijze met verontreinigingen kan worden omgegaan. Ook het functiegericht saneren is in de gewijzigde Wet bodembescherming opgenomen. In de Circulaire Streef- en Interventiewaarden (2000) zijn de toetsingswaarden voor de bodem vastgesteld.

Centrale doelstelling van het bodembeschermingsbeleid is het handhaven van een goede kwaliteit van de bodem en het grondwater. Deze algemene doelstelling wordt in het kader van (Actief) Bodembeheer verbijzonderd tot het realiseren van een acceptabele bodemkwaliteit in relatie tot de gebruiksfunctie en het minimaal voorkomen dat de bodemkwaliteit verder verslechtert. In de praktijk betekent dit onder andere:

- hergebruik van verontreinigde grond als bodem volgens het "stand still" principe (dat wil zeggen kwaliteit grond en ontvangende bodem vergelijkbaar) en met toetsing op geschiktheid voor het (beoogd) gebruik;
- geen hergebruik van verontreinigde grond als bodem in grondwaterbeschermingsgebieden en slechts bij uitzondering in bodembeschermingsgebieden en EHS gebieden (indien de grond van buiten een gebied afkomstig is);
- functiegericht saneren, dat wil zeggen saneren tot een gehalte dat voor het bodemgebruik veilig is;
- bij het bepalen van het bodemgebruik rekening houden met aanwezige bodemverontreiniging.

Ontwikkelingen bodembeleid

Het bodembeleid ondergaat momenteel een veranderingsproces. De focus van het bodembeleid was altijd op verontreiniging. Er ontstond steeds meer de behoefte aan bodembeleid waarbinnen de relatie met landbouw, water en ruimtelijke ordening werd gelegd. Ook een gebiedsgerichte aanpak was gewenst. Daarom heeft staatssecretaris Van Geel in 2003 de Beleidsbrief Bodem opgesteld. Hierin wordt ingegaan op de voorgenomen vernieuwing van het bodembeleid. Belangrijke punten hierbij zijn:

- het bodembeleid gaat zich richten op een bewuster en meer duurzaam gebruik van de bodem;
- de bodem wordt beschouwd als een dynamisch ecosysteem. Het vermogen van de bodem om nu en in de toekomst zo goed mogelijk maatschappelijke diensten te leveren is vertrekpunt;
- bij beheer van bodemverontreiniging worden de beleidskaders vereenvoudigd en consistent gemaakt;
- de intensiteit van bodembeheer wordt eenduidiger gekoppeld aan de risico's op ontstaan van verontreiniging, op blootstelling aan of verspreiding van verontreiniging;
- de kennisinfrastructuur wordt versterkt, de uitvoeringspraktijk wordt met kennis en competentieversterking ondersteund;
- informatie over kwaliteit en gebruik van de bodem wordt beschikbaar voor de decentrale overheid; toegankelijkheid van deze gegevens wordt bevorderd.

Inmiddels is een aantal van de punten uit de Beleidsbrief verder uitgewerkt, zoals de kwaliteitsborging via Kwalibo. Verder werkt de provincie Noord-Holland momenteel aan een bodemvisie voor de provincie, waarbij duurzaam bodemgebruik voorop staat. De bodemvisie wordt in de loop van 2009 verwacht. Mogelijk biedt de bodemvisie van de provincie handvaten om duurzaam bodemgebruik verder te ontwikkelen binnen de gemeente.

Besluit bodemkwaliteit

Met het Besluit bodemkwaliteit is het Bouwstoffenbesluit komen te vervallen. Het besluit gaat in op de toepassing van grond in werken op zowel land als in het water. Op dit moment maakt Stede Broec gebruik van de mogelijkheid om overgangsbeleid te voeren. Dit houdt in dat grondverzet plaats kan vinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en bijbehorend bodembeheerplan.

Bodembeschermingsgebieden:

In het Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden (IP) worden bodembeschermingsgebieden aangeduid. Het zijn gebieden met bijzondere aardkundige waarden. Het IP geeft van de bijzondere aardkundige waarden aan welke het zijn, waar ze liggen en hoe ze duurzaam behouden kunnen worden.

Het IP is een belangrijke bouwsteen voor het provinciaal ruimtelijk beleid. In het streekplan vindt uiteindelijk de aanwijzing tot bodembeschermingsgebied plaats.

Op deze wijze wordt het bodembeschermingsbeleid betrokken bij de beoordeling van gemeentelijke planologische maatregelen.

De provincie dringt er bij gemeenten op aan om in de bestemmingsplannen voor het landelijk gebied de plaats van de 'aardkundige waarden' op te geven ter behoud en bescherming van de bodembeschermingsgebieden via het ruimtelijk ordeningsspoor.

In het Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord zijn de bodembeschermingsgebieden reeds aangewezen en wordt aangegeven op welke wijze de provincie bij de beoordeling van ruimtelijke plannen met dit aspect rekening zal houden. De provincie hanteert bij de beoordeling van bestemmingsplannen de volgende lijst met activiteiten die in principe niet zijn toegestaan. Het gaat om die handelingen die:

- bedreigend zijn voor de bodemeigenschappen;
- beïnvloed kunnen worden door inzet van het instrumentarium van de ruimtelijke ordening.

Bodemsanering

Bij de bestemming en/of inrichting van een gebied:

- mogen gevoelige bestemmingen in principe niet gerealiseerd worden op verontreinigde grond (burgemeester en wethouders zien hierop toe bij het afgeven van een bouwvergunning; het doen van bodemonderzoek door de aanvrager is hierbij een vereiste);
- kunnen gebruiksbeperkingen gelden voor een bepaald terrein, bijvoorbeeld vanwege de aanwezigheid van isolerende voorzieningen wanneer het een gesaneerd terrein is waarbij gekozen is voor een isolatievariant;
- mogen geen situaties geschapen worden waardoor het nemen van saneringsmaatregelen belemmerd wordt.

In die gevallen waar redelijkerwijs aannemelijk is dat sprake is van bodemverontreiniging (gelet op bijvoorbeeld het historische gebruik of blijkend uit dossieronderzoek) moet een representatief bodemonderzoek worden verricht. Indien sprake is van risico's voor de mens, het milieu of verspreiding van de verontreiniging is sanering noodzakelijk.

Gemeentelijke bouwverordening

Bij een bouwaanvraag geldt over het algemeen de verplichting tot het uitvoeren van een bodemonderzoek. Bodemonderzoek is niet noodzakelijk in de volgende gevallen:

- het (ver)bouwen van ruimten waarin niet (nagenoeg) voortdurend mensen verblijven. Hieronder vallen bijvoorbeeld opslagloodsen, tuinbouwkassen of gebouwen voor nutsvoorzieningen;
- het (ver)bouwen van bouwwerken die geen gebouw zijn. Hieronder vallen bijvoorbeeld bouwwerken in de grond-, weg- en waterbouw zoals viaducten;
- het (ver)bouwen van bouwwerken die de grond niet raken;
- indien er reeds voldoende onderzoeksgegevens aanwezig zijn;
- het (ver)bouwen op een onverdacht terrein (op basis van historisch onderzoek), mits minstens een van onderstaande situaties van toepassing is:
 - * het totale bebouwde oppervlak bedraagt maximaal 50 m²;
 - * er vinden geen grondwerkzaamheden plaats;
 - * het betreft een interne verbouwing.

Bovenstaande vrijstellingen gelden alleen voor milieukundig bodemonderzoek. Mogelijk is op vrijgestelde locaties alsnog een archeologisch onderzoek noodzakelijk. Wat betreft het onderdeel archeologie wordt verwezen naar paragraaf 3.5 en de hierna opgenomen bijlage Cultuurhistorie en archeologie.

Vigerend beleid ten aanzien van CULTUURHISTORIE en ARCHEOLOGIE

In 1992 ondertekende de Europese Raad van Cultuurministers het 'Verdrag van Malta'. Dit is een document, waarin speciale aandacht wordt gevraagd voor de eindigheid van het Europese bodemarchief. In de Conventie is vastgelegd dat de waarde van het bodemarchief voor de wetenschap wordt erkend, dat het publiek daarvan op de hoogte moet worden gebracht en dat de regeringen van de diverse landen alles in het werk moeten stellen om het bodemarchief zo goed mogelijk te beheren.

De archeologie is echter maar een van de deelaspecten die een rol spelen bij bouw- en ontwikkelingsplannen. Indien zwaarwegende argumenten de doorslag geven om op een archeologisch terrein toch te bouwen, zal de veroorzaker van de verstoring van het bodemarchief verantwoordelijk worden gesteld voor de financiering van het noodzakelijke onderzoek, om de archeologische gegevens zo goed mogelijk te documenteren en (later weer) te kunnen gebruiken voor wetenschappelijke verwerking en wetenschappelijk onderzoek. De Conventie van Malta is in 1998 getekend door de Nederlandse regering.

Een voortvloeisel van Malta is de Wet op de archeologische monumentenzorg die per 1 september 2007 van kracht geworden is. Hierin zijn de volgende zaken geregeld:

- degene die een bodemverstoring veroorzaakt, dient de kosten voor het archeologisch onderzoek te dragen.
- de gemeente kan regels opnemen in een verordening met betrekking tot de eisen die aan archeologisch onderzoek worden gesteld;
- de gemeente kan ook bepalen in welke gevallen kan worden afgezien van archeologisch onderzoek.
- in bestemmingsplannen en overige ruimtelijke procedures dient rekening te worden gehouden met de archeologische monumenten en de te verwachten monumenten.
- via de bestemmingsplannen kunnen archeologische monumenten worden beschermd of, indien onvermijdelijk, worden opgegraven.
- ook bij bouwvergunningen en sloopvergunningen kunnen eisen worden gesteld aan het uitvoeren van archeologisch onderzoek;
- voor plannen met een oppervlakte kleiner dan 100 m² gelden bovenstaande verplichtingen niet. De gemeenteraad kan een afwijkende oppervlakte hiervoor vaststellen.
- archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd door bureaus die hiertoe bevoegd zijn.
- bij onverwachte archeologische vondsten geldt een meldingsplicht.

De wet geeft de gemeente een centrale rol binnen het archeologisch bestel. Het is dan ook aan de gemeentes om een eigen archeologisch beleid te ontwikkelen.

Binnen Noord-Holland heeft de provincie haar beleid als volgt omschreven:

Ons archeologiebeleid richt zich op het leesbaar houden van de ontstaansgeschiedenis van de provincie. De provincie staat het bewaren van het erfgoed in de bodem voor (in situ). Om het behoud in de bodem van zoveel mogelijk archeologische waarden te waarborgen, zal de provincie in zowel haar eigen ruimtelijke plannen als de door de provincie te toetsen plannen het behoud als afwegingscriterium mee laten wegen. Indien behoud in situ niet mogelijk is, dient de informatie van het bodemarchief te worden veiliggesteld door middel van een wetenschappelijk verantwoord onderzoek, uitgevoerd volgens algemeen geldende normen/richtlijnen.

Een belangrijke peiler is de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en het beroepenregister. Per 1 augustus 2006 is de KNA 3.1 in werking getreden. Alleen instellingen die volgens de KNA 3.1 werken en door de RACM zijn goedgekeurd, zijn bevoegd om archeologische werkzaamheden uit te voeren. Ook wordt gewerkt aan een beoordelingsrichtlijn voor archeologie, de BRL-SIKB 4000. Wanneer deze van kracht wordt, kunnen bedrijven en instellingen die zich bezig houden met archeologie worden gecertificeerd.

Toetsing gemeentelijke plannen

De provincie zal gemeentelijke plannen toetsen op de wijze waarop cultuurhistorische waarden zijn opgenomen. De cultuurhistorische waarden moeten in een vroeg stadium van planontwikkeling worden geïnventariseerd, bij het ontwerp worden gebruikt en bij de vaststelling worden meegewogen. Er moet onderbouwd worden aangegeven op welke wijze het cultureel erfgoed zoveel mogelijk behouden blijft, hersteld of als inspiratiebron gebruikt wordt voor nieuwe ontwikkelingen.

Monumentenbeleid

De provincie heeft de laatste decennia een belangrijke rol gespeeld in de objectbescherming door deze op de provinciale monumentenlijst te plaatsen. Deze lijst bevat momenteel circa 550 objecten die een herkenbare rol hebben vervuld in de ontstaansgeschiedenis van de provincie. Op dit moment heeft de Westfriese Omringdijk de status van provinciaal monument. Dat betekent dat aantastingen van de dijk, zowel materieel als visueel, niet toegestaan zijn, tenzij hiervoor ontheffing van de Monumentenverordening is verleend door Gedeputeerde Staten. De overige cultuurhistorisch waardevolle dijken staan aangegeven op de Cultuurhistorische Waardenkaart en hiervoor geldt het algemene beleid t.a.v. cultuurhistorie.

Monumenten en andere elementen van cultuurhistorische waarde moeten in het bestemmingsplan tot uitdrukking komen. Dit kan zijn als afzonderlijke bestemming, maar ook als element binnen een meer omvattende bestemming.

Ingrepen op het kadastrale perceel waarop een beschermd monument staat zijn vergunningplichtig indien:

- het perceel deel uitmaakt van de redengevende omschrijving. Dat wil zeggen dat de cultuurhistorische waarde van het terrein als afzonderlijk onderdeel van de complexbescherming is beschreven. Bijvoorbeeld: Complex = buitenplaats, bevat a) landhuis, b) orangerie, c) terreinaanleg;
- er op het perceel een wijziging optreedt in directe fysieke relatie met het monument. Een aanbouw aan het beschermde monument is hier het basisvoorbeeld van. Hierbij moeten Gedeputeerde Staten beoordelen of de aanbouw het monument schaadt. Over de kwaliteit van de aanbouw zelf spreekt de welstand zich uit;
- er op het perceel een wijziging optreedt die nadelig is voor de bouwkundige staat van het beschermd monument, dan wel de belevingswaarde van het monument ingrijpend zou kunnen beïnvloeden. In dit soort gevallen altijd vooraf contact opnemen met Gedeputeerde Staten teneinde te kunnen bepalen of vergunning nodig is.

Welstand

Gemeenten zijn vanaf 1 juli 2004 verplicht een welstandsbeleid te voeren (Welstandsnota). Zij moeten bepalen of een intensief of extensief beleid wordt gevoerd. Ook kunnen de gemeenten er voor kiezen te differentiëren. Vooral dit laatste kan zeer goed samengaan met de provinciale doelstellingen om de identiteit te versterken door aan te sluiten op de cultuurhistorische waarden. De gemeente Stede Broec heeft een door de gemeenteraad vastgestelde welstandsnota (rb. 6 mei 2004). Stede Broec werkt niet met een welstandscommissie, maar met een stadsbouwmeester.

Vigerend beleid ten aanzien van LUCHTKWALITEIT

Wet luchtkwaliteit

In juli 2002 is het Besluit luchtkwaliteit in werking getreden, waarmee luchtkwaliteit vrij plotseling flink op de politieke agenda is komen te staan. Veel bouwprojecten kwamen stil te liggen door in werking treding van dit Besluit. De gevolgen van het Besluit werden pas goed duidelijk door de vele jurisprudentie die op dit gebied ontstond. In augustus 2005 is daarom het Besluit luchtkwaliteit 2005 in werking getreden, tezamen met de Meetregeling luchtkwaliteit 2005 en de Regeling saldering luchtkwaliteit 2005. Verschillen met het eerste Besluit luchtkwaliteit zaten met name in de mogelijkheid tot saldering en de aftrek van fijn stof dat zich van nature in de lucht bevindt en niet schadelijk is voor de gezondheid (zeezout). In november 2006 is bovendien het Meet- en rekenvoorschrift bevoegdheden luchtkwaliteit in werking getreden, waarin bepaald werd op welke afstand tot de wegrand er getoetst diende te worden aan de normen uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 en welke afrondingsregels er gehanteerd dienen te worden voor de toetsing aan de normen.

Op 15 november 2007 is wet- en regelgeving in werking getreden die tezamen bekend staat onder de naam 'Wet luchtkwaliteit'. Het Besluit luchtkwaliteit 2005 is, incl. alle daaronder vallende ministeriële regelingen, ingetrokken. De 'Wet luchtkwaliteit' bestaat uit de volgende wet, AMvB en ministeriële regelingen:

- Wet tot wijziging Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (Besluit NIBM);
- Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) (Regeling NIBM);
- Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007;
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

Met de Wet tot wijziging Wet milieubeheer wordt in de Wet milieubeheer in hoofdstuk 5 een nieuwe titel 5.2 'luchtkwaliteitseisen' opgenomen. Deze regelgeving is van toepassing op de buitenlucht en is niet van toepassing op een arbeidsplaats.

Luchtkwaliteit en ruimtelijke ordening

Op basis van deze wetgeving kunnen ruimtelijk-economische initiatieven worden uitgevoerd als aan één of meer van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- grenswaarden niet worden overschreden, of;
- de luchtkwaliteit per saldo verbetert of tenminste gelijk blijft, of;
- het initiatief niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit, of;
- het initiatief is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Het Besluit NIBM en de Regeling NIBM geven aan wanneer een initiatief in betekenende mate bijdraagt. Tot op het moment dat het NSL is vastgesteld (naar verwachting begin 2009), geldt de 1%-grens. Projecten die minder bijdragen dan 1% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van zwevende deeltjes (PM10) of stikstofdioxide (NO₂), worden geacht niet in betekenende mate bij te dragen. Voor dergelijke projecten hoeft geen luchtkwaliteitonderzoek te worden uitgevoerd. Ook is toetsing aan de normen niet nodig. In de Regeling NIBM is voor diverse categorieën aangegeven bij welke omvang van een initiatief de 1%-grens bereikt is. Wanneer wel sprake is van een bijdrage van 1% of meer, kan het project doorgaan wanneer aan één van de overige voorwaarden wordt voldaan.

Grenswaarden

In de voorschriften in bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn de normen opgenomen voor stoffen die de luchtkwaliteit bepalen. Er zijn grenswaarden opgenomen voor zwaveldioxide (SO₂), stikstofdioxide (NO₂), stikstofoxiden (NO_x), zwevende deeltjes oftewel fijn stof (PM10), lood (Pb), koolmonoxide (CO) en benzeen (C₆H₆). Er zijn richtwaarden opgenomen voor ozon, arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen. Naast grenswaarden en richtwaarden zijn er andere normen, waarvan de plandrempel de meest relevante is voor dit onderzoek. In Tabel 1 is de betekenis van de verschillende typen normen opgenomen, zoals gedefinieerd in de Wet milieubeheer.

Tabel 1: Verschillende typen luchtkwaliteitsnormen

naam	definitie
grenswaarde	kwaliteitsniveau dat moet zijn bereikt en vervolgens moet worden in stand gehouden
plandrempel	kwaliteitsniveau bij het bereiken waarvan een planmatige aanpak van de luchtverontreiniging noodzakelijk is
richtwaarde	kwaliteitsniveau dat zoveel mogelijk moet zijn bereikt en dat, waar aanwezig, zoveel mogelijk moet worden in stand gehouden

In Tabel 2 zijn de grenswaarden en plandrempels voor stikstofdioxide en fijn stof aangegeven. De overige stoffen waarvoor grenswaarden zijn bepaald, vormen in Nederland in principe geen probleem.

Tabel 1: Relevante luchtkwaliteitsnormen Wm (voorschriften bijlage 2)

stof	type norm	plandrempel 2008	Grenswaarde vanaf 2010
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	44 µg/m ³	40 µg/m ³
stikstofdioxide (NO ₂) voor wegen met tenminste 40.000 mvtn per etmaal	uurgemiddelde concentratie	220 µg/m ³ mag maximaal 18 keer per jaar worden over- schreden	200 µg/m ³ mag maximaal 18 keer per jaar worden overschreden
fijn stof (PM10)	jaargemiddelde concentratie	n.v.t.	40 µg/m ³
fijn stof (PM10)	24-uursgemiddelde concentratie	n.v.t.	50 µg/m ³ mag maximaal 35 keer per jaar worden overschreden

Luchtonderzoek op basis van de Wet luchtkwaliteit

Aan luchtonderzoek worden bepaalde eisen gesteld, met name opgenomen in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. Het gaat met name om:

- beoordelingsafstand tot de weg (fijn stof: max. 10 meter van de wegrand, stikstofdioxide: max. 5 meter van de wegrand);
- zeezoutcorrectie (voor de jaargemiddelde concentratie is dit per gemeente vastgelegd, het aantal overschrijdingsdagen wordt overal met 6 gecorrigeerd);
- toetsen aan grenswaarden gebeurt door af te ronden op een geheel getal, daarbij geldt als afrondingsregel dat halve eenheden worden afrond op het dichtstbijzijnde hele even getal;
- controleren of de 1%-grens wordt overschreden geschied door af te ronden op 1 cijfer achter de komma.

Rapportageverplichting gemeenten

Wanneer er sprake is van overschrijding van een plandrempel, is het college van B&W op grond van de Wet milieubeheer art. 5.9 verplicht tot het opstellen van een luchtverbeterplan. Dit plan wordt voor het eerst in 2009 opgesteld (over 2008) en voor 1 mei 2009 wordt het college van gedeputeerde staten in kennis gesteld van dit plan. GS rapporteert op hun beurt weer aan de minister van VROM. Eens in de drie jaar rapporteert B&W de voortgang van de uitvoering van het plan aan GS.

Op basis van de Wet milieubeheer (5.2 luchtkwaliteitseisen, Wet luchtkwaliteit) is de gemeente gehouden aan een plicht tot rapportage. De rapportage moet aangeven of er in de gemeente knelpunten met betrekking tot de luchtkwaliteit voorkomen, ook in kwalitatieve zin. De gemeente moet dit rapporteren richting het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland. Dat moet in principe iedere drie jaar plaatsvinden (vanaf 2002).

In het kader van het 'Project luchtkwaliteit' heeft de Milieudienst West-Friesland in 2006 het rapport 'Luchtkwaliteit 2005 gemeente Stede Broec' opgesteld. Dit rapport is vastgesteld door de raad (rb. 18 april 2006) en op 20 april 2006 ter kennisname aan de provincie gestuurd. De informatie uit dit rapport wordt betrokken bij nieuwe ontwikkelingen binnen de gemeente, zoals

plan Oosterweerd. Conclusie is dat, binnen de grenzen van de rapportage, nergens binnen de gemeente Stede Broec luchtkwaliteitsnormen worden overschreden.

De gemeente kan op basis van de Wet milieubeheer (5.2 luchtkwaliteitseisen, Wet luchtkwaliteit) en het onderzoek een gemeentelijk luchtkwaliteitplan opstellen, als overschrijdingen van plandrempels of grenswaardes voorkomen. In dit luchtkwaliteitplan wordt aangegeven hoe men geconstateerde knelpunten en problemen gaat aanpakken in de toekomst.

De uitwerking van dit luchtkwaliteitplan zal (daarnaast) ook plaats kunnen vinden in een actieprogramma. In het uitgevoerde onderzoek over 2005 is geen sprake is van overschrijdingen van plandrempels of grenswaarden. Er is daarom geen aanleiding een luchtkwaliteitplan op te (laten) stellen.

Het is overigens wel van belang op te merken dat de gemeente in de regel slechts voor een beperkt aantal van de hier genoemde stoffen een sturende rol kan spelen. Het betreft dan met name de stikstofoxides en zwevende deeltjes (fijn stof).

Samenvattend kan dus gezegd worden dat een gemeente met zekere regelmaat:

- in kaart moet brengen of er zich knelpunten ten aanzien van luchtkwaliteit voordoen en waar die zich bevinden;
- inventariseert (in kwalitatieve zin) hoe de luchtkwaliteit is, of zich ontwikkelt;
- aangeeft hoe de knelpunten kunnen worden aangepakt.

Het Wet milieubeheer (5.2 luchtkwaliteitseisen) bepaalt ook in procedurele zin hoe en wanneer de diverse rapportages (moeten) worden uitgevoerd. Het eerstvolgende jaar waarover gerapporteerd gaat worden is 2007; de rapportage zelf vindt in 2008 plaats.

Milieubeleidsplannen

Zowel op rijks-, provinciaal- als gemeentelijk niveau bestaan er milieubeleidsplannen, soms uitgewerkt in concrete uitvoeringsplannen. In deze plannen komt het aspect lucht(kwaliteit) aan de orde.

Voor de ruimtelijke ordening heeft dit niet direct duidelijke consequenties, behalve dan bij de integrale afweging van het bestemmingsplan of een besluit op grond hiervan, waarbij men wel 'rekening houdt' met het algemene (milieu)beleid en een bepaalde activiteit bijvoorbeeld strijdig acht met wat hierin is bepaald.

Verkeer- en vervoersplannen

Zowel op provinciaal- als op gemeentelijk niveau bestaan verkeers- en vervoersplannen (PVVP en GVVP). Hierin staan de (gewenste) ontwikkelingen van het verkeer en de samenstelling van het verkeer. Hoewel deze plannen niet direct sturing geven aan de ruimtelijke ordening hebben de ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer wel direct invloed op de luchtkwaliteit. Deze verkeer- en vervoersplannen moeten (ook bij vaststelling) in relatie worden gebracht met de Wet milieubeheer (5.2 luchtkwaliteitseisen). En andersom; bij het luchtkwaliteitplan dat in het kader van de Wet milieubeheer (5.2 luchtkwaliteitseisen) wordt gemaakt moet men rekening houden met de geschetste ontwikkelingen in het GVVP. Als vervoerstromen sterk toenemen, verslechtert in de regel ter plaatse de luchtkwaliteit.

Daardoor kunnen extra maatregelen in het kader van de Wet milieubeheer (5.2 luchtkwaliteitseisen) noodzakelijk zijn, maar kan de uitkomst ook zijn dat bepaalde zaken ruimtelijk gezien wellicht niet mogelijk zijn om toe te staan of in het bestemmingsplan op te nemen. Mogelijk zal het bestemmingsplan of structuurplan aangepast moeten worden.

Het zal duidelijk zijn dat rijksplannen, of de ontwikkeling van rijkswegen of andere vervoersmodaliteiten zoals de luchtvaart, die door het rijk worden gestuurd en mogelijk de luchtkwaliteit zullen beïnvloeden, inzichtelijk moeten zijn. Denk dan bijvoorbeeld aan de Tracé-wet. De ontwikkelingen en plannen leggen mogelijk een extra druk op de luchtkwaliteit van het gebied en er kunnen eventueel extra maatregelen nodig zijn. Die uiteindelijk kunnen (of moeten) worden vertaald in een bestemmingsplan of structuurplan, in verband met de Wet milieubeheer (5.2 luchtkwaliteitseisen).

Andere plannen

Er kunnen naast deze algemene plannen nog aparte rijks-, provinciale of gemeentelijke plannen zijn die direct of indirect de luchtkwaliteit nu, of in de toekomst, beïnvloeden. Het is zaak om deze door of met de beide overheden nader te definiëren en vast te stellen wat de invloed kan zijn.

Wetten en richtlijnen

Daar waar het gaat om bedrijfsgebonden activiteiten die de lucht kunnen beïnvloeden (bij inrichtingen) is vooral de Wet milieubeheer van belang. Door middel van een vergunning of AMvB kunnen bedrijven aan bepaalde eisen worden gebonden om de emissie van stoffen naar de lucht te reduceren. Een deel van de milieueisen ten aanzien van de luchtkwaliteit zijn vastgelegd in de NER (Nederlandse Emissie Richtlijn Lucht). Het betreft hier een richtlijn, die het bevoegd gezag kan hanteren om eisen te stellen aan de emissie van een inrichting. Dus ook de gemeente, in gevallen dat het een gemeentelijke inrichting betreft.

Bij de afweging die het bevoegd gezag maakt kan er voor worden gekozen een activiteit in het geheel niet toe te staan bij overschrijding van bepaalde waarden, of alleen na het stellen van extra voorwaarden. Ook kan opgetreden worden in gevallen waarbij een reeds bestaand bedrijf niet voldoet aan de reeds gestelde eisen in een vergunning of de regels uit een AMvB. Dat is dan een kwestie van handhaving.

Er is een zekere relatie tussen de ruimtelijke ordening en deze milieuwetgeving, omdat de procedure van een bouwvergunning (in het kader van de ruimtelijke ordening) gekoppeld wordt met de vergunningprocedure van de Wet milieubeheer. Maar de afweging in het kader van milieu (luchtkwaliteit) mag en kan in dit geval niet in de ruimtelijke procedure worden gemaakt.

Het is van belang om goed in beeld te hebben welke inrichtingen en activiteiten er in de gemeente zijn die de luchtkwaliteit beïnvloeden. In het bijzonder knelpunten moeten inzichtelijk zijn. Een goed en actueel inrichtingenbestand is dus gewenst, maar ook zicht op de mate van naleving en handhaving van deze regels, daar waar het de luchtkwaliteit betreft.

Wet inzake de luchtverontreiniging

In gevolge de Wet inzake de luchtverontreiniging kan het bevoegd gezag (rijk of provincie) extra eisen stellen aan inrichtingen of bepaalde handelingen die de lucht verontreinigen. Om in te kunnen schatten of dit effect heeft op of voor de ruimtelijke ordening (en de ruimtelijke planvormen) van de gemeente, moet in kaart worden gebracht of dergelijke situaties zich voordoen in de gemeente en wat deze extra eisen inhouden. Net als hiervoor is aangegeven onder het kopje 'Wet milieubeheer' moet dit worden meegenomen in de rapportages en plannen in het kader van de Wet milieubeheer (5.2 lucht-kwaliteitseisen) die op haar beurt kunnen doorwerken in de ruimtelijke ordening. Dit vereist dus ook de afstemming met ander bevoegd gezag, zoals provincie en het rijk.

Instrument 'Geurtoets'

De geurtoets behelst de meting en kwantitatieve berekening van geuremissies. De integrale beoordeling van processen en de oorzaakanalyse kan daarop volgen.

Vigerend beleid ten aanzien van GELUID

Wet geluidhinder

De Wet geluidhinder heeft tot doel het voorkomen en beperken van geluidhinder. Een van de kenmerken van deze wet ten opzichte van andere wetten is dat de normen in de wet zijn opgenomen. Verder is het begrip 'zone' in de Wet geluidhinder geïntroduceerd om de kans op geluidsoverlast zoveel mogelijk te voorkomen. Een zone is een aandachtsgebied voor geluid langs of rond een geluidbron, waarbinnen gestreefd moet worden naar een akoestisch optimale situatie.

Bij industrielawaai wordt de geluidzone bepaald door de 50 dB(A)-contour rond het industrieterrein. Langs wegen schrijft de Wet geluidhinder afstanden voor gebaseerd op een gemiddeld te verwachten geluidbelasting van 48 dB op de zonegrens. Terwijl bij spoorlijnen de zone is gebaseerd op de intensiteit van het desbetreffende traject en een gemiddeld te verwachten geluidbelasting van 55 dB op de zonegrens.

Met de zonering wordt een koppeling gelegd tussen de geluidhinderbestrijding en de ruimtelijke ordening. Met name bij het maken van bestemmingsplannen of het nemen van een projectbesluit moet de aandacht dan worden gericht op geluidgevoelige bestemmingen en dienen de daarvoor geldende grenswaarden in acht te worden genomen.

Instrument Geluidtoets

De Wet geluidhinder bepaalt dat de effecten van industrielawaai, wegverkeerslawaaï en spoorweglawaaï in beeld moeten worden gebracht. Zo wordt bij de bouw van nieuwe woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen aan de grenswaarden getoetst en bepaald of extra geluidhinder door toename van het geluid van industrie, weg- en spoorweglawaaï optreedt.

De nieuwe dosismaat L_{den}

In het streven naar vereenvoudiging van de toepassing van de Wet geluidhinder is de L_{den} voor de normen van weg- en spoorweglawaaï ingevoerd. Hierdoor is zowel bij activiteiten in het kader van de EU-richtlijn omgevingslawaaï, het opstellen van de geluidkaarten en actieplannen, als bij toepassing van de wet bij planvorming dezelfde dosismaat van toepassing.

De L_{den} (Engels: Level day-evening-night) is een maat om de geluidbelasting door omgevingslawaaï uit te drukken. Met ingang van 2004 is het gebruik van de L_{den} in alle Europese landen verplicht geworden. Dit hing samen met de implementatie van de Europese Richtlijn Omgevingslawaaï.

Tot dat moment werd de etmaalwaarde L_{etmaal} als dosismaat gebruikt om de geluidhinder te bepalen in de Nederlandse geluidwetgeving.

Voor de bepaling van L_{den} wordt het etmaal in drie periodes verdeeld: de dagperiode van 07.00 tot 19.00 uur, de avondperiode van 19.00 tot 23.00 uur en de nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur.

Eerst wordt per periode het equivalente geluidniveau over een heel jaar bepaald, uitgedrukt in dB(A). Bij de avond- en de nachtwaarde wordt vervolgens een straffactor van respectievelijk 5 en 10 dB opgeteld. De reden hiervan is dat een bepaald geluidniveau in de avond en de nacht door het verminderen van geluiden uit de omgeving als hinderlijker wordt ervaren dan het geluid van overdag. Een andere reden is dat het voor eventuele slaapverstoring gedurende de nacht van belang is 's nachts strengere eisen te stellen. Er is geen wetenschappelijke basis voor de exacte grootte van deze straffactoren, maar ze worden algemeen gehanteerd.

De L_{den} is tenslotte het logaritmisch gemiddelde van de dag-, avond- en nachtwaarde, waarbij gebruik wordt gemaakt van een 'energetische' middeling. Dit betekent dat de duur van elke periode ook wordt meegewogen.

De geluidbelasting in L_{den} is nog steeds een A-gewogen geluidniveau, maar wordt vanwege de Europese regelgeving uitgedrukt in dB. Het verschil tussen de oude dosismaat L_{etmaal} en de nieuwe dosismaat L_{den} is de manier waarop de geluidniveaus van de verschillende etmaalperiodes (dag, avond en nacht) worden samengevoegd tot één getal. Bij L_{etmaal} geldt dat de maximale waarde van de drie etmaalperiodes (de hoogste van de drie dus), inclusief de straffactoren, maatgevend is voor de waarde van L_{etmaal} . Bij L_{den} is dat een energetische middeling over de drie etmaalperiodes.

Voor de wetgeving op geluidgebied betekent dit dat het geluid in alle drie de periodes voortaan moet worden berekend en op de hier beschreven manier bij elkaar geteld.

Globaal gezien levert de L_{den} voor het geluid van weg- of spoorwegverkeer een circa 2 dB lager getal op dan de etmaalwaarde, maar dit kan afhangen van de specifieke situatie. Dat de getalswaarde lager wordt, betekent echter niet dat de wetgeving hierdoor zal worden aangescherpt. Men probeert de verandering normneutraal door te voeren.

Voor industrielawaai is de L_{den} tot op heden nog niet ingevoerd, hiervoor wordt nog steeds gebruik gemaakt van de 'oude' dosismaat ook wordt de geluidbelasting nog steeds uitgedrukt in dB(A).

Grenswaarden

In de Wet geluidhinder zijn grenswaarden opgenomen voor industrie-, weg- en spoorweglawaai ten aanzien van het geluid welke bij de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een projectbesluit in acht genomen dienen te worden. Deze grenswaarden gelden voor alle geluidgevoelige bestemmingen voor zover deze binnen de zone rond een industrieterrein, of de zone langs wegen en/of spoorlijnen zijn gelegen.

Voor industrielawaai geldt een voorkeurgrenswaarde van 50 dB(A). Indien blijkt dat de geluidbelasting hoger is dan deze waarde, kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld tot een maximum van 55 dB(A).

Voor wegverkeerslawaai geldt een voorkeurgrenswaarde van 48 dB. Indien blijkt dat de geluidbelasting hoger is dan deze waarde kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld tot een maximum van 53 dB voor buitenstedelijk gebied en tot maximaal 63 dB voor stedelijk gebied.

Voor spoorweglawaai geldt een voorkeurgrenswaarde van 55 dB. Indien blijkt dat de geluidbelasting hoger is dan deze waarde, kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld tot een maximum van 68 dB.

Deze hogere grenswaarde kan slechts worden vastgesteld indien maatregelen, die zijn gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting onvoldoende doeltreffend zijn. Dergelijke maatregelen dienen in de hierna weergegeven volgorde van oplossingsrichtingen tot stand te komen:

1. bronmaatregelen (bijv. stillere ventilatoren, stiller wegdek);
2. overdrachtmaatregelen (bijv. geluidafschermende bebouwing, geluidschermen);
3. maatregelen bij de ontvanger (gevelisolatie).

Toepassing van deze laatste maatregel is alleen mogelijk indien via een ontheffingsverzoek aan B&W een hogere waarde dan de voorkeurswaarde wordt vastgesteld.

De Wet geluidhinder kent het begrip 'dove gevel'. Dit is een bouwkundige constructie waarin geen te openen delen aanwezig zijn of waarin bij hoge uitzondering te openen delen aanwezig zijn, mits deze niet direct grenzen aan een geluidgevoelige ruimte.

Indien een geluidgevoelige ruimte van een geluidgevoelige bestemming is voorzien van een dove gevel dan behoeft voor die gevel niet te worden getoetst aan de Wet geluidhinder en hoeft geen hogere grenswaarde te worden vastgesteld

Reconstructie van wegen en saneringssituaties

Voor de reconstructie van bestaande wegen moet, door middel van een akoestisch onderzoek, worden onderzocht of, als gevolg van de reconstructie van de weg er een toename van de geluidbelasting plaatsvindt van 2 dB (in de praktijk 1,5 dB) of meer. Indien dat het geval is, is er sprake van een reconstructie van de weg in de zin van de Wet geluidhinder.

Industrielawaai

Voor industrielawaai kan worden gesteld dat bij het vaststellen of herzien van een bestemmingsplan (dan wel bij toepassing van een projectbesluit), waarvan de gronden geheel of gedeeltelijk zijn gelegen binnen een zone industrielawaai of waarvan het bestemmingsplan de mogelijkheid tot het realiseren van een gezoneerd industrieterrein toestaat, akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd naar de te verwachten geluidbelasting op de gevels van woningen en/of andere geluidgevoelige bestemmingen. Hierbij moet de volgende systematiek van voorkeurgrenswaarden en ten hoogst toelaatbare gevelbelastingen in acht worden genomen.

Tabel 3: Geluidnormen industrielawaai bij bestaande zones

situatie	voorkeurgrenswaarde	hoogst toelaatbare geluidbelasting
nieuwe woningen	50 dB(A)	55 dB(A)
andere geluidgevoelige gebouwen en terreinen	50 dB(A)	55 dB(A) voor geluidgevoelige terreinen en andere gezondheidszorggebouwen 60 dB(A) voor onderwijsgebouwen, ziekenhuizen of verpleegtehuizen
vervangende nieuwbouw van woningen of andere geluidgevoelige gebouwen	50 dB(A)	60 dB(A) indien niet eerder een hogere waarde is vastgesteld, anders 65 dB(A)
bij wijziging zone en reeds eerder vastgestelde hogere waarde	eerder vastgestelde waarde	verhoging met maximaal 5 dB tot maximaal 55 dB(A) voor geprojecteerde woningen en 60 dB(A) voor bestaande woningen
bij wijziging zone en niet reeds eerder vastgestelde hogere waarde	50 dB(A)	55 dB(A) voor geprojecteerde woningen en 60 dB(A) voor bestaande woningen

Tabel 4: Geluidnormen industrielawaai bij nieuwe zones

situatie	voorkeurgrenswaarde	hoogst toelaatbare geluidbelasting
nieuwe woningen	50 dB(A)	55 dB(A)
aanwezige of in aanbouw zijnde woningen	50 dB(A)	60 dB(A)
andere geluidgevoelige gebouwen en terreinen	50 dB(A)	55 dB(A) voor geluidgevoelige terreinen en andere gezondheidszorggebouwen 60 dB(A) voor onderwijsgebouwen, ziekenhuizen of verpleegtehuizen

Bij nieuwe situaties geldt een maximaal toelaatbaar binnenniveau in de woning van 35 dB. De benodigde gevelisolatie moet gelijk zijn aan het verschil tussen de werkelijke geluidsbelasting en het binnenniveau van 35 dB.

Wegverkeerslawaa

Voor wegverkeerslawaa kan worden gesteld dat bij het vaststellen of herzien van een bestemmingsplan (dan wel bij het nemen van een projectbesluit), waarvan de gronden geheel of gedeeltelijk zijn gelegen binnen zones langs wegen, akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd naar de te verwachten geluidbelasting op de gevels van woningen en/of andere geluidgevoelige bestemmingen. Hierbij moet de volgende systematiek van voorkeurgrenswaarden en ten hoogst toelaatbare gevelbelastingen in acht worden genomen.

Tabel 5: Geluidnormen wegverkeerslawaa bij bestaande weg

situatie	voorkeurgrenswaarde	hoogst toelaatbare geluidbelasting
nieuwe woningen	48 dB	63 dB in stedelijk gebied 53 dB in buitenstedelijk gebied
nieuwe agrarische bedrijfswoningen	48 dB	n.v.t. in stedelijk gebied 53 dB in buitenstedelijk gebied
vervangende nieuwbouw	48 dB	68 dB in stedelijk gebied 63 dB langs auto(snel)wegen 58 dB buiten de bebouwde kom

andere geluidgevoelige gebouwen en woon-wagenstandplaatsen	48 dB	63 dB in stedelijk gebied 58 dB in buitenstedelijk gebied voor onderwijsgebouwen, zieken- of verpleeghuizen 53 dB voor andere gezondheidszorggebouwen en woonwagenstandplaatsen
geluidgevoelige terreinen	53 dB	58 dB

Tabel 6: Geluidnormen wegverkeerslawaaï bij aanleg nieuwe weg

situatie	voorkeurgrenswaarde	hoogst toelaatbare geluidbelasting
bestaande woningen	48 dB	63 dB in stedelijk gebied 53 dB in buitenstedelijk gebied
gelijktijdig met wegaanleg te bouwen woningen	48 dB	58 dB in stedelijk gebied 53 dB in buitenstedelijk gebied

Tabel 7: Geluidnormen wegverkeerslawaaï bij reconstructie van een weg

situatie	voorkeurgrenswaarde	hoogst toelaatbare geluidbelasting
heersende geluidbelasting minder dan 48 dB	48 dB	-
heersende geluidbelasting meer dan 48 dB en reeds eerder vastgestelde hogere waarde	laagste van: of de heersende waarde vóór de reconstructie of de vastgestelde hogere waarde	63 dB in stedelijk gebied 58 dB in buitenstedelijk gebied
heersende geluidbelasting meer dan 48 dB en niet reeds eerder vastgestelde hogere waarde	de heersende waarde vóór de reconstructie	63 dB in stedelijk gebied 58 dB in buitenstedelijk gebied
heersende geluidbelasting op andere geluid-gevoelige gebouwen en terreinen minder dan 48 dB	48 dB	verhoging niet meer dan 5 dB
heersende geluidbelasting op andere geluid-gevoelige terreinen dan woon-wagenstandplaatsen minder dan 53 dB	53 dB	verhoging niet meer dan 5 dB
heersende geluidbelasting meer dan 48 dB op andere geluidgevoelige gebouwen en terreinen en niet reeds eerder vastgestelde hogere waarde	de heersende waarde vóór de reconstructie	verhoging niet meer dan 5 dB en indien heersende waarde niet hoger dan 53 dB 63 dB in stedelijk gebied 58 dB in buitenstedelijk gebied voor onderwijsgebouwen, ziekenhuizen of verpleeghuizen indien heersende waarde hoger dan 53 dB 68 dB voor onderwijsgebouwen, ziekenhuizen of verpleeghuizen 58 dB voor andere gezondheidszorggebouwen
heersende geluidbelasting meer dan 48 dB op andere geluidgevoelige terreinen dan woon-wagenstandplaatsen en niet reeds eerder vastgestelde hogere waarde	de heersende waarde vóór de reconstructie	verhoging niet meer dan 5 dB

heersende geluidbelasting meer dan 48 dB op andere geluidgevoelige gebouwen en terreinen en reeds eerder vastgestelde hogere waarde	laagste van de heersende waarde vóór de reconstructie of de eerder vastgestelde waarde	verhoging niet meer dan 5 dB en maximaal tot de hierboven genoemde waarden dan wel tot de eerder vastgestelde waarde
heersende geluidbelasting meer dan 53 dB op andere geluidgevoelige terreinen dan woon-wagenstandplaatsen en niet reeds eerder vastgestelde hogere waarde	laagste van de heersende waarde vóór de reconstructie of de eerder vastgestelde waarde	verhoging niet meer dan 5 dB en maximaal tot de hierboven genoemde waarden dan wel tot de eerder vastgestelde waarde

Bij nieuwe situaties geldt een maximaal toelaatbaar binnenniveau in de geluidgevoelige vertrekken van de woning van 33 dB. De minimaal benodigde gevelisolatie moet gelijk zijn aan het verschil tussen de werkelijke geluidbelasting en het binnenniveau van 33 dB.

Spoorweglawaai

Voor spoorweglawaai kan worden gesteld dat bij het vaststellen of herzien van een bestemmingsplan (dan wel bij toepassing van een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening), waarvan de gronden geheel of gedeeltelijk zijn gelegen binnen een zone langs een spoorlijn, akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd naar de te verwachten geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen. Hierbij moet de volgende systematiek van voorkeursgrenswaarden en ten hoogst toelaatbare gevelbelastingen in acht moet worden genomen.

Tabel 8: Geluidnormen spoorweglawaai bij bestaande spoorlijn

situatie	voorkeursgrenswaarde	hoogst toelaatbare geluidbelasting
nieuwe woningen	55 dB	68 dB
andere geluidgevoelige gebouwen	53 dB	68 dB
geluidgevoelige terreinen	55 dB	63 dB

Bij nieuwe situaties geldt een maximaal toelaatbaar binnenniveau in de woning van 33 dB. De benodigde gevelisolatie moet gelijk zijn aan het verschil tussen de werkelijke geluidbelasting en het binnenniveau van 33 dB.

Ontheffingscriteria

Tot voor kort waren er in de Wet geluidhinder en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten diverse criteria opgenomen op grond waarvan van de voorkeursgrenswaarde kon worden afgeweken. De laatste jaren is echter meer en meer het besef ontstaan dat geluidhinder in het merendeel van de gevallen een lokaal probleem is, dat het best door de lokale overheid kan worden aangepakt. In dat verband past het niet dat centraal ontheffingscriteria zijn bepaald, die door de lokale overheid in acht moeten worden genomen. Met de wijziging van de Wet geluidhinder, is aan deze gedachte tegemoet gekomen en is het merendeel van de eerder geldende ontheffingscriteria vervallen. Tegelijkertijd is er door het Ministerie van VROM aanbevolen dat de lokale overheid hiervoor eigen beleid ontwikkelt en vaststelt.

Vigerend beleid ten aanzien van EXTERNE VEILIGHEID

Doelstelling is dat in nieuwe situaties niemand onvrijwillig mag worden blootgesteld aan een jaarlijkse sterftekans van meer dan één op de miljoen (10^{-6}) als grenswaarde voor het plaatsgebonden risico. De kans om door een ongeval met gevaarlijke stoffen om te komen is dan minder dan 1% groter dan de kans om door een natuurlijke oorzaak of andersoortig ongeval te overlijden.

In 2010 dienen ook alle bestaande situaties aan de grenswaarde van 10^{-6} voor het plaatsgebonden risico in nieuwe situaties te voldoen.

Externe veiligheid rond productie, gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen speelt in alle regio's van Noord-Holland, dus ook in Stede Broec.

De provincie richt zich onder meer op het nadrukkelijk afwegen van de veiligheidsrisico's in de ruimtelijke ordening, zeker voor nieuwe situaties. Streek- en bestemmingsplannen in de ontwikkelingsfase en tracés voor weg-, rail- en scheepvaartverkeer in de planfase zullen worden getoetst aan de hand van landelijk te ontwikkelen veiligheidscriteria. Landelijk zal aandacht worden besteed aan externe veiligheid voor de stoffen LPG, chloor en ammoniak en aan munitie-opslagplaatsen.

Externe veiligheid is neergelegd in uitvoeringsregelingen die hun grondslag vinden in vooral de Wet Milieubeheer. Deze uitvoeringsregelingen geven toetsingsafstanden waarvan na weliswaar sterke motiveringsgronden kan worden afgeweken. Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen schrijft voor welke activiteiten toetsingsplichtig zijn en welke toetsingstechnieken gebruikt moeten worden. Het besluit maakt een onderscheid tussen directe veiligheid (jaarlijkse sterftekans van meer dan één op de miljoen (10^{-6})) en groepsgebonden veiligheid.

Het besluit koppelt verplichte voorschriften aan de directe veiligheidsnorm, waarvan niet mag worden afgeweken. Hiertegenover mag van de groepsgebonden veiligheidsnormen afgeweken worden indien de gemeente dat in een besluit vastlegt.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen is op 27 oktober 2004 in werking getreden. Hiermee zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het besluit heeft als doel zowel individuele als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden te garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het besluit de bevoegd overheden Wet milieubeheer (Wm) en Wet op de ruimtelijke ordening in deze de gemeenten en provincies afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Tevens beperkt het besluit het totale aantal aanwezige personen in de directe omgeving van een risicovol bedrijf.

Gemeenten en provincies moeten de normen uit het besluit naleven bij het opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van milieuvergunningen. Tevens moet de brandweer om advies worden gevraagd. Afstemming tussen de drie taakvelden ruimtelijke ordening, milieu en rampenbestrijding is zodoende van groot belang.

De normen in het besluit zijn niet effectgericht maar gebaseerd op een kansbenadering. Tevens geven de risiconormen alleen de kans weer om als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen te overlijden, gezondheidsschade en de kans op verwonding of materiële schade zijn daarin niet meegenomen.

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen is geen harde norm voor het groepsrisico vastgelegd. Er is voor gekozen om de norm voor het groepsrisico als oriëntatiewaarde te handhaven, zij het met een nadrukkelijke verantwoordingsplicht. In het besluit is een voorschrift opgenomen op grond waarvan inzicht moet worden gegeven in de actuele hoogte van het groepsrisico en de bijdrage aan het groepsrisico van ruimtelijke ontwikkelingen of risicovolle activiteiten. De verantwoordingsplicht is opgenomen ten aanzien van de hoogte van het *groepsrisico*. De oriëntatiewaarde van het groepsrisico is hierbij de toetsingswaarde. Dit betekent dat er een politieke afweging moet worden gemaakt van de risico's tegen de maatschappelijke baten en kosten van een risicovolle activiteit.

Zoals genoemd zijn voor externe veiligheid twee aspecten van belang, te weten het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsgebonden risico (GR).

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval, indien hij zich onafgebroken (dat wil zeggen vierentwintig uur per dag en gedurende het gehele jaar) en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden.

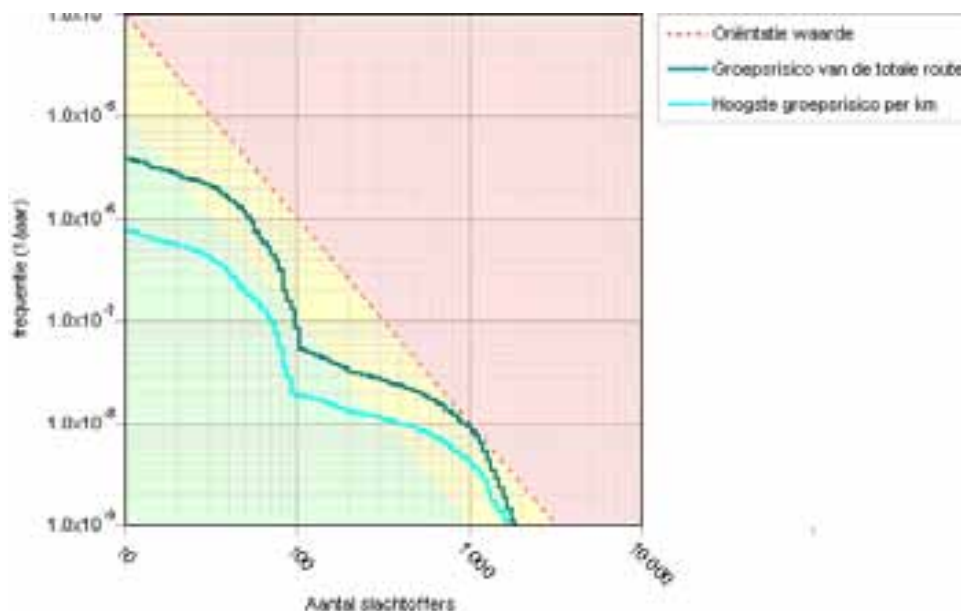
Op een kaart kunnen plaatsen met een gelijke plaatsgebonden risico door een lijn verbonden worden. Hierdoor ontstaat een risicocontour. Deze PR-contour is geheel onafhankelijk van het al dan niet feitelijk aanwezig zijn van personen rond de inrichting. Binnen de PR-contouren 10^{-6} en 10^{-5} worden door het besluit eisen gesteld aan de aanwezigheid van bebouwing.

Het besluit gebruikt het plaatsgebonden risico (PR) voor categorische inrichtingen als een vaste afstand vanaf een referentiepunt (de risicobron) waarbinnen eisen gesteld worden aan aanwezigheid van bebouwing.

Groepsrisico (GR)

Cumulatieve kansen per jaar dat een aantal personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Het GR is een toetsingswaarde waarin de kans op groepen slachtoffers is verwerkt. Het is gekoppeld aan personendichtheid binnen het invloedsgebied van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het resultaat van een groepsrisicoberekening is een grafiek (Fn-curve).

Het GR kan niet op een kaart weergegeven worden zoals het PR. In de grafiek staat op de logaritmische x-as het aantal slachtoffers. Op de logaritmische y-as staat de kans op een groep slachtoffers.

Het besluit is van toepassing op inrichtingen en de nabijgelegen gevoelige objecten.

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) bepaalt welke objecten en inrichtingen onder de werking van het besluit vallen.

Het besluit geeft een opsomming van gevoelige objecten die als beperkt kwetsbaar of kwetsbaar moeten worden beschouwd. Dit geeft het bevoegd gezag de ruimte om voor niet genoemde objecten een eigen afweging te maken.

Ook geprojecteerde beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten (planvorming) vallen onder dit besluit. Wm-meldingsplichtige bedrijven vallen niet onder het besluit.

Bij de vaststelling van een besluit op grond van de Wro en/of de Woningwet die betrekking heeft op beperkt-kwetsbare objecten of kwetsbare objecten dienen de externe afstanden die uit een dergelijke AMvB wel in acht worden genomen c.q. dient er rekening te worden gehouden met die afstanden. Het van toepassing zijn van dit besluit is echter beperkt tot gevallen waarin de aangewezen bevoegdheid krachtens de Wm of de Wro daadwerkelijk wordt uitgeoefend.

Dat betekent dat het besluit pas gaat gelden indien voor de desbetreffende risicovolle inrichting of haar omgeving:

- een oprichtings-, veranderings-, of revisievergunning wordt aangevraagd op grond van de Wet milieubeheer;
- op grond van de Wro een vaststelling of goedkeuring wordt vastgesteld of goedgekeurd, indien er (in een bestaande situatie waarbij niets verandert aan de risicovolle inrichting of de omgeving) kwetsbare objecten zijn gelegen binnen de 10^{-6} contour van de risicovolle inrichting.

Het besluit maakt onderscheid tussen categoriale inrichtingen en niet-categoriale inrichtingen.

- **Categoriale inrichtingen:**
Voor deze inrichtingen is een systematiek ontwikkeld waarbij per type inrichtingen uit een tabel kan worden afgelezen bij welke afstand wordt voldaan aan de norm. Voorbeelden zijn onder andere LPG-stations, opslag van gevaarlijke stoffen (< 10.000 kg) en koelinstallaties met ammoniak (< 10.000 kg);
Genoemde afstanden zijn vastgelegd in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI).
- **Niet categoriale inrichtingen:**
Voor deze inrichtingen kan alleen via een berekening (QRA = kwantitatieve risicoanalyse) worden bepaald welke afstand tot gevoelige objecten moet worden aangehouden om aan de geldende normen te voldoen;
Voorbeelden van deze inrichtingen zijn BRZO-bedrijven, opslagplaatsen van gevaarlijke stoffen > 10.000 kg.

Het besluit is niet van toepassing op inrichtingen:

- waarin uitsluitend consumentenvuurwerk of professioneel vuurwerk als bedoeld in het Vuurwerkbesluit wordt opgeslagen of bewerkt;
- voor het opslaan of bewerken van munitie, ontplofbare stoffen of met ontplofbare stoffen geladen voorwerpen, tenzij op die inrichting de in 2005 gewijzigde BRZO '99 van toepassing is.

Verder gaat het besluit in op het vervoer van gevaarlijke stoffen over de modaliteiten weg, spoor en vaarweg en over het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is op dit moment gebaseerd op de Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Nota RNVGS, 1996). In de circulaire is zoveel mogelijk aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Daarbij gaat het ondermeer om: de uitwerking van de normen voor het plaatsgebonden risico en de toepassing daarvan, de wijze waarop met een overschrijding van het groepsrisico moet worden omgegaan, het betrekken van de zelfredzaamheid en hulpverlening bij de afweging van het groepsrisico en de vaststelling van een lijst met (beperkt) kwetsbare objecten.

Het toekomstige beleid staat beschreven in de Nota Vervoer gevaarlijke stoffen (NVGS) van 2005 nota van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Deze nota, die in maart 2006 is verschenen, geeft de kaders voor de veiligheid van de leefomgeving en het milieu bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. De nota kondigt een basisnet aan waarin voor alle hoofdverbindingen over weg, water en spoor staat wat er mag worden vervoerd en hoe de ruimte ernaast kan worden gebruikt. Verkeer en Waterstaat is verantwoordelijk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De wet- en regelgeving ligt vooral vast in internationale verdragen en Europese regels.

Het ministerie van VROM is in de afrondingsfase van het samenstellen van het Basisnet voor weg, water en spoor.

Het doel van het Basisnet is het creëren van een “duurzaam evenwicht” tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ontwikkelingen en veiligheid. Het kabinet wil daarmee bereiken dat het vervoer van gevaarlijke stoffen mogelijk blijft. Het Basisnet moet de bereikbaarheid tus-

sen de belangrijkste industriële locaties in Nederland en met het aangrenzende buitenland garanderen. Het kabinet wil daarnaast ook de ruimtelijke ontwikkeling rond infrastructuur op verantwoorde wijze laten plaatsvinden. Dan gaat het bijvoorbeeld om de nationale sleutelprojecten en de ruimtelijke kwaliteitsimpuls rond een aantal stationslocaties en spoortrajecten.

Het Basisnet betreft de hoofdinfrastructuur over water, weg en spoor en heeft alleen betrekking op bulkvervoer van stoffen die bij een ongeval een levensbedreigend effect kunnen hebben op ruime afstand van de infrastructuur.

In de Nota Vervoer gevaarlijke stoffen (NVGS) van 2005 is aangegeven dat in het Basisnet de beperkingen voor dit vervoer worden vastgelegd in een gebruiksruimte. De ruimtelijke beperkingen worden vastgelegd in een veiligheidszone.

Om de robuustheid van de Basisnetten te kunnen beoordelen zijn in 2007 de bouwplannen van gemeenten langs de rijksinfrastructuur in beeld gebracht. Daarnaast zijn in 2007 de toekomstverwachtingen voor het vervoer van de meest risicovolle gevaarlijke stoffen in 2020 gekwantificeerd. Ook wordt een doorkijk naar 2040 gemaakt.

Voor het jaar 2020 zijn hiermee het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) berekend. Beide risico's zijn in de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen⁵ van 2004 beschreven⁶. Voor het plaatsgebonden risico is bepaald dat de grenswaarde voor kwetsbare objecten ligt bij PR 10-6. Voor het groepsrisico is een oriëntatiewaarde vastgesteld. Gemeenten moeten elke toename van het groepsrisico verantwoorden met de oriëntatiewaarde als ijkpunt. Hoewel de gemeente kan afwijken van de oriëntatiewaarde, zijn ze daar in de praktijk terughoudend mee. Overschrijdingen van de PR 10-6 leveren "knelpunten" op, overschrijdingen van de oriëntatiewaarde leiden tot "aandachtspunten". In paragraaf 7 wordt aangegeven hoe met de knelpunten en aandachtspunten wordt omgegaan.

In de NVGS werd verondersteld dat in veel gevallen een standaard veiligheidszone van 30 meter nodig zou zijn, om het vervoer verder te kunnen laten groeien. In werkelijkheid heeft het vervoer meestal een kleinere en soms een grotere veiligheidszone nodig. Om te voorkomen dat bij kleinere veiligheidszones de burger onvoldoende beschermd wordt tegen de mogelijke gevolgen van een incident met brandbare vloeistoffen wordt langs routes waarover veel brandbare vloeistoffen worden vervoerd een plasbrandaandachtsgebied aangewezen.

Het Basisnet stelt spelregels vast voor nieuwe bestemmingsplannen in de directe omgeving van de hoofdinfrastructuur. Deze regels worden opgenomen in het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev). Hierdoor mag op grond van een nieuw bestemmingsplan geen kwetsbaar object in de veiligheidszone worden gebouwd. Kwetsbare objecten zijn bijvoorbeeld woonwijken, ziekenhuizen, grote kantoren en winkelcentra. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten mogen alleen in uitzonderlijke gevallen in de veiligheidszone worden gebouwd.

Daarnaast bevat het ontwerp-Btev ook de spelregels voor de verantwoording over de hoogte van het groepsrisico. Ten opzichte van de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen zijn twee nieuwe elementen opgenomen. In de eerste plaats is verantwoording van het groepsrisico niet meer verplicht, indien het groepsrisico ver beneden de oriëntatiewaarde blijft of nauwelijks toeneemt. Nagegaan wordt of deze lijn kan worden doorgetrokken naar inrichtingen en buisleidingen. In de tweede plaats worden de platbrandaandachtsgebieden geïntroduceerd. De gemeente moet bij bouwplannen in die gebieden beargumenteren waarom op deze locatie wordt gebouwd. Nog onderzocht wordt hoe de gemeente in deze gebieden aanvullende bouwkundige maatregelen kan voorschrijven.

Het Btev wordt ook van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van provinciale en gemeentelijke infrastructuur. Vanuit provinciaal belang kunnen Provinciale Staten op grond van de Wet ruimtelijke ordening langs deze wegen bij verordening veiligheidszones vaststellen.

De Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen bevat onder meer regels voor besluiten die samenhangen met de aanleg of aanpassing van infrastructuur. Bij de wijziging van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen wordt onderzocht waar en hoe deze regels verankerd kunnen worden. Tot die tijd blijft deze circulaire voor deze onderwerpen van toepassing.

Het concept van het ontwerp-Btev bevat nog geen saneringsparagraaf. Deze paragraaf zal begin 2009 worden opgesteld. Zodra de financiële consequenties bekend zijn, zal de Minister van VROM het besluit in procedure brengen. Gezien de planning van de Basisnet Spoor zal dat in het najaar van 2009 zijn.

Om te bevorderen dat bij het Basisnet Weg de veiligheidszones in de tussenliggende tijd worden gerespecteerd, wordt aan een tijdelijke voorziening gewerkt.

Transport gevaarlijke stoffen door buisleidingen

VROM heeft veiligheidsafstanden vastgelegd die aangehouden moeten worden tussen een buisleiding en bijvoorbeeld woningen, scholen en ziekenhuizen. Deze afstanden staan in twee brieven (circulaires) van VROM aan gemeenten en provincies:

- de circulaire 'Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen' uit 1984;
- de circulaire 'Bekendmaking van beleid ten behoeve van de zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- K3-categorie' van 1991.

De veiligheidsafstanden moeten in acht worden genomen bij de aanleg van nieuwe buisleidingen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld de bouw van een nieuwe woonwijk) vlakbij bestaande buisleidingen. De circulaire voor aardgasleidingen geldt niet voor leidingen die aardgas naar huizen vervoeren (distributieleidingen).

Het beleid is in 2004 onder de loep genomen in het rapport 'Samen voor de buis'. Daarin worden belangrijke tekortkomingen geconstateerd. VROM werkt aan nieuwe veiligheidsafstanden voor aardgasleidingen.

In dat kader overleggen het Rijk, de Gasunie, provincies, gemeenten en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) over nieuwe veiligheidsafstanden voor hogedruk aardgastransportleidingen.

Uit onderzoek en nieuwe rekenmodellen blijkt dat deze afstanden in veel gevallen in werkelijkheid groter, soms fors groter, zijn dan de afstanden uit de circulaire 'Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen' uit 1984. Die afstanden kunnen mogelijk wel worden gehandhaafd als maatregelen worden genomen om de veiligheid van die leidingen te verhogen. Bijvoorbeeld door meer grond of betonnen platen over deze buisleidingen te leggen of intensiever beheer. Het is nog onduidelijk of gemeenten moeten omgaan met grotere veiligheidsafstanden voor buisleidingen. Daardoor dreigen ruimtelijke ontwikkelingen belemmerd te worden. Het is ook nog onduidelijk hoe met maatregelen bestaande bebouwing kan voldoen aan de veiligheidsafstanden.

Door het ministerie van VROM wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe zoneringsregeling, ter vervanging van genoemde circulaire. De in deze circulaire opgenomen afstanden worden in de nieuwe regeling vervangen door een risicobeleid. Vooruitlopend hierop heeft de Gasunie in januari 2008 een memorandum opgesteld waarbij inventarisatieafstanden (IA) zijn vastgesteld waarmee rekening gehouden moet worden met de geplande bebouwing.

Hierin zal het plaatsgebonden risico een belangrijke rol spelen, in die zin dat (beperkt) kwetsbare objecten in beginsel niet worden toegelaten binnen het 10-6 per jaar PR niveau.

Naast het plaatsgebonden risico gaat het groepsrisico ook een grote rol spelen, omdat het bevoegd gezag een verantwoordingsplicht zal gaan krijgen met betrekking tot het groepsrisico. De Gasunie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de risicoberekeningen per geval afzonderlijk. Dat doet de gasunie met behulp van het Pipesafe berekeningsmodel.

Met betrekking tot de groepsrisicoberekeningen geeft de gasunie in genoemd memorandum aan welke informatie nodig is voor de berekening van het groepsrisico en op welke wijze deze informatie aangeleverd dient te worden:

- Op basis van de gegevens van de leiding (diameter en druk) wordt de te inventariseren leidingstrook van het tracé gedefinieerd;
- Binnen deze gedefinieerde strook moet geïnventariseerd worden welke gebouwen in de leidingstrook staan, wat de aard van de bebouwing is en hoeveel personen in die gebouwen aanwezig zijn (ACN-gegevens).

Op basis van deze gegevens zal de Gasunie de berekeningen uitvoeren.

Mits gemotiveerd kan afgeweken van de voorgeschreven afstanden door het RIVM. Wel wordt geadviseerd om de beheerder van de gasleiding bij het overleg te betrekken.

Risicoregister

Het Risicoregister – officieel het Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS) – is een landelijk register waarin risicosituaties met gevaarlijke stoffen worden vastgelegd. In het register staan alle bedrijven die giftige, brandbare, explosieve en nucleaire stoffen verwerken of opslaan en alle transportroutes (waaronder vervoer via buizen) en eventuele veiligheidscontouren. Het register gaat alleen over risico's van zware ongevallen waarbij grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen plotseling vrij kunnen komen. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) beheert het register.

Vigerend beleid ten aanzien van KABELS en LEIDINGEN

Kabels en leidingen zijn grotendeels gekoppeld aan zakelijke rechten tussen de eigenaar van de gronden en de betrokken leiding- en kabelbeheerder.

Verder dient hierop aansluitend in bestemmingsplan op basis van de uitvoeringsbesluiten op basis van de Wet Milieubeheer aandacht te zijn voor een toetsingsafstand voor het oprichten en van gebouwen en het verrichten van werken en werkzaamheden in, op of aan de grond. De gemeente heeft in dit kader een eigen verantwoordelijkheid voor de veiligheid van zijn inwoners. Dit wordt meestal opgenomen als dubbelbestemming of zone.

Aardgasleidingen, leidingen voor brandbare vloeistoffen en hoogspanningsleidingen brengen risico's voor gevaar en schade met zich mee. Als gevolg hiervan dient een bepaalde afstand tot deze leidingen aangehouden te worden.

Veiligheidsafstanden tot leidingen

Voor aardgasleidingen zijn de afstanden tot de leiding verwoord in de circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen en voor leidingen met brandbare vloeistoffen in de circulaire Zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1, K2 en K3-categorie.

Toetsingsafstand en bebouwingsafstand

Er wordt onderscheid gemaakt in toetsingsafstand en bebouwingsafstand. Het streven dient er op gericht te zijn om voor gevoelige functies de toetsingsafstand aan te houden. Een belangenafweging kan echter leiden tot het aanhouden van een kleinere afstand. In ieder geval dient de minimale bebouwingsafstand aangehouden te worden. Onder bebouwingsafstand wordt de minimaal in acht te nemen afstand tussen het hart van de leiding en de buitenzijde van een gebouw verstaan.

Veiligheidsafstanden tot leidingstroken

Toetsings- en bebouwingsafstanden gelden ook voor leidingstroken. De eigenlijke leidingstroken hebben een breedte van 70 meter in geval van nationale leidingstroken. Voor regionale leidingstroken wordt een breedte gehanteerd van 35 meter. Dit is in Stede Broec het geval. Verder moet aan weerszijden van een leidingstrook rekening worden gehouden met een bebouwingsvrije afstand van 55 meter en een toetsingsafstand van 175 meter. Binnen de leidingstroken (en de bebouwingsvrije afstand) dient het oprichten van bebouwing aan beperkingen te worden onderworpen, in die zin dat het belang van de leiding moet prevaleren. Daardoor kan bebouwing ongewenst zijn.

Afstand tot hoogspanningsleidingen

Rond hoogspanningsleidingen dient in verband met de veiligheid en een ongestoorde bedrijfsvoering in principe de door de elektriciteitsbedrijven gehanteerde zakelijk rechtstroken als bebouwingsvrije zone te worden aangehouden.

Hoogspanningsleidingen

In oktober 2004 is de nota Nuchter Omgaan met Risico's verschenen en behandeld in de Tweede Kamer. Dit rapport vormt een aanvulling op het bestaande risicobeleid en heeft specifiek betrekking op de risico's ten gevolge van:

- stralingsbelasting in het binnenmilieu;
- magnetische velden van hoogspanningsleidingen;
- basisstations voor mobiele telefonie (GSM en UMTS).

Naar aanleiding van dit rapport en de discussie in de Tweede Kamer heeft de Staatsecretaris van VROM in september 2005 een brief gestuurd naar de colleges van Burgemeester en Wethouders, Colleges van Gedeputeerde Staten, het IPO, de VNG, EnergieNed en de Netbeheerders Elektriciteit om aandacht te vragen voor de risico's van de straling van hoogspanningsleidingen in relatie met het voorkomen van leukemie bij kinderen. De staatssecretaris brengt in de brief het volgende advies uit.

“Op basis van het voorgaande adviseer ik u bij de vaststelling van streek- en bestemmingsplannen en van de tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel bij wijzigingen in bestaande plannen of van bestaande hoogspanningslijnen, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er *nieuwe situaties* ontstaan waarbij kinderen *langdurig verblijven* in het gebied rond bovengenoemde hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0.4 microtesla (de magneetveldzone).”

In de bijlage bij de brief wordt een en ander nader toegelicht om een uniforme operationele aanpak te bevorderen. Hulpmiddel hierbij is de door het RIVM ontwikkelde Handreiking voor het berekenen van de specifieke 0.4 microtesla zone in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen (2005).

De in de handreiking geschetste aanpak is een uitwerking van het beleidsadvies. Deze handreiking is in eerste instantie bedoeld voor de netbeheerders die voor nieuwe situaties, of bij technische ingrepen aan bestaande lijnen de 0.4 microtesla zone rond de door hen beheerde hoogspanningslijnen willen aangeven.

Daarnaast geeft de Handreiking ook andere partijen (gemeenten, provincies, rijk, adviesbureaus) de mogelijkheid de specifieke zone te (laten) berekenen op een manier die in overeenstemming is met het geformuleerde beleid.

Ten overvloede is te vermelden dat overleg tussen alle betrokken partijen gewenst is.